

ลีตันของดอกไม้บาน

อุบล ประทุมวัน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปกรรม

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

COLOURFUL BLOOMING FLOWERS

UBOL PRATHUMWAN

A thesis submitted in partial fulfillment of requirement

for The Master of arts in Fine and Applied Arts

Academic Year 2013

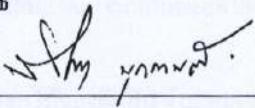
Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

ชื่อเรื่อง	สีทันของดอกไม้
ชื่อผู้วิจัย	อุบล ประทุมวัน
สาขาวิชา	ศิลปกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์พีระพงษ์ กุลพิศาล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ประไพ วีระอมรกุล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิสิษฐ์ พันธุ์เทียน

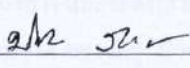
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม

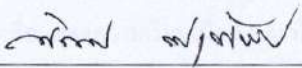

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เข็มสะอาด)

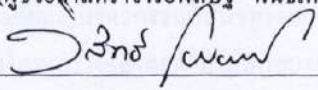
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์วิชช มุขคามณี)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์พีระพงษ์ กุลพิศาล)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประไพ วีระอมรกุล)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิสิษฐ์ พันธุ์เทียน)

กรรมการและเลขานุการ
(ดร. วิสิทธิ์ โทธิวีวัฒน์)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง	สีส้มของดอกไม้บาน
ชื่อผู้วิจัย	อุบล ประทุมวัน
สาขาวิชา	ศิลปกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์พีระพงษ์ กุลพิศาล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ประไพ วีระอมรกุล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิธิษฐุ์ พันธุ์เทียน
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ของศิลปินจำนวน 10 ภาพ ในประเด็น การบิดเบือนรูปทรง การจัดภาพ ชุดสี และกลวิธีระบายสี และ 2) สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เรื่อง สีส้มของดอกไม้บานด้วยสีอะคริลิกบนผ้าใบ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 10 ภาพ คัดเลือกโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผลงานจิตรกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 4 ชิ้น และแบบสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านศิลปะ โดยใช้เทคนิคเดลฟายประยุกต์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ของศิลปิน จำนวน 10 ภาพ ศิลปินมีการบิดเบือนรูปทรงให้เหลือเฉพาะ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติ ในลักษณะรูปทรงอิสระและรูปทรงเรขาคณิต มีทั้ง 2 มิติ 3 มิติ และเพิ่มรายละเอียด บางส่วน มีลักษณะกึ่งนามธรรม ผลงานการจัดภาพเป็นแบบแผ่กระจายไม่เน้นจุดสนใจ มีลักษณะขยายขนาดของดอกไม้ให้ล้นขอบ และเห็นส่วนในของดอกไม้ เป็นภาพมุมมองจากบนลงล่าง และระดับสายตา การใช้ชุดสีในผลงานมีทั้งโทนร้อน และโทนเย็น โดยยึดสีจริงตามธรรมชาติ ของวัตถุ ส่วนใหญ่เป็นแบบสีเอกรงค์ ไล่สีน้ำหนัอ่อนแก่ เพื่อแสดงความลึก ใช้สีอ่อน และ สีเข้มในการตัดเส้นเพื่อแสดงเส้นขอบของรูปทรง กลวิธีระบายสี เป็นแบบเกลี่ยเรียบเพื่อแสดงความเรียบเนียน และทิ้งรอยฝีแปรง รวมทั้งการป้ายโปะสีหนา ๆ เพื่อแสดงพื้นผิวบางส่วน

2. การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสีส้มของดอกไม้บานด้วยสีอะคริลิกบนผ้าใบ โดยมีรูปแบบ บิดเบือนรูปทรงโครงสร้างของดอกไม้ให้ดูเรียบง่ายเป็นแบบ 3 มิติ แสดงความลึกด้วยน้ำหนักสี ในลักษณะกึ่งนามธรรม จัดภาพแบบแผ่กระจายในลักษณะขยายส่วนประกอบของดอกไม้ให้ใหญ่ล้นกรอบ เน้นรายละเอียดบางส่วนให้เด่น ตามจินตนาการ และเป็นภาพมุมมองจากบนลงล่าง ชุดสีที่ใช้เป็นสีส่วนรวมตามลักษณะสีจริงของดอกไม้ เน้นความกลมกลืน และ

ความสัมพันธ์กันของสี ความคมชัดของสีบางส่วน ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบ ในลักษณะสีบาง นุ่ม และ ฟุ้งกระจาย รวมทั้ง แสดงพื้นผิวบางส่วนด้วยการระบายสีแบบทิ้งรอยฝีแปรงด้วยการใช้เครื่องมืออื่น แทนพู่กัน

คำสำคัญ : สีสัน ดอกไม้บาน

Title	Colourful Blooming Flower
Author	Ubol Prathumwan
Program	Fine and Applied Arts
Major Advisor	Associate Professor Pirapong Gulpisal
Co-Advisor	Associate Professor Praphai Wiraamongul
Co-Advisor	Assistant Professor Pisit Puntien
Academic Year	2013

ABSTRACT

The purposes of this research were: 1) to study ten paintings of colorful blooming flower in aspects of distortion, design, tone and painting technique, and 2) to create four paintings on the acrylic canvas in subject matter of “Colorful Blooming Flower” The sample were ten general paintings of colorful blooming flower which were obtained through purposive sampling random. The research instrument consisted of four paintings created by the researche, and interview. Data was collected from art experts through Applied Delphi Technique

The results were as follows:

1. The ten paintings of colorful blooming flowers showed that the distortion of the structural shapes were simply illusive three dimensions of free forms , geometric forms or semi-abstracted forms. The designs of pictures or the pictures arrangement were overall without point of interest showing flowers within the whole picture-frame including the innee parts of flowers both viewed from above and from eye-level. The tones of painting were warm to cool colors and emphasized natural color of objects which aimed to show deep feeling. The painting techniques were flat painting and leaving brush marks including broken-color to show some texture.

2. In creating four paintings in acrylic on canvas by the researcher, the distortion of the structural shapes were simply illusive three dimensions which aimed to show depth of the pictures by color values. The designs of pictures or the pictures arrangement were overall , enlarged a components of flowers all over the picture - frame ,showed some details of flowers in top view. The tones of painting were natural colors showing the assimilation and relation of colors, using dark and light colors as outline in order to emphasize the edges of petals. The painting techniques used were almost blending, soft-edge and showing brushstrokes techniques without employing brushes.

Keywords : Colorful , Blooming Flowers

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยด้วยความอนุเคราะห์ ความเอาใจใส่และความเมตตากรุณาจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งรองศาสตราจารย์พีระพงษ์ กุลพิศาล ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม และประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ดร.โกสุม สายใจ รองศาสตราจารย์สมชาย พรหมสุวรรณ รองศาสตราจารย์ประไพ วีระอมรกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิสิษฐ์ พันธุ์เทียน กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร. วิสิทธิ์ โพธิวัฒน์ กรรมการและเลขานุการ ตลอดจนคณาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันเป็นฐานที่ก่อให้เกิดการพัฒนาในทุกด้าน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทวี รัชนิกร ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญและช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ทางความคิด อีกทั้งกนิษฐ์ในการแสวงหาความรู้อย่างไม่หยุดนิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนา เหมวงษา อาจารย์นุกุล ปัญญาดี ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการเก็บข้อมูล รวมทั้งความรู้ ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ ต่อการศึกษาและพัฒนาผลงาน

ขอขอบคุณนางสาวสรลรัตน์ รุ่งแสง เจ้าหน้าที่ประจำสาขาวิชาศิลปกรรม และเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ช่วยอนุเคราะห์ประสานงานด้านต่างๆ และ ให้บริการด้วยความมีมิตรไมตรียิ่ง

สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบพระคุณพ่อ คุณแม่ รวมทั้งครอบครัวประทุมวัน และนักศึกษาปริญญาโทสาขาศิลปกรรม รุ่น 1 รุ่น 2 ทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและเป็นแรงใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

อุบล ประทุมวัน

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ข้อมูลเกี่ยวกับดอกไม้	7
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม.....	13
ทฤษฎีศิลปะที่เกี่ยวข้อง	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์และสร้างสรรค์	56
ผลการวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้จำนวน 10 ภาพ เพื่อสร้างเครื่องมือ	56
ผลการสังเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน	83
การสร้างสรรค์ผลงาน	92
การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ครั้งที่ 2	99
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	108
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	108
วิธีดำเนินการวิจัย.....	108
สรุปผลการวิจัย.....	108
อภิปรายผลการวิจัย.....	110
ข้อเสนอแนะ.....	113
บรรณานุกรม	116
ภาคผนวก	118
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	119
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	121
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	125
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญ	128
ประวัติผู้วิจัย	132

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ	53
2	แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อเก็บข้อมูล	54
3	การบิดเบือนรูปทรงในผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้	78
4	การจัดภาพในผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้	79
5	การใช้ชุดสีในผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้	80
6	กลวิธีระบายสีในผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้	81
7	การจัดลำดับความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ	107

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2	ดอกราชพฤกษ์หรือดอกคูณ.....	9
3	ดอกลีลาวดี	10
4	ดอกตะแบก	11
5	ดอกชมพูพันธุ์ทิพย์.....	12
6	Christ of Saintjohn of the Cross.....	37
7	The Dark Garden	39
8	ภาพถ่ายจอร์เจีย โอคีฟฟ์.....	41
9	Jack-in-The-Pulpil No.3.....	42
10	Jimson Weed.....	43
11	เอมิล โนลเด	45
12	Crote Klaprozen.....	47
13	Sunflower.....	47
14	Hibiscus For Delores	58
15	Wid White Rose.....	60
16	Creation.....	62
17	Center of The Sun	64
18	Pink Flower. No. 1	66
19	Pink Flower. No. 3	68
20	Two Callia Lilies on Pink	70
21	Canna Red and Orange	72
22	Jimson Weed.....	74
23	Sunflower.....	76
24	ภาพเครื่องมือชิ้นที่ 1.....	83
25	ภาพเครื่องมือชิ้นที่ 2.....	85
26	ภาพเครื่องมือชิ้นที่ 3.....	87
27	ภาพเครื่องมือชิ้นที่ 4.....	89

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
28 การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 1 ตะแบก	92
29 การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2 ลีลาวดี	94
30 การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 3 ชมพูพันธุ์ทิพย์	96
31 การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 4 กุณ	97
32 ผลงานสร้างสรรค์ ชิ้นที่ 1 ที่ได้รับฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว	100
33 ผลงานสร้างสรรค์ ชิ้นที่ 2 ที่ได้รับฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว	102
34 ผลงานสร้างสรรค์ ชิ้นที่ 3 ที่ได้รับฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว	104
35 ผลงานสร้างสรรค์ ชิ้นที่ 4 ที่ได้รับฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว	106
36 เครื่องมือ ชิ้นที่ 1 ตะแบก	126
37 เครื่องมือ ชิ้นที่ 2 ลีลาวดี	126
38 เครื่องมือ ชิ้นที่ 3 ชมพูพันธุ์ทิพย์	127
39 เครื่องมือ ชิ้นที่ 4 กุณ	127
40 ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	129
41 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 วิเคราะห์ผลงาน.....	129
42 ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	130
43 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 วิเคราะห์ผลงาน.....	130
44 ผู้วิจัยและผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	131
45 ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 วิเคราะห์ผลงาน.....	131

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันศิลปินได้สร้างสรรค์ผลงานที่แสดงความเป็นปัจเจกมากขึ้นกว่าที่เคยเป็นมา เกิดมุมมองทางสุนทรียภาพและการรับรู้ในรูปแบบใหม่ ศิลปินแต่ละคนได้พัฒนาทั้งในด้านแนวความคิด รูปแบบ และกลวิธีในการสร้างสรรค์ รวมทั้งมีการนำเสนอวัสดุใหม่ ๆ เข้ามาใช้ด้วย ในขณะเดียวกันก็มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกิดการเรียนรู้และบูรณาการ สรรพความรู้เพื่อนำไปพัฒนาผลงานของตัวเอง

นอกเหนือจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแล้ว สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่หล่อหลอมวิถีชีวิตของผู้คนไม่เว้นแม้แต่ศิลปินก็คือ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติถือเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเรา เราเติบโตมาจากผลผลิตของธรรมชาติแทบทั้งสิ้น เรามีความรู้สึก มีความอ่อนไหวต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวเราจนตัวเรากลายเป็นส่วนหนึ่งของธรรมชาติ มนุษย์จึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงหนีจากธรรมชาติได้ โดยเฉพาะความงดงามของธรรมชาติ

“ดอกไม้” คือ สิ่งมหัศจรรย์หนึ่งที่มีชีวิตและเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเช่นเดียวกับกับมนุษย์ ความสำคัญของดอกไม้ที่มีต่อมนุษย์ ในเชิงปัจจัยระดับทางวัตถุหรือเครื่องปรุงอาหารและยาเท่านั้น แต่ยังสามารถสร้างความลึกซึ้งผูกพันกับมนุษย์ทางใจด้วย ในการรับรู้ขณะชมดอกไม้, รับกลิ่นดอกไม้, สัมผัสกับดอกไม้และได้ค้นพบอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดจากภายในตนเอง ดอกไม้จึงมีความสำคัญต่อแรงบันดาลใจ เพราะมนุษย์กับดอกไม้ต่างเป็นส่วนหนึ่งของชาตินั้นเอง

ดอกไม้เป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของต้นไม้ที่ดึงดูดให้สัตว์ปีกและมนุษย์มีความสนใจหลงใหลในความงดงาม ดอกไม้บางชนิดทำให้คนแลแต่สิ่งใด นอกจากนี้ดอกไม้ยังได้ชื่อว่าเป็นอารมณ์ประดับโลก ต่างจากขยะที่เป็นสิ่งแปลกปลอมของโลกมานานแสนนาน มีนักปราชญ์หลายท่าน มองดอกไม้ เปรียบเทียบกับชีวิตไว้หลายนัยซึ่งพอประมวลได้ 3 ประการดังนี้ ประการแรก การเกิดขึ้น การดำรงอยู่ และการแตกสลายไป ดอกไม้กับชีวิตมีจุดเริ่มต้นและการสิ้นสุดคล้าย ๆ กัน กล่าวคือ มีติด แดกขยาย ตูม และบาน แล้วก็ร่วงโรย แต่ก่อนที่ดอกไม้จะร่วงโรยลงดิน ดอกไม้ได้ทั้งความชื่นบานตาแก่ผู้พบเห็น เป็นประโยชน์ต่อโลก หนุนเก็บมอบให้คนรัก ศาสนิกชนเก็บไปบูชาสิ่งที่ตนเคารพนับถือ ปักแจกันตามที่ต่าง ๆ ชีวิตคนเราก็เช่นเดียวกัน ก่อนชีวิตจะดับสิ้นไป

ควรทำตัวให้มีประโยชน์ หรือ สาระของชีวิต ที่ทำให้โลกดั่งเช่นดอกไม้ ประการที่สอง การใช้ประโยชน์ การจัดการ ช่างจัดดอกไม้ผู้ชาญฉลาด เห็นดอกไม้ชนิดต่าง ๆ เขาเลือกดอกไม้แต่ละชนิดมาเรียงร้อยให้เป็นหวงมาลัยที่งดงามได้ เลือกเอาดอกไม้ที่สีสดสวยมาปักแซมในแจกันในแต่ละใบให้ดูน่าชมและมีคุณค่า จัดเป็นกระเช้าสวยงามเป็นที่ต้องตาต้องใจ ของผู้พบเห็น คนเราเกิดมาแล้วก็ต้องใช้ชีวิตที่แตกต่างกัน สร้างคุณงามความดีให้มาก ๆ เหมือนช่างจัดดอกไม้ใช้ดอกไม้ให้เกิดประโยชน์ และประการที่สาม เปรียบเทียบกับกลุ่มคน ดอกไม้ต่างสี ต่างกลิ่น ต่างลักษณะ ต่างพันธุ์ ถ้าหากต้องนำมารวมกันต้องมีเส้นด้ายสำหรับร้อยรัดดอกไม้เข้าด้วยกัน คนเราก็เช่นเดียวกัน เกิดมาต่างพ่อแม่ ต่างเชื้อชาติ ต่างตระกูล ต่างการศึกษาต่างภาษา ต่างฐานะและการฝึกอบรม หากจะอยู่ร่วมกันอย่างมี วินัย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ธรรมเนียมประเพณี ก็ย่อมมีความสุข ความสงบ ท่ามกลางความหลากหลายได้

นอกจากนี้สังคมไทยยังยึดถือดอกไม้ว่าเป็นสัญลักษณ์แสดงความรู้สึกนึกคิด ๆ ในใจอีกด้วย เช่น ถือว่าดอกบัวเป็นสัญลักษณ์ของ ความบริสุทธิ์ที่เหมาะสมสำหรับการบูชาพระ ดอกมะลิเป็นเครื่องหมายแสดงการมีใจที่สะอาด ซึ่งเหมาะสำหรับการบูชาแม่ ดอกลิ้นทมสื่อแสดงความรัก เสร้า และดอกช่อนกลั่นทำให้นึกถึงอนิจจัง วัฏสังขาร เป็นต้น ถึงอย่างไรก็ตามดอกไม้ก็ยังเป็นสุดยอดปารณาของมนุษย์ชนทั่วไป ซึ่งจะเห็นได้จากการที่ผู้คนต่างก็ปลูกดอกไม้ไว้เพื่อได้สูดกลิ่นหอม และความสวยงามของสีสดดอกไม้ นั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าดอกไม้คือส่วนสำคัญที่ทำให้การดำรงชีวิตของผู้คนทั่วไปมีความสุข สงบ เยือกเย็น

ดอกไม้ นอกจากเป็นสัญลักษณ์แสดงความรู้สึกแล้ว ดอกไม้ยังเป็นสื่อ และเป็นเนื้อหาที่ศิลปินนำมาเป็นสัญลักษณ์ในการถ่ายทอดเรื่องราว ความรู้สึกผ่านทางผลงานศิลปะ โดยเฉพาะผลงานด้านจิตรกรรม ซึ่งจะเห็นได้จาก ผลงานการสร้างสรรคจิตรกรรมภาพดอกไม้ ของจอร์เจีย โอคีฟฟ์ ศิลปินชาวสหรัฐอเมริกา ผู้หลงใหลในดอกไม้ เนื้อหาของผลงานภาพจิตรกรรมดอกไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น ดอกกลีดี ดอกคาล่ากลีดี ดอกไอริส ดอกบานชื่น ดอกเอมเมเลียนแดง ดอกป๊อปปี้ เป็นต้น โอคีฟฟ์ตั้งใจจะให้ดอกไม้เหล่านี้เป็นการแสดงความรู้สึกของอารมณ์ส่วนลึกที่อยู่ภายใต้จิตสำนึกของเธอ ซึ่งเป็นความรู้สึกในด้านความรักของเธอมที่มีต่อสามีของเธอ รวมถึงความรู้สึกดีใจ เสียใจ ความโกรธ ความเกลียด ความกลัว และเรื่องสะเทือนใจที่เธอได้รับ โอคีฟฟ์แสดงออกโดยการตัดแปลงรูปแบบ เรื่องราว เทคนิค วิธีการ ให้เป็นไปตามความต้องการของเธอ โดยไม่พะวงถึงระเบียบ กฎเกณฑ์ เหตุผล ซึ่งจะสังเกตเห็นว่าภาพดอกไม้ของจอร์เจีย โอคีฟฟ์ ได้ถ่ายทอดความรู้สึกออกมาเป็นภาพดอกไม้ที่มีสัญลักษณ์ทางเพศที่ซ่อนเร้นอยู่ในภาพ โดยผู้ชมจำนวนมากสนใจในการค้นหาที่ซุกซ่อนอยู่ในผลงานภาพดอกไม้ (ณัฐกร ชีรบรรกุล, 2549. น. 74)

ภาคอีสานซึ่งได้ชื่อว่าเป็นถิ่นที่มีแต่ความแห้งแล้ง เรื่องของความอุดมสมบูรณ์มีค่อนข้างน้อย สภาพทั่วไปเป็นท้องทุ่งโล่ง ๆ ไม่ค่อยมีป่าไม้ให้เห็นเท่าใดนัก โดยเฉพาะในหน้าแล้ง อากาศร้อนต้นไม้อายุเก่าแก่แห่ง พื้นดินแยกแแตกกระแหง แต่ในความแห้งแล้งและความหดหู่ นั้น ก็ยังมีสิ่งหนึ่งที่ทำให้จิตใจของคนอีสานมีความชุ่มชื้นขึ้น คือ สีสน รูปทรงอันงดงาม ของดอกไม้ที่บ้านชู่อ ดอกหลากสี เช่น สีม่วงอมชมพูของตะแบก ชมพูพันธุ์ทิพย์ สีเหลืองทองของดอกคูณ สีแสดของดอกจาน สีขาวของดอกแคนา สีชมพูของดอกลีลาวดี สีเหลืองนวลอมส้มของดอกคำควน สีขาวของดอกพะยอม สีม่วงของดอกหญ้าข้าวกำน้อย สีเหลืองทองของดอกสร้อยสุวรรณ เป็นต้น ภาพความงดงามของดอกไม้ที่พบเห็นสร้างความประทับใจ ซึ่งเป็นความงดงามของธรรมชาติที่เหนือคำบรรยาย เพื่อให้ภาพงามงดงามเหล่านั้นอยู่ในความทรงจำและปรากฏต่อสายตาผู้ที่ไม่มีโอกาส ได้สัมผัส จึงได้สร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรม เรื่อง “สีสนของดอกไม้บาน” ด้วยเทคนิค สีอะคริลิกบนผ้าใบ โดยแสดงออกถึงความเบ่งบาน ความมีชีวิตชีวา ความอ่อนหวาน นุ่มนวล และความกลมกลืนของสี ตัดทอนรูปทรงตามจินตนาการของผู้วิจัย เป็นภาพมองจากด้านบน จัดภาพเป็นแบบไม่เน้นจุดสนใจ (Non Focus – Composition)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 10 ภาพ ในประเด็น
 - 1.1 การบิดเบือนรูปทรง
 - 1.2 การจัดภาพ
 - 1.3 ชุดสี
 - 1.4 กลวิธีระบายสี
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เรื่อง สีสนของดอกไม้บาน ด้วยสีอะคริลิก บนผ้าใบ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 30 ภาพ คัดเลือกและรับรองโดยอาจารย์ที่ปรึกษา

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 10 ภาพ โดยกำหนดวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling Random) จากผลงานที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นผลงานที่มีเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับดอกไม้
2. เป็นผลงานที่มีการบิดเบือนรูปทรงไม่เหมือนธรรมชาติ
3. เป็นผลงานที่มีการจัดองค์ประกอบแบบแผ่กระจาย

4. เป็นผลงานที่ใช้สีแบบสีส่วนรวม
5. ใช้กลวิธีระบายสีด้วยแปรงหรือพู่กัน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ การบิดเบือนรูปทรง การจัดภาพ ชุดสี และกลวิธีระบายสี

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลงานจิตรกรรม เรื่อง สีต้นของดอกไม้บาน ด้วยสีอะคริลิกบนผ้าใบ

ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ของศิลปินทั่วไป ตามขอบเขตที่กำหนด ผลงานที่ศึกษาเป็นสิ่งที่สร้างสรรค์ขึ้นโดยศิลปิน ในอารยธรรมของศิลปะที่จัดทำจากประเทศทางตะวันตก ข้อมูลผลงานได้จากเอกสาร หนังสือศิลปะ เว็บไซต์ ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับผลงานจริงมากที่สุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการบิดเบือนรูปทรง การจัดภาพ ชุดสี และกลวิธีระบายสี ในผลงานจิตรกรรมดอกไม้
2. สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ามาพัฒนาสร้างสรรค์เป็นผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ด้วยสีอะคริลิก
3. ผลงานจากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และการวิจัยทางสาขาศิลปกรรมได้อย่างกว้างขวาง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลงานจิตรกรรม หมายถึง ผลงานที่สร้างสรรค์จากการวาดภาพ ระบายสี มีลักษณะเป็น 3 มิติ แบบลวงตา

กึ่งนามธรรม หมายถึง การแสดงออกทางจิตรกรรมที่ให้ความสำคัญกับการบิดเบือนรูปทรงและให้ความสำคัญกับรูปแบบธรรมชาติน้อยลง

กลวิธี ระบายสี หมายถึง วิธีการระบายสีอะคริลิกบนผ้าใบด้วยแปรงหรือพู่กันเพื่อให้สอดคล้องกับความรู้สึกและการแสดงออกของศิลปิน

ดอกไม้บาน หมายถึง ลักษณะของดอกไม้ที่ผลิ คีลีดอก หรือขยายกลีบดอกออกอย่างเต็มที่ เพื่อให้กำเนิดผลและเมล็ดเพื่อสืบพันธุ์ มีกลีบดอกที่สวยงาม และเบ่งบานในช่วงเวลาที่เหมาะสม

รูปทรง หมายถึง ภาพลักษณ์ของดอกไม้ที่แสดงมิติความกว้าง ความยาว และความลึก
ชุดสี หมายถึง ภาพรวมโครงสร้างของวรรณะสีในผลงานจิตรกรรมชิ้นใดชิ้นหนึ่งที่ปรากฏให้เห็นเป็นวรรณะร้อน หรือวรรณะเย็น หรือสีกลาง

สีสัน หมายถึง สีต่าง ๆ ที่ปรากฏในผลงาน เป็นสภาพสีส่วนรวมสีใดสีหนึ่งก็

การจัดภาพแบบไม่เน้นจุดสนใจ หมายถึง การจัดองค์ประกอบของภาพให้แก่กระจายโดยไม่เน้นองค์ประกอบใด ๆ ให้เด่นกว่ากัน

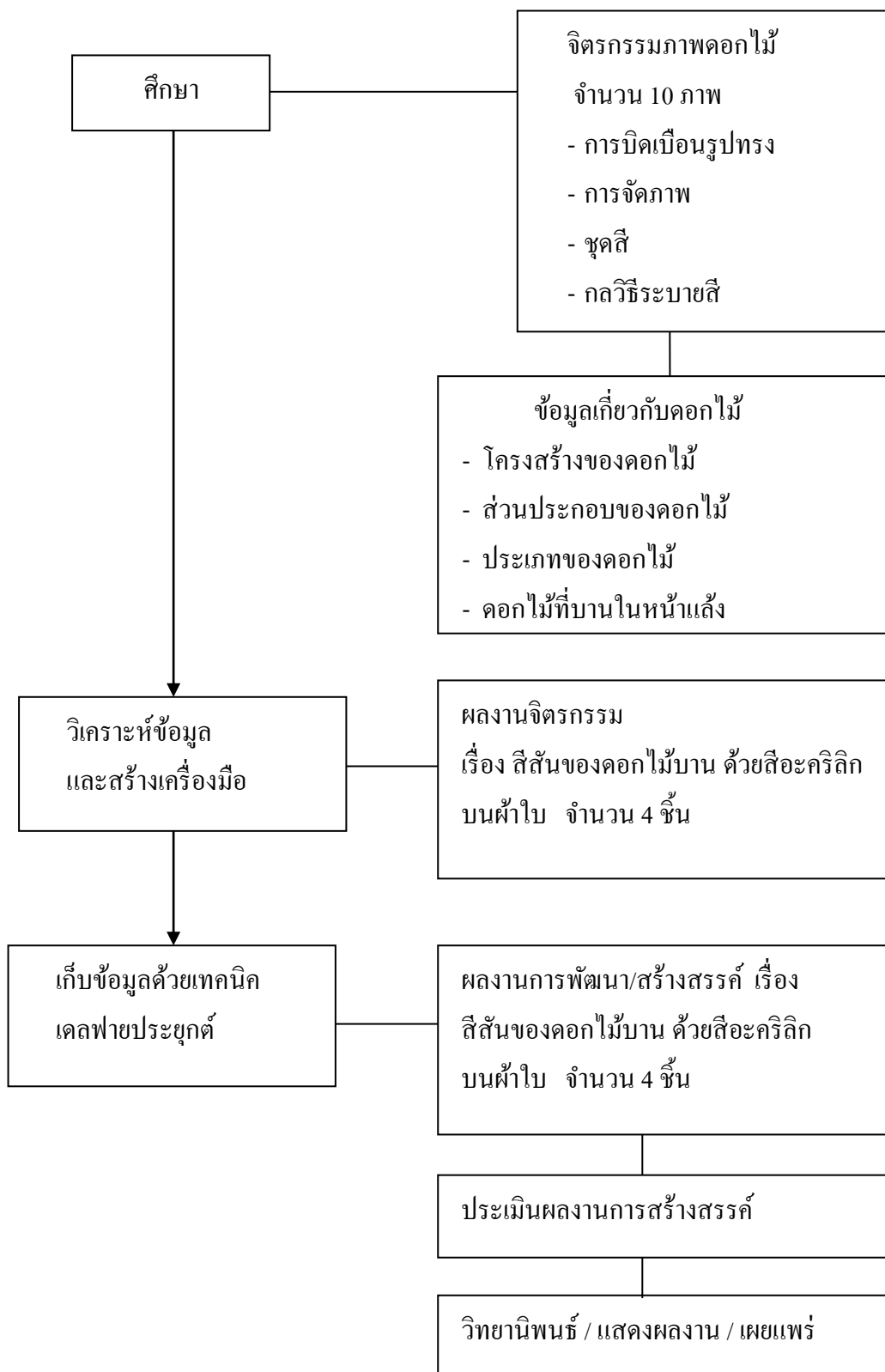
แนวคิด หมายถึง ความเข้าใจ หรือความหมายที่บุคคลกำหนดขึ้นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเกิดจากการสรุปรวบรวมและเชื่อมโยงประสบการณ์ ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งนั้นเข้าด้วยกัน

การบิดเบือนรูปทรง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงลักษณะรูปทรงให้ต่างไปจากของจริง โดยการตัดทอน ย่อส่วน ขยายส่วน และสีสัน

มุมมอง หมายถึง ระดับของจุดนำสายตาที่กำหนดไว้ในภาพซึ่งมีอยู่ 3 ระดับ คือ ระดับที่มองจากด้านบน ระดับสายตาปกติ และระดับที่มองจากด้านล่าง

สร้างสรรค์ หมายถึง การสร้างผลงานจิตรกรรมที่แสดงลักษณะเฉพาะของผู้สร้าง ไม่ได้ลอกเลียนแบบธรรมชาติโดยตรง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับดอกไม้
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม
3. ทฤษฎีศิลปะที่เกี่ยวข้อง
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลเกี่ยวกับดอกไม้

ดอกไม้ คือ ส่วนของพืชที่เปลี่ยนแปลงไปมีลักษณะพิเศษ เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการสืบพันธุ์ ซึ่งเกิดจากตาดอก ดอกไม้แต่ละชนิดมีความแตกต่างกัน แต่มีโครงสร้างพื้นฐานที่คล้ายกัน

ส่วนประกอบที่สำคัญของดอกไม้ ดอกไม้มีส่วนประกอบสำคัญที่พอสรุปได้ดังนี้

กลีบเลี้ยง หรือวงกลีบเลี้ยง เป็นวงนอกสุดของดอก ส่วนใหญ่มีสีเขียวทำหน้าที่หุ้มและป้องกันดอกตูม พืชบางชนิดมีกลีบเลี้ยงแยก บางชนิดมีกลีบเลี้ยงเชื่อมต่อกัน

กลีบดอก หรือ วงกลีบดอก อยู่ถัดจากวงกลีบเลี้ยงเข้าไป ลักษณะบางกว่ากลีบเลี้ยง มีสีต่างๆ พืชบางชนิดมีกลีบดอกแยก บางชนิดมีกลีบดอกเชื่อมต่อกัน การเชื่อมกันของกลีบดอกมีหลายแบบ ดังนี้ รูปวงล้อ รูปดอกเข็ม รูปกรวย รูประฆัง รูปคนโท รูปหลอด

เกสรตัวผู้ เป็นอวัยวะสืบพันธุ์ของพืชที่สร้างเซลล์สืบพันธุ์เพศผู้ อยู่ถัดจากวงกลีบดอกเข้าไป เกสรตัวผู้แต่ละอัน มีโครงสร้างประกอบด้วย 2 ส่วนคือ อับเรณู ซึ่งภายในมีถุงอับเรณู และก้านเกสรตัวผู้ เกสรตัวผู้จัดเป็นวงชั้นที่ 3 ของดอกไม้

เกสรตัวเมีย เป็นส่วนที่อยู่ในสุดของดอกโดยมากแล้วแต่ละดอกจะมีเกสรตัวเมียเพียง 1 อัน ประกอบด้วยยอดเกสรตัวเมีย มักมีเมือกเหนียวเพื่อคอยดักละอองเรณู และก้านชูเกสรตัวเมีย เกสรตัวเมียจัดเป็นวงในสุดของดอกไม้ เรียกว่า รังไข่ ภายในรังไข่มีอวูล รังไข่ทำหน้าที่สร้างไข่หรือเซลล์สืบพันธุ์เพศเมีย

ฐานรองดอก เป็นส่วนปลายสุดของก้านดอก แผลออกไปทำหน้าที่รองรับส่วนต่างๆ ของดอก

ก้านดอกย่อย เป็นก้านของดอกย่อยที่อยู่ในช่อดอก หรือเป็นส่วนของก้านดอก หรือเป็นส่วนของก้านดอกที่อยู่ต่อจากฐานดอกในดอกเดี่ยว

ก้านดอก เป็นส่วนล่างสุดของดอกที่ติดต่อกับลำต้น หรือเป็นส่วนก้านช่อดอก

ประเภทของดอกไม้

จำแนกประเภทของดอกตามส่วนประกอบของดอกได้ 2 ประเภท ดังนี้

ดอกสมบูรณ์ คือดอกที่มีส่วนประกอบของดอกครบทั้ง 4 ส่วนในดอกเดียวกัน เช่น ชบา พู่ระหง กุหลาบ มะเขือ

ดอกไม้สมบูรณ์ คือดอกที่มีส่วนประกอบของดอกไม้ครบทั้ง 4 ส่วน เช่น ดอกหน้าวัว (ขาดกลีบเลี้ยงและกลีบดอก) ดอกบานเย็น (ขาดกลีบดอก)

จำแนกชนิดของดอกตามลักษณะของเพศ

ดอกสมบูรณ์เพศ เป็นดอกที่มีเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมียอยู่ในดอกเดียวกัน เช่น ชบา ดอกคำลิง พู่ระหง

ดอกไม้สมบูรณ์เพศ เป็นดอกที่มีเกสรตัวผู้หรือเกสรตัวเมียเพียงอย่างเดียว หรือต่างดอกกัน คือ ดอกเพศผู้ ดอกเพศเมีย ดอกไม้สมบูรณ์เพศที่มีดอกตัวผู้และดอกตัวเมียอยู่ในต้นเดียวกัน เช่น ดอกผักทอง ดอกข้าวโพด ดอกไม้สมบูรณ์เพศที่มีดอกตัวผู้และดอกตัวเมียอยู่คนละต้น เช่น ดอกมะละกอ ดอกตาล

จำแนกชนิดของดอกโดยพิจารณาจากจำนวนดอกบนหนึ่งก้าน

ดอกเดี่ยว หมายถึง ดอกไม้ที่มีอยู่เพียงดอกเดียวบนก้านชูดอกเพียงก้านเดียว เช่น ชบา มะเขือ กุหลาบ จำปี บัว ผักนึ่ง

ดอกช่อ หมายถึง ดอกที่มีจำนวนมากกว่า 1 ดอกบนก้านดอกเดียวกัน ดอกแต่ละดอก เรียกว่า ดอกย่อย ลักษณะการติดของดอกของดอกทำให้เกิดช่อแบบต่าง ๆ กัน ตามลักษณะ เช่น ช่อกระจุกแน่น ช่อแบบหางกระรอก เชิงลมมีกาบ ช่อแขนง ช่อซี่ร่ม ช่อเชิงหลั่น เป็นต้น

ดอกรวม เป็นดอกช่อชนิดหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยดอกย่อยเล็กๆ จำนวนมาก มีก้านชูดอกอันเดียวกัน ลักษณะคล้ายดอกเดี่ยว เช่น ดาวเรือง ทานตะวัน โดยมีดอกย่อย 2 ชนิดคือ ชนิดที่มีกลีบดอกยาวหลายกลีบเชื่อมติดกันหมดและแผลอก ส่วนมากเป็นหมันหรือเป็นดอกตัวเมียและชนิดที่มีดอกย่อยที่อยู่ด้านใน อยู่ตรงกลางเป็นดอกเล็กๆ มีกลีบดอกเชื่อมกันเป็นหลอด เป็นดอกสมบูรณ์เพศ

ดอกไม้ที่บานในหน้าแล้ง ดอกไม้โดยทั่วไปจะบานตามฤดูกาลที่แตกต่างกันตามชนิดและประเภทของดอกไม้ชนิดนั้นซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายด้าน เช่น ภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศ เป็นต้น ในที่นี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงดอกไม้ที่ออกดอกและบานในหน้าแล้งพอสังเขปเท่านั้น โดยเป็นดอกไม้ที่ผู้วิจัย เลือกศึกษา ดังนี้

1. **ราชพฤกษ์** หรือ **กุน** เป็นไม้ดอกในตระกูล Fabaceae เป็นพืชพื้นเมืองของเอเชียใต้ ตั้งแต่ทางตอนใต้ของปากีสถาน ไปจนถึงอินเดีย พม่า และศรีลังกา ดอกราชพฤกษ์เป็นดอกไม้ประจำชาติไทย นิยมปลูกเป็นไม้ประดับในพื้นที่เขตร้อนและกึ่งเขตร้อน เจริญเติบโตได้ดีที่สุดในที่โล่งแจ้ง สามารถปลูกได้ทั้งดินร่วนซุย ดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียว ทนต่อความแห้งแล้งและดินเค็มได้ดี แต่ไม่ทนในอากาศหนาวจัด ซึ่งอาจติดเชื้อราหรือโรคใบจุดได้

ภาพที่ 2 ดอกราชพฤกษ์หรือดอกกุน

(www.roiet.go.th 9 ตุลาคม 2555)

ราชพฤกษ์ เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง มีความสูง 10-20 เมตร ดอกขึ้นเป็นช่อยาว 20-40 เซนติเมตร แต่ละดอกมีเส้นผ่านศูนย์กลาง 4-7 เซนติเมตร มีกลีบดอกสีเหลืองขนาดเท่ากัน 5 กลีบ ผลยาว 30-62 เซนติเมตร และกว้าง 1.5-2.5 เซนติเมตร มีกลิ่นฉุน และมีเมล็ดที่มีพิษเป็นจำนวนมาก ชื่อของราชพฤกษ์นั้นมีการเรียกแตกต่างกันออกไปในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่จะเรียกราชพฤกษ์ว่า **กุน** ทางภาคเหนือเรียกว่า **ลมแล้ง** ทางภาคใต้เรียกว่า **ราชพฤกษ์** **ลักเกลือ** หรือ **ลักเคย** ส่วนชาวกะเหรี่ยงและในกาญจนบุรีเรียกว่า **กุเพยะ** ในช่วงแรกๆต้นราชพฤกษ์จะเจริญเติบโตได้ช้าในระยะเวลาประมาณ 1-3 ปีแรก หลังจากนั้นต้นราชพฤกษ์จะเจริญเติบโตเร็วขึ้น เปลือกจะเป็นสีน้ำตาลเรียบ มีรากแก้วยาวสีเหลือง และมีรากแขนงเป็นจำนวนมาก เมื่อต้นราชพฤกษ์มีอายุ 4-5 ปี จึงออกดอกและเมล็ดความเชื่อคนไทยในสมัยโบราณเชื่อว่า ควรปลูกต้นราชพฤกษ์ทางทิศตะวันตกเฉียง

ได้ของที่อยู่อาศัย เพื่อให้ผู้ที่อยู่อาศัยในบ้านเรือนมีความเจริญรุ่งเรืองเป็นทวีคูณ ซึ่งความเป็นจริงคือ ทิศดังกล่าวจะได้รับแดดจัดตลอดช่วงบ่าย จึงควรปลูกต้นไม้ใหญ่เพื่อให้ลดความร้อนและทำให้ประหยัดพลังงานมากขึ้นคนไทยในสมัยโบราณยังมีความเชื่อว่าบ้านใดปลูกต้นราชพฤกษ์ไว้ประจำบ้านจะช่วยให้มีเกียรติมีศักดิ์ศรี ด้วยคนไทยส่วนใหญ่ยอมรับว่าต้นราชพฤกษ์เป็นต้นไม้ที่มีคุณค่าสูงและยังเป็นสัญลักษณ์ประจำชาติไทยอีกด้วย นอกจากนี้มีความเชื่อว่า ใบของต้นราชพฤกษ์เป็นลิ่งศักดิ์สิทธิ์เพราะในพิธีทางไสยศาสตร์ให้ใบทำน้ำพุทธมนต์สะเดาะเคราะห์ได้ผลดีดังนั้นจึงถือว่าต้นราชพฤกษ์เป็นไม้มงคลนาม (www. roiet.go.th 9 ตุลาคม 2555)

2. ลีลาวดี เป็นไม้ยืนต้นในเขตร้อน มีถิ่นกำเนิดในทวีปอเมริกา พบในบริเวณพื้นที่ตั้งแต่ประเทศเม็กซิโกตอนใต้ถึงตอนเหนือของทวีปอเมริกา โดยเฉพาะหมู่เกาะ ทะเลแคริบเบียน ในประเทศไทยที่พบเห็นทั่วไปจะมีดอกสีขาว แดง ชมพู และ สามสี เดิมทีชื่อเรียกของพันธุ์ไม้นี้คือ “ลั่นทม” ซึ่งคนส่วนใหญ่เข้าใจว่าคำนี้มาจากคำว่า “ระทม” ที่หมายถึง ความเศร้าโศก ไม่เป็นมงคล จึงไม่นิยมปลูกเลี้ยงไว้ในบริเวณบ้านพักหรือที่อยู่อาศัย แต่แท้ที่จริงแล้วมีผู้มีความรู้ด้านภาษาไทยกล่าวถึง คำว่า “ลั่นทม” ที่เรียกกันแต่โบราณหมายถึง การละแล้วซึ่งความโศกเศร้าแล้ว มีความสุข ดังนั้นคำว่า “ลั่นทม” แท้ที่จริงนั้นจึงเป็นคำที่ผสมจาก ลั่น+ทม โดย คำ แรกหมายถึง แดกหัก ละทิ้งและคำ หลังหมายถึงความทุกข์โศก แต่ความเชื่อ ว่า “ลั่นทม” เป็นคำที่ไม่เป็นมงคลยังคงฝังตรึงอยู่ในใจของคนไทยมาช้านาน กระทั่งได้มีการเปลี่ยนชื่อ ต้นไม้นี้ชนิดนี้ใหม่ จาก “ลั่นทม ” เป็น “ลีลาวดี” ซึ่งมีความไพเราะ จนกลายมาเป็นไม้อยอดนิยมในปัจจุบัน เนื่องจาก รูปทรงที่สวยงามแปลกตาแล้วดอกลีลาวดี ยังมีสีสวยและมีกลิ่นหอม และยังถือว่าเป็นไม้มงคลอีกด้วย

ภาพที่ 3 ดอกลีลาวดี

(www. roiet.go.th. 9 ตุลาคม 2555)

3. ตะแบก ต้นตะแบกเป็นพันธุ์ไม้พระราชทานเพื่อปลูกมงคล ประจำจังหวัดสระบุรี มีชื่อวิทยาศาสตร์คือ Lagerstremia floribunda Jack ชื่ออื่น ตะแบกนา ตะแบกไข่ เป็ยนา

เป็ยหางค่าง เป็นพืช ผลิตใบ ต้นสูง 15 - 30 เมตร เปลือกเรียบ เป็นมัน สีเทาอมขาว แตกร่อนเป็น หลุมตื้น ลักษณะของใบเป็น ใบเดี่ยว ออกตรงข้ามหรือเยื้องกันเล็กน้อย แผ่นใบรูปขอบขนานแกม รูปหอก กว้าง 5 – 7 เซนติเมตรยาว 12 – 20 เซนติเมตร ปลายใบเป็นติ่งแหลม โคนสอบออกดอก ในเดือนธันวาคม - กุมภาพันธ์ ผลแก่ เดือน มีนาคม ดอกสีม่วงอมชมพูต่อมาสีขาว ออกร่วมกันเป็น ช่อตามปลายกิ่ง ผล รูปรี ยาวประมาณ 2 เซนติเมตร ผลแก่แตกเป็น 6 ซีก เมล็ดเล็ก มีปีก โคน ทางด้านปีก 1 ปีก ตะแบก เป็นพันธุ์ไม้พื้นของป่าเบญจพรรณขึ้น ป่าดงดิบ ป่าน้ำท่วม ตามท้องนา ที่สูงจากระดับน้ำทะเล 20– 300 เมตร ขยายพันธุ์โดยเมล็ด (www. roiet.go.th. 9ตุลาคม 2555)

ภาพที่ 4 ดอกตะแบก

(www. roiet.go.th. 9 ตุลาคม 2555)

4. **ชมพูพันธุ์ทิพย์** มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Tabebuia heterophylla* (DC) Britton. อยู่ในวงศ์ Bignoniaceae เช่นเดียวกับทองอุไรและศรีตรัง เป็นไม้ยืนต้นผลัดใบขนาดกลาง สูงราว 8-12 เมตร ใบเป็นแบบผสม มีใบย่อย 5 ใบบนต้นเดียวกัน แต่ออกคล้ายใบปาล์ม ผิวไม่เรียบ ปลายใบแหลม ยาวประมาณ 12 เซนติเมตร กิ่งก้านสาขาแผ่ออกเป็นพุ่มค่อนข้างแน่น ชมพูพันธุ์ทิพย์ ใบแก่และทิ้งใบในฤดูหนาว ช่วงเดือนพฤศจิกายน – มกราคม หลังจากนั้นจะออกดอก ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – เมษายน ดอกออกเป็นช่อตามกิ่งก้าน ช่อละ 5-8 ดอก ดอกย่อยลักษณะคล้าย ดอกผักนึ่งหรือดอกปากแตร คือ โคนดอกเป็นหลอดยาว ปลายดอกบานออกเป็น 5 กลีบ กลีบดอก บาง ย่นเป็นจีบ ๆ และร่วงหล่นง่าย จะเห็นดอกชมพูพันธุ์ทิพย์ร่วงหล่นกระจายอยู่รอบ ๆ ต้นงดงาม พอ ๆ กับอยู่บนต้น ดอกย่อยแต่ละดอกกว้างราว 8 เซนติเมตร ยาวราว 15 เซนติเมตร สีของกลีบดอก ปกติเป็นสีชมพูสดใส แต่มีความเข้มและจางแตกต่างกันไป โดยเฉพาะต้นที่เกิดจากเมล็ดจะมีความผันแปรมากมาย ตั้งแต่สีชมพูจางเกือบขาวไปจนถึงสีเข้มเกือบเป็นสีม่วงแดง เมื่อดอกชมพู

พันธุ์ทิพย์ร่วงหล่นแล้ว จะติดฝักรูปรางคล้ายควั่นหูรี ยาวราว 15 เซนติเมตร เมื่อฝักแก่ราวเดือน พฤษภาคม – กรกฎาคม จะแตกออกด้วยเด็ยตามยาว แล้วเมล็ดที่มีปีกก็ปลิวไปตามลมได้ไกล ๆ

ต้นกำเนิดของชมพูพันธุ์ทิพย์ อยู่ในเขตร้อนของทวีปอเมริกาใต้ ต่อมาได้นำไปปลูก ในเขตร้อนทวีปต่าง ๆ อย่างแพร่หลายรวมทั้งประเทศไทย สำหรับประเทศไทยมีบันทึกเป็น หลักฐานว่า ผู้ที่นำเข้ามาในประเทศไทยครั้งแรก คือ กรมหมื่นนครสวรรค์ศักดีพินิจ และ ม.ร.ว. พันธุ์ทิพย์ บริพัตร จึงตั้งชื่อตามสีดอกและเป็นเกียรติแก่ผู้นำเข้าว่า ชมพูพันธุ์ทิพย์ ชื่อเดิมคือ ตาเบบูน ย่า มีชื่ออื่น ๆ คือ แตรชมพู ธรรมบุชา ชื่อในภาษาอังกฤษคือ Pink Trumpet Tree ตามลักษณะของ ดอกนั่นเอง

ชมพูพันธุ์ทิพย์ เป็นต้นไม้ที่ปลูกง่าย ทนทานต่อดินฟ้าอากาศ และโรคแมลง โตเร็ว มีดอก งดงาม จึงนิยมนำไปปลูกเป็นไม้ประดับและร่มเงาในบริเวณสถานที่ราชการ สวนสาธารณะ และ ตามถนนหนทาง เนื่องจากเป็นต้นไม้ที่เพิ่งเข้ามาเมืองไทยได้ไม่กี่สิบปี จึงยังไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับการชิประโยชน์ทางสมุนไพรและด้านอาหาร เท่าที่สังเกตุดอกของชมพูพันธุ์ทิพย์น่าจะไม่มีพิษภัย (www.roiet.go.th. 9 ตุลาคม 2555)

ภาพที่ 5 ดอกชมพูพันธุ์ทิพย์

(www.roiet.go.th 9 ตุลาคม 2555)

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

องค์ประกอบของศิลปะ

1. เส้น เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ เรา จะพบการใช้เส้นทั้งในทัศนศิลป์และงานออกแบบประยุกต์ศิลป์ การใช้เส้นมีมาตั้งแต่ศิลปะอดีต สมัยมนุษย์ถ้ำจนถึงปัจจุบัน มีการใช้เส้นในทัศนศิลป์ทุกแขนง เส้นจะปรากฏมากในประเทศ ตะวันออก ได้แก่ ประเทศจีน ไทย ญี่ปุ่น อินเดีย เป็นต้น ล้วนใช้เส้นเป็นส่วนประกอบสำคัญใน การแสดงออกโดยนำเส้นมาสร้างเป็นรูปร่าง รูปทรง

“เส้น หมายถึงจุดพินล้นจุดที่เคลื่อนไหวไปในบริเวณว่าง (Space) ตามทิศทางที่ผู้ ลากต้องการบนระนาบรองรับ เส้นอาจเกิดจากการลาก ขูดขีด เขียนด้วยดินสอ ปากกา สีชอล์ก แปรงและวัสดุอื่นๆ เส้นสามารถแทนที่ได้ทั้งสิ่งที่มองเห็นและสิ่งที่มองไม่เห็น เส้นมีขนาดต่างกัน ตามขนาดของวัตถุที่นำมาเขียน” (อารี สุทธิพันธุ์, 2521, น.54-55)

เส้นที่นำมาใช้ในงานทัศนศิลป์นั้น เป็นการนำเส้นมาสร้างเป็นรูปสัญลักษณ์ เพื่อ จุดมุ่งหมายในการใช้เป็นตัวสื่อความหมายทางการรับรู้โดยตรงในเชิงของการสัมผัสด้วยการเห็น ตามเป้าหมายของการเรียนรู้ทางทัศนศิลป์ การใช้เส้นในงานวาดเขียน คือ การที่ผู้สร้างสรรค์หรือ ศิลปินนำดินสอ ปากกา หรือสีชอล์ก ฯลฯ มาสร้างรอยขีดเขียนเป็นรูปสัญลักษณ์ต่างๆขึ้นบน กระดาษ การใช้เส้นในงานจิตรกรรม คือ ศิลปินใช้แปรงและสีแล้วลากให้ปรากฏเป็นรอยแปรง ต่อเนื่องกันบนพื้นผ้าใบ การใช้เส้นในงานประติมากรรมอาจเกิดจากการที่ศิลปินใช้ปลายนิ้วหรือ วัตถุปลายแหลมกรีดเคลื่อนเป็นริ้วรอยตื้นลึกบนเนื้อดิน จนเกิดเป็นริ้วรอยต่างๆ ลักษณะของเส้น ที่ถูกสร้างขึ้นให้เป็นเส้นจริงๆ มีบทบาทต่อการนำมาใช้ในงานทัศนศิลป์มากกว่าเส้นที่เกิดใน ลักษณะอื่นๆ เช่น เส้นของของมวลวัตถุหรือเส้นที่เกิดจากเทคนิคของการ ลวงตา เป็นต้น กล่าว โดยสรุปเส้น คือ รอยขีดเขียน หน้า เบา ที่สร้างให้ปรากฏบนพื้นผิวของวัตถุ

การใช้เส้นในงานจิตรกรรม เป็นวิธีการที่ช่วยให้เห็นรูปทรงได้แน่นอน การใช้เส้น นอกจากดินสอแล้วอาจใช้ถ่านชาโคล ปากกา สีชอล์ก สีเทียน ฯลฯ ด้วยเทคนิคที่ต่างกันไปซึ่ง ศิลปินสามารถเลือกนำไปใช้ถ่ายทอดเรื่องราวของภาพได้ตามความเหมาะสม ตามลักษณะดังนี้

1. ลักษณะการเน้นเส้น คือ การใช้เส้นเน้นรูปของงานทั้งรูปร่างและรูปทรงที่ แสดงความลึกให้เห็นบนพื้นที่ระนาบหรือที่เรียกกันว่า การแสดงแบบรูปทรงในจิตรกรรมโดยการใช้เส้นตรง โค้ง หน้า-เบา และสั้น-ยาว ผสมผสานกันเกิดเป็นรูปร่างหรือรูปทรงบนพื้นผิวระนาบ เป็นการนำเส้นสร้างรูปในลักษณะพื้นฐาน เพียงแค่สร้างเส้นขอบนอกของวัตถุของสิ่งที่วาด ซึ่ง ปกติแล้วงานแบบนี้หาได้ยากโดยทั่วไปจากผลงานของเด็กเล็ก แต่ขณะเดียวกันศิลปินบางคนยังได้นำ ลักษณะการสร้างภาพแบบแสดงของวัตถุมาใช้ในงานจิตรกรรม

2. ลักษณะการไม่เน้นเส้น การสร้างงานศิลปะในลักษณะที่ไม่เน้นเส้น คือ การลดตัดทอน การใช้เส้นเพื่อสร้างรูปแบบของสิ่งที่คนอยากแสดงออก แต่มาเน้นแผ่นระนาบแฉกที่เป็นน้ำหนักหรือแสงเงาหรือแผ่นสี สร้างเป็นรูปร่าง รูปทรง ด้วยการเน้นวิธีใช้น้ำหนัก แสงเงาและสี เรียกกันว่า เป็นการสร้างงานในเชิงน้ำหนัก (สุชาติ สุทธิ, 2535, น.8-17)

2. สี จัดเป็นส่วนประกอบหนึ่งของการรับรู้ทางการเห็น ซึ่งการเห็นจัดเป็นการรับรู้จากประสาทสัมผัสทางตา จะถูกควบคุมและสั่งการจากระบบสมอง สี จัดเป็นทัศนธาตุที่สำคัญสำหรับการเห็นของมนุษย์ที่เป็นส่วนพื้นฐานที่สุด

สี มีคุณลักษณะของปฐมธาตุครบถ้วน คือ เส้น น้ำหนัก ผิว และมีคุณสมบัติเพิ่มขึ้นอีก 2 อย่างคือ ความเป็นสี และความจัดของสี สีจะมีความหมายเป็นลักษณะเฉพาะตัว ให้ความรู้สึกทั้งด้านดีและไม่ดีไปตามลักษณะของสี และเปลี่ยนแปลงไปตามวัฒนธรรมแต่ละแห่งด้วย เช่น สีแดง สำหรับชาวตะวันออกเป็นสีแห่งความสุขสมบูรณ์ เป็นสัญลักษณ์ของชีวิต แสดงถึงความปีติยินดี รื่นเริง ในหลายประเทศทางตะวันออกจึงใช้สีแดงเป็นสีชุดสำหรับเจ้าสาวในพิธีแต่งงานและงานมงคล แต่ประเทศทางตะวันตก เช่น สหรัฐอเมริกา กลับมีความรู้สึกหรือให้ความหมายสัญลักษณ์ในทางตรงข้ามกับตะวันออก คือ มีความรู้สึกว่าเป็นสีที่แสดงความรู้สึกไม่ปลอดภัย น่ากลัว และมักจะมีความหมายไปในทางก่อความอารมณ์ ทำให้จิตใจ ไม่สงบ ส่วนประกอบของสี การเห็นเกี่ยวกับสี ทำให้โลกนี้เต็มไปด้วยสี เห็นอะไรชัดเจน น่าดู น่าสนใจ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 พวก คือ สีที่เห็นตามธรรมชาติ และสีที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งสีทั้ง 2 พวกเกี่ยวข้องกับแสงสว่างทั้งสิ้น (สุชาติ เกาทอง. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ : น.56-57)

สี เป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติที่นามห้ศรรย์ สีมียู่ในแสงแดด เป็นคลื่นแสงชนิดหนึ่ง จะปรากฏให้เห็นเมื่อแสงแดดส่องผ่านละอองน้ำในอากาศและเกิดการหักเหทอเป็นสีรุ้งออกมา สีรุ้งที่เราเห็นในท้องฟ้ามี 7 สี คือ ม่วง น้ำเงิน เขียว เหลือง ส้ม แดง ถ้าเรานำแท่งแก้วสามเหลี่ยม(prism) มาให้แสงแดดส่องผ่าน แท่งแก้วก็จะแยกสีออกจากแสงให้เห็นเป็นสีรุ้งเช่นเดียวกัน สีแต่ละสีมีความถี่ของคลื่นแสงไม่เท่ากัน สีแดงมีความถี่ต่ำที่สุดและมีช่วงคลื่นยาวที่สุด คลื่นแสงจะมีความถี่สูงขึ้นเรื่อยๆ จากแดงไปส้มจนถึงม่วงที่มีความถี่สูงสุดและช่วงคลื่นสั้นที่สุด คลื่นแสงที่มีความถี่ต่ำกว่าแดงหรือสูงกว่าม่วงยังมีอีกมากมาย เช่น แสงอินฟราเรดที่มีความถี่ต่ำกว่าแดง หรือแสงอัลตราไวโอเลตที่มีความถี่สูงกว่าม่วง แต่ตาของมนุษย์ไม่อาจรับความถี่ได้ สีมียู่ 2 ชนิด คือ สีที่เป็นแสง (spectrum) ได้แก่ สีที่เกิดจากการหักเหของแสงกับสีที่เป็นวัตถุ (pigment) ได้แก่ สีที่มีอยู่ในธรรมชาติทั่วไป เช่น พืช สัตว์ แร่ธาตุ ในแสงนั้นมีสีต่างๆรวมกันอยู่แล้วทุกสี แต่ได้ผสมกันอย่างสมดุลจนกลายเป็นสีขาวใส เมื่อแสงกระทบวัตถุที่มีสีวัตถุนั้นจะดูดสีทั้งหมดของแสงไว้ แล้วสะท้อนสีที่เหมือนกับวัตถุนั้นออกมา เราจึงเห็นสีของวัตถุนั้น วัตถุสี

ขาวจะสะท้อนสีออกมาทุกสี ส่วนวัตถุสีดำไม่สะท้อนสีใดเลยมันจะดูดเก็บไว้หมด สีเป็นทัศนธาตุที่สำคัญและมีบทบาทมากที่สุดในงานจิตรกรรม (ชะลูด นิมเสมอ. 2531, น. 54-56)

สี เป็นส่วนประกอบที่มองเห็น ซึ่งประกอบด้วยคุณสมบัติ 3 ประการ ได้แก่ ความเป็นสีแท้(Hue) มีความเข้ม(Intensity) และมีน้ำหนักอ่อนแก่(Value) เมื่อจะกล่าวถึงสีใดๆ หรือจะกล่าวถึงความแตกต่างระหว่างสีสองสีหรือมากกว่านั้น ควรเริ่มต้นพิจารณาที่คุณสมบัติของคุณสมบัติหนึ่งหรือทั้งสามคุณสมบัติไปพร้อมๆ กันอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วแต่ความเหมาะสม (พีระพงษ์ กุลพิศาล, 2546, น. 82)

คำศัพท์และนิยามเกี่ยวกับสีที่เกี่ยวข้องกับการใช้สีของศิลปินจริงๆ ซึ่งสามารถใช้เป็นความรู้พื้นฐานสำหรับการวิจารณ์และการปฏิบัติทางทัศนศิลป์ได้อีกด้วย

1. สีวัตถุ คือสีจริงๆ ของวัตถุ ซึ่งอาจจะแตกต่างไปจากสีที่เรามองเห็นตามปกติ สมมติว่าบ้านหลังหนึ่งเป็นสีขาว แต่ด้วยสภาพของแสงเปลี่ยนไป ประกอบกับระยะห่างระหว่างตัวเรากับบ้านหลังนั้นรวมทั้งคุณสมบัติทางการสะท้อนแสงของบ้านและอื่นๆ จึงทำให้เรามองเห็นเป็นสีส้ม แดง เขียว ม่วง หรือเทา ซึ่งอย่างน้อยที่สุดสำหรับศิลปินอาจจะวาดภาพบ้านหลังนี้โดยใช้สีดังกล่าวแทน “สีขาว” ซึ่งเป็นสีวัตถุ กรณีนี้ก็คล้ายๆ สีของทิวเขาที่เรามองเห็นไกลๆ ว่าเป็นสีน้ำเงินหรือสีม่วง ทั้งๆ ที่เรารู้ดีว่า สีจริงๆ คือสีเขียว เราเรียกสีน้ำเงินหรือสีม่วงนั้นว่า “สีที่มองเห็น

2. สีคู่ตรงข้าม คือสีที่อยู่ตรงข้ามกันในวงสี เป็นคู่ที่สีแตกต่างกันมากที่สุด ไม่มีสีใดๆ ใน วงสีจะแตกต่างกันมากกว่านี้อีกแล้ว ทั้งคู่จะเป็นสี after – image ซึ่งกันและกัน เช่น สีเขียวกับสีแดง เมื่อนำสีแดงมาวางไว้กับสีเขียว สีเขียวก็จะดูเขียวขึ้น ขณะเดียวกัน สีแดงก็จะดูแดงขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะ after – image ของแต่ละสีช่วยสร้างเสริมให้อีกสีหนึ่งดูมีความสดใสมากขึ้น ในกรณีที่เรานำคู่สีตรงข้ามมาผสมกัน ก็จะค่าซึ่งกันและกันทำให้เป็นสีเทา หรือถ้าเราผสมสีแดงเพียงเล็กน้อยกับสีเขียว จะทำให้เขียวเปลี่ยนเป็นเขียวอมเทา และเมื่อผสมสีขาวลงไปอีกนิด น้ำหนักก็จะอ่อนลงกว่าเดิม ด้วยเหตุนี้ เราจึงสามารถผสมสีเทาที่สวยงามได้มากมายหลายแบบ โดยไม่ต้องใช้สีดำเลย

3. สีคล้ายกัน คือสีที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน แบบเข้ากันได้ ต่างไปจากสีคู่ตรงข้ามโดยสิ้นเชิง สีคล้ายกัน มีความคล้ายกันในหลายๆ กรณี คือ คล้ายกันเพราะต่างก็มีสีเดียวกันผสมรวมกันอยู่ เช่น สีแดงและสีส้ม สีส้มละสีเหลือง อีกกรณีหนึ่งเป็นสีที่คล้ายกันเพราะเป็นสีที่อยู่ใกล้เคียงกันก็คือเมื่อนำมาผสมกันแล้วจะไม่ใช่เป็นสีเทา

4. สีอ่อน และสีเย็น คำว่าอ่อนและเย็น ใช้เรียกสีที่อยู่ในวงสี สีเย็นคือสีที่ให้ความรู้สึกลึกลับเย็น สงบ เปรียบเสมือนน้ำและท้องฟ้า เป็นสีที่มีส่วนผสมของสีน้ำเงินและสีเขียว

และจะรวมกันอยู่ในซีกหนึ่งของวงสี่ตรงข้ามที่เป็นสีอ่อน สีอ่อนให้ความรู้สึกที่ร้อนแรงเปรียบเทียบกับดวงอาทิตย์ และไฟ เป็นสีที่มีส่วนผสมของสีแดงและสีส้มอยู่รวมกันในซีกหนึ่งตรงข้ามกับซีกที่เป็นสีเขียว สีเขียวนั้นดูแล้วถอยลึกไปข้างหลัง ขณะที่สีอ่อนดูแล้วพุ่งออกมาข้างหน้า ในวงสีทั้ง 12 สี บางครั้งสีสีเดียวกันอาจให้ความรู้สึกทั้งอ่อนและเย็นก็ได้ เช่น สีเขียวเหลือง เมื่อติดอยู่กับสีส้มจะรู้สึกเย็น แต่เมื่ออยู่ติดกับสีน้ำเงินกลับรู้สึกอุ่นหรือร้อนแรงขึ้น จิตรกรรมยุคสีน้ำเงิน ของปีกัสโซ่ ก็ใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยวิธีการใช้สีเช่นนี้ ศิลปินมักจะสร้างสรรค์รูปทรงขึ้นมาโดยอาศัยความตัดกันระหว่างสีอ่อนกับสีเขียว แทนการใช้ความอ่อนแก่หรือความสว่างความมืด

5.สีส่วนร่วม คือภาพรวมของโครงสร้างทั้งหมดในผลงานศิลปกรรม เมื่อดูแล้วปรากฏออกมาเป็นสีเดียว โดยไม่คำนึงถึงน้ำหนักอ่อนแก่และความเข้ม ตัวอย่างที่เห็นในธรรมชาติก็คือ พุ่มไม้ที่มองเห็นเป็นสีเขียวสีเขียว ทั้งๆ ที่มีสีอื่นมากมายซ่อนอยู่ในสีเขียวนั้น สภาพสีส่วนรวมแสดงลักษณะของความเป็นเอกภาพทางการใช้สีให้ปรากฏในผลงาน เป็นการแก้ไขปัญหาการใช้สีของศิลปินวิธีหนึ่ง เช่น ใช้สีน้อยสีร่วมกับสีขาวและสีดำ บางครั้งอาจจะใช้เพียง 1 หรือ 2 สีก็พอ การใช้สีลักษณะนี้เรียกว่า การจำกัดจำนวนสี ผลงานจิตรกรรมแบบบาบนิยมเชิงวิเคราะห์ ของปีกัสโซ่ และบราค ก็ใช้ลักษณะนี้ โดยใช้สีหลักเพียง 3 สี คือ สีน้ำตาล น้ำเงิน และน้ำตาลไหม้ แสดงสภาพสีส่วนรวม บางครั้งศิลปินอาจจะใช้สภาพสีส่วนรวมตามความรู้ของสีอ่อนและสีเขียวอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยให้สีหนึ่งในกลุ่มโดดเด่นกว่าสีอื่นๆ ก็เป็นไปได้ การใช้สภาพสีส่วนรวมไม่มีข้อกำหนดในการใช้ไว้ตายตัว เป็นเพียงการแก้ปัญหาการใช้สีหลายสีให้มีเอกภาพวิธีหนึ่งเท่านั้น

ศิลปินใช้สีสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบที่แตกต่างกันมาหลายศตวรรษ บางคนพยายามลอกเลียนแบบสีของวัตถุที่ต้องการถ่ายทอดให้เหมือนที่สุด ขณะที่อีกคนหนึ่งพยายามเปลี่ยนสีของวัตถุให้เป็นไปตามความรู้สึกเฉพาะบางอย่างในอดีต ศิลปินกลุ่มลัทธิประทับใจได้รับการยกย่องว่าสามารถนำเอาความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีสีทางฟิสิกส์มาประยุกต์ใช้กับจิตรกรรมได้อย่างดี ทั้งๆ ที่ความรู้ทางทฤษฎีในสมัยนั้นเทียบเท่ากับความรู้ในวิชาฟิสิกส์ระดับมัธยมปลายของปัจจุบันเท่านั้น ศิลปินอ็อพาร์ต เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้รับการยกย่องว่า มีความรู้เกี่ยวกับสีและทฤษฎีการรับรู้ได้ดีกว่าศิลปินอื่นๆ ในสมัยเดียวกัน ในปัจจุบันเป้าหมายหลักทางการเคลื่อนไหวหรือเปลี่ยนแปลงของศิลปะสมัยใหม่จะมุ่งไปที่การใช้สีให้สื่อความหมายและอารมณ์ได้โดยตรงด้วยความเป็นตัวของตัวเอง

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า สีเป็นส่วนประกอบหนึ่งของการรับรู้ทางการเห็น ซึ่งการเห็นจัดเป็นการรับรู้จากประสาทสัมผัสทางตา และถูกควบคุม สั่งการจากระบบสมอง สีมียู่ 2 ชนิด คือ สีที่เป็นแสง ได้แก่ สีที่เกิดจากการหักเหของแสง กับสีที่เป็นวัตถุ ได้แก่ สีที่มีอยู่ใน

ธรรมชาติทั่วไป เช่น พีช สัตว์ แร่ธาตุ สีแต่ละสีมีความถี่ของคลื่นแสงไม่เท่ากัน สีแดงมีความถี่ต่ำที่สุดและมีช่วงคลื่นยาวที่สุด คลื่นแสงจะมีความถี่สูงขึ้นเรื่อยๆ จากแดงไปส้มจนถึงม่วงที่มีความถี่สูงสุดและช่วงคลื่นสั้นที่สุด คลื่นแสงที่มีความถี่ต่ำกว่าแดงหรือสูงกว่าม่วงยังมีอีกมากมาย สีเป็นทัศนธาตุ ที่สำคัญและมีบทบาทมากที่สุดในงานจิตรกรรม

3. รูปทรง เป็นรูปลักษณะที่มีสามมิติซึ่งเกิดจากส่วนประกอบสำคัญของศิลปะ สามารถลวงตาได้อย่างของจริง ในงานจิตรกรรมหรือเป็นรูปทรงจริงมีสามมิติ ส่วนในงานประติมากรรม และสถาปัตยกรรม รูปทรงมีลักษณะแตกต่างจากรูปร่างเพราะรูปทรงมีสามมิติ คือ มีความหนา หรือลึก เพิ่มขึ้นจากรูปร่างรูปทรงเป็นคำที่ใช้เรียกสิ่งที่เป็นรูปทรงที่มีและเกิดขึ้นจริง คือมีลักษณะสามมิติ กินเนื้อที่ในอากาศ และสามารถสัมผัสได้โดยรอบ เช่น รูปทรงทางกายภาพ ในงานประติมากรรมและงานสถาปัตยกรรม รูปทรงมีคุณสมบัติอยู่สองประการ คือ เมื่อก้าวถึงคุณสมบัติภายนอกของรูปทรงจะกล่าวถึงความ เป็นมวล หมายถึงลักษณะความที่บิดัน ภายนอกของรูปทรงที่ปรากฏเป็นรูปทรงต่างๆ ที่มีชื่อเรียกเฉพาะ เช่น รูปทรงสี่เหลี่ยมลูกบาศก์ รูปทรงกลม รูปทรงกรวย รูปทรงพีระมิด และรูปทรงกระบอก เมื่อก้าวถึงคุณสมบัติภายในของรูปทรงก็จะเรียกว่า Volume หมายถึงบริเวณว่างภายในของรูปทรงนั้นๆ

รูปทรงในงานวาดเขียนหรืองานจิตรกรรมนั้น เป็นงานที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นบนพื้นระนาบ มีเพียงสองมิติคือ ความยาวและความกว้างแล้วเพิ่มความลึกหรือหนาที่ทำให้เกิดเป็นเสมือนรูปทรงสามมิติ ซึ่งเรียกว่า การแสดงแบบของรูปทรง ด้วยวิธีการแบบหนึ่งที่เรียกว่า การลวงตา ซึ่งจะเกิดขึ้นในความรู้สึกทางการเห็นเท่านั้น วิธีการลวงตา คือ เทคนิคการใช้ค่าความอ่อนแก่ ซึ่งเป็นค่าของน้ำหนักมาใช้แทนค่าระหว่างแสงสว่างกับเงามืดในการสร้างภาพ ทางทัศนศิลป์ มัก เรียกว่า เป็นค่าของแสงและเงา เป็นการนำมาใช้แทนค่าของแสงและเงาตามสภาพของวัตถุที่มีรูปทรงสามมิติตามที่ปรากฏจริงเชิงกายภาพ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า รูปทรงที่เป็นจริงไม่มีในงานจิตรกรรม และถ้ามีก็เป็นเพียงการแสดงแบบรูปทรงหรือรูปทรงเชิงการเห็นเท่านั้น (สุชาติ สุทธิ, 2535, น.28-31)

ประเภทของรูปทรง แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ใหญ่ๆ คือ

1. รูปทรงตามธรรมชาติหรือรูปทรงเหมือนจริงตามธรรมชาติ ได้แก่ รูปทรงที่แสดงให้เห็น ลักษณะความเหมือนวัตถุและเป็นรูปทรงที่เข้าใจง่าย โดยไม่ต้องแปลความหมายเชิงสัญลักษณ์ เช่น รูปคน ต้นไม้ สัตว์ ภูเขา ฯลฯ

2. รูปทรงตัดทอนตัดแปลง คือ รูปทรงที่ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงมาจากธรรมชาติหรือสิ่งที่คุ้นเคย ลักษณะของการตัดทอนตัดแปลง มีหลายวิธี ดังนี้

2.1 รูปทรงตัดทอนหรือบิดเบี้ยว (Distort form) หรือรูปทรงที่ตัดทอนรายละเอียดต่างๆ ออก เหลือไว้เพียงลักษณะที่พอเข้าใจ

2.2 รูปทรงคัดแปลงที่เหนือความเป็นจริง (Exaggerate form) คือ รูปที่เกิดจากการใช้จินตนาการและความคิดฝันของศิลปินที่ดูแล้วมีความงาม น่าเกลียด แปลกตา มากกว่าความเป็นจริง เช่น รูปคนในศิลปกรรมไทย หรือรูปทรงที่ปรากฏในศิลปะเซอร์เรียลลิสต์ เป็นต้น

2.3 รูปทรงสลับตำแหน่ง (Re-arrangement) คือ รูปทรงที่เกิดจากการนำมาจัดใหม่ โดยการเปลี่ยนตำแหน่งเปลี่ยนด้านหรือมุม เพื่อให้ต่างไปจากความเป็นจริง เช่น รูปทรงในผลงานศิลปะคิวบิสม์

3. รูปทรงที่ไม่มี ความหมาย (Non-objective form) คือ รูปทรงที่ไม่มี ความหมายใดๆ แต่อาจเป็นสัญลักษณ์ได้ มี 2 ชนิด คือ รูปทรงเรขาคณิตและรูปทรงอิสระ (พีระพงษ์ กุลพิศาล.2531:น.60)

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า รูปทรงเป็นลักษณะที่มีสามมิติ กินเนื้อที่ในอากาศและสามารถสัมผัสได้โดยรอบ รวมถึงรูปทรงที่มีสองมิติในผลงานจิตรกรรม การใช้รูปทรงในงานศิลปะสามารถเลือกใช้รูปทรงได้ 3 ประเภท คือ รูปทรงตามธรรมชาติหรือรูปทรงที่มีลักษณะเหมือนจริงตามธรรมชาติ รูปทรงตัดทอนคัดแปลงเป็นรูปทรงที่คุ้นเคยซึ่งอาจจะทำให้บิดเบี้ยวไป รูปทรงคัดแปลงให้เหมือนความเป็นจริง และอาจจะเป็นรูปทรงที่สลับตำแหน่ง รูปทรงที่ไม่มี ความหมาย ได้แก่ รูปทรงเรขาคณิตและรูปทรงอิสระ

การจัดองค์ประกอบ

การจัดองค์ประกอบของรูปลักษณะ เส้น คุณค่า รูปทรง มวล ช่วงระยะ พื้นผิวและสี ให้มีคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ มีคุณภาพ สัดส่วน ช่วงจังหวะ ความกลมกลืน ความแตกต่าง และเน้นให้เกิดจุดเด่นของงานศิลปะ ในทางทัศนศิลป์ไม่ได้แบ่งหลักเกณฑ์เรื่องนี้ไว้ตายตัว แต่การจัดองค์ประกอบศิลปะโดยทั่วไปมักคำนึงถึงหลักเกณฑ์ที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

1. คุณภาพ หมายถึง ความสมดุลตามสภาพการมองเห็นหรือการรับรู้เกี่ยวกับน้ำหนัก แสง และความมั่นคงบนพื้นภาพ เป็นสภาพความรู้สึกที่รับรู้ความกลมกลืนทางด้านน้ำหนักในงานออกแบบ ศิลปะไม่เกี่ยวข้องกับการชั่งตวงหรือตรวจสอบน้ำหนักโดยตรง ความรู้สึกสมดุลเกิดขึ้นจากการรับรู้โดยส่วนรวม ซ้าย ขวา บน ล่าง แต่น้ำหนักซ้ายและขวาจะให้ความรู้สึกเกี่ยวกับความสมดุลได้เด่นชัดกว่าความสมดุล หรือคุณภาพ

“ความสมดุล หมายถึง การนำส่วนประกอบต่างๆ ของศิลปะมาจัดร่วมกันในงานศิลปะ เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่ามีความรู้สึกเท่ากัน ไม่หนักไปข้างใดข้างหนึ่ง”

(พีระพงษ์ กุลพิศาล, 2546, น. 82)

วัตถุทุกอย่างบนพื้นโลกได้ตั้งอยู่ในสภาพสมดุล น้ำหนักของวัตถุนั้นจะไปรวมกันที่จุดๆหนึ่ง เรียกว่าจุดศูนย์กลาง ผลงานทัศนศิลป์ เช่น ภาพวาด ภาพปั้น-สลัก อาคารหรือสิ่งก่อสร้างต่างๆก็คงอยู่ได้ด้วยความสามารถ ภาพวาดที่มีความสมดุลดูแล้วจะสบายตาไม่เอียงไปด้านใดด้านหนึ่ง ภาพปั้น-สลักที่งดงามก็ต้องมีความสมดุล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผลงานสถาปัตยกรรม ความสมดุลเป็นหลักที่สำคัญมาก ความสง่างามของสถาปัตยกรรมแบบต่างๆ ล้วนอยู่บนรากฐานของความสมดุลทั้งสิ้น ศิลปะตะวันตกในอดีตตั้งแต่ประมาณคริสต์ศตวรรษที่18 เป็นต้นมา มุ่งสร้างความงามของผลงานที่มีความสมดุล เรียบๆ สง่า ไม่ซับซ้อน ดูแล้วสบายตา หลังจากนั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ศิลปะต่างๆ กลับหันมาใช้สมดุลที่ซับซ้อนกระจุกกระจายต้นตอมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่วุ่นวายนั่นเอง

สมดุลในศิลปะต่างจากสมดุลในธรรมชาติ สมดุลทางศิลปะต้องดูแล้วสมดุลด้วยมิใช่สมดุลเพราะตั้งอยู่ได้เพียงอย่างเดียว สมดุลในผลงานประติมากรรมและสถาปัตยกรรม อาศัยหลักของแรงโน้มถ่วงตามหลักทฤษฎีท้าวพิลิปส์ ขณะเดียวกันผลงานจิตรกรรมอาศัยความสมดุลทางความรู้สึกเท่านั้น จิตรกรรมจึงเป็นศิลปะที่แก้ปัญหาความสมดุลได้ยากกว่าทัศนศิลป์แขนงอื่นๆ

สมดุลในศิลปะ หมายถึง ความเท่ากันของทางด้านซ้ายและขวา ทั้งที่เป็นจริงและตามความรู้สึก ความสมดุลจะช่วยทำให้ผลงานดูมีความมั่นคง สง่า และมีเสน่ห์ ความสมดุลอาจแบ่งออกเป็น 3 แบบ คือ

แบบซ้ายขวาเหมือนกันหรือคล้ายกัน ผู้ที่เริ่มทำงานศิลปะจะพบว่า การฝึกจัดภาพโดยใช้สมดุลแบบนี้ทำได้ง่าย เพราะเป็นการนำส่วนประกอบของศิลปะมาจัดให้ซ้ำๆ กัน และอยู่ห่างจากจุดแกนกลางเท่าๆ กัน ศิลปะในอดีตนิยมใช้สมดุลแบบนี้ ในวงการศิลปะถือว่าการออกแบบด้วยสมดุลแบบนี้จะใช้ในกรณีที่เป็นงานที่จำเป็นเท่านั้น เช่น เมื่อต้องการความเรียบง่าย ความมีระเบียบ หรือเพื่อมุ่งประโยชน์เฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งที่จำเป็นต้องให้ผลงานมีลักษณะ ซ้าย-ขวาเหมือนกัน เช่น การออกแบบภาชนะ เครื่องประดับ พระพุทธรูป เป็นต้น อย่างไรก็ตามมิได้หมายความว่าสมดุลประเภทนี้ไม่ทันสมัย เพราะศิลปินและนักออกแบบในปัจจุบันจำนวนไม่น้อยยังคงนิยมใช้กันอยู่ ไม่ว่าจะเป็นผลงานแบบเหมือนจริง ตัดทอน หรือแบบที่เป็นนามธรรมก็ตาม

แบบซ้ายขวาไม่เหมือนกัน หมายถึง สมดุลที่ส่วนประกอบของศิลปะทั้งด้านซ้ายและขวามีลักษณะต่างกันหรือขัดแย้งกัน ยกตัวอย่างเช่น ในพื้นภาพ ของภาพวาดภาพหนึ่งมีลักษณะของสมดุลการใช้พื้นที่ของสีสดๆ จำนวนเล็กน้อยให้สมดุลกับพื้นที่ว่างขนาดใหญ่ที่เหลืออีกด้านหนึ่งของพื้นภาพ ทั้งนี้โดยปกติแล้วพื้นที่เล็กๆ จะดูเบากว่าพื้นที่ใหญ่ แต่การเน้นพื้นที่เล็กด้วยสีสดๆทำให้รู้สึกมีความเด่นและมีน้ำหนักมากขึ้นทันที จนดูสมดุลกับพื้นที่ใหญ่ๆ ได้

ลักษณะสมดุลแบบนี้ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว ส่วนใหญ่จะเป็นไปโดยอัตโนมัติ ตามความรู้สึกและการคาดคะเนหรือการเปรียบเทียบของศิลปินและนักออกแบบเอง สมดุลประเภทนี้จะเกี่ยวกับการใช้ส่วนประกอบได้อย่างเหมาะสมไม่เคอะเขิน ึ่งๆ ที่ส่วนประกอบเหล่านั้นมีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะด้วยขนาด สี น้ำหนัก พื้นที่ว่าง หรือลักษณะรูปร่างรูปทรงก็ตาม

สมดุลแบบรัศมี สมดุลแบบนี้บางครั้งอาจจะจัดเข้าประเภทสมดุลแบบแรกก็ได้ ต่างกันแต่ว่าสมดุลประเภทนี้จะให้ส่วนประกอบต่างๆ แผลออกจากศูนย์กลางเป็นรัศมี ซึ่งพบมากในการออกแบบโฆษณาหรือการออกแบบเครื่องหมายต่างๆ ลายดาวล้อมเดือนที่พบประดับบนเพดานโบสถ์ วิหาร มักจะใช้สมดุลแบบนี้

“การใช้หลักความสมดุลไม่ว่าแบบใดต่างก็มีลักษณะเฉพาะ และให้ความรู้สึกไม่เหมือนกัน ในทางทัศนศิลป์จึงถือว่าการแก้ปัญหาทางความสมดุลเป็นหัวใจอย่างหนึ่งของการออกแบบสร้างสรรค์ผลงาน” (พีระพงษ์ กุลพิศาล, 2546, น.111)

“ดุลยภาพเป็นกฎเกณฑ์อันหนึ่งของเอกภาพ หมายถึง การถ่วงน้ำหนักที่เท่ากันสองข้างของสิ่งหรือรูปทรง ดุลยภาพ เกิดจากการถ่วงดุลของสิ่งที่ขัดแย้งกัน และจากการรวมรวมตัวหรือซ้ำของสิ่งที่เหมือนกันทั้ง 2 ข้าง เส้นแกน เป็นสิ่งสำคัญที่กำหนดดุลยภาพ” (ชลุค นีมเสมอ, 2531, น. 144)

“ความสมดุล เป็นองค์ประกอบสำคัญของสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย การหายใจเข้า-ออกของมนุษย์มีความสมดุลกัน การทำงาน การพักผ่อน ความสมดุลของโครงสร้างร่างกายมนุษย์ ที่มีซีกซ้าย-ซีกขวาเท่ากัน ทำให้เรายืนอยู่ได้โดยไม่ล้ม ในธรรมชาติรอบตัวเรา สามารถพบเห็นความสมดุลได้ทั่วไป (สมชาย พรหมสุวรรณ, 2548, น.106)

2. ความกลมกลืน คือ สภาพความประสานกลมกลืนกันของโครงสร้างทัศนศิลป์ เพื่อให้เกิดความพอเหมาะพอดี ดูสวยงามไม่ขัดตา “ในบรรดาหลักศิลปะด้วยกัน ความกลมกลืนจัดว่ามีความสำคัญที่สุดก็ได้เพราะไม่ว่าจะกล่าวถึงหลักเกณฑ์ใดจะต้องเกี่ยวข้องกับความกลมกลืนเสมอ ในการสร้างผลงานออกแบบหรือผลงานศิลปะ ความกลมกลืนจะช่วยสร้างความ เป็นเอกภาพของส่วนประกอบต่างๆ” (พีระพงษ์ กุลพิศาล, 2546, น. 113)

ถ้าออกแบบยึดหลักความกลมกลืนมากเกินไป จะทำให้ผลงานดูจืดชืดขาดชีวิตชีวาและความเด่น ฉะนั้นลักษณะกลมกลืนที่ดีควรแทรกสิ่งที่ขัดแย้งไว้บ้างเล็กน้อย จะทำให้น่าดูยิ่งขึ้น เช่น ผลงานที่ใช้โครงสีของสีม่วง ควรแทรกสีเหลืองไว้บ้างเพื่อให้ดูมีชีวิตชีวาขึ้น

การสร้างความกลมกลืนในผลงานศิลปะ ทำได้หลายวิธี เช่น สร้างความกลมกลืนด้วยการใช้เส้น ที่มีลักษณะคล้ายกัน หรือด้วยรูปร่าง – รูปทรง คล้ายกัน บางครั้งก็สามารถสร้างความกลมกลืนด้วย สี หรือ น้ำหนักอ่อนแก่ ที่ใกล้เคียงกัน หรืออาจใช้พื้นผิวที่มีความ

ใกล้เคียงกันก็ได้ การสร้างความกลมกลืนด้วยการให้ขนาดหรือสัดส่วนของส่วนประกอบไม่แตกต่างกัน มีความลดหลั่นกัน ก็สามารถทำได้เช่นกัน ความกลมกลืนอีกประการหนึ่ง ที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าวิธีการอื่นๆ ที่กล่าวมา หรือบางครั้งอาจจะสำคัญมากกว่าเสียอีกด้วย คือ ความกลมกลืนทางความคิด ซึ่งหมายถึงความกลมกลืนทางเรื่องราวและลักษณะส่วนรวมของผลงาน ถึงแม้ศิลปินหรือนักออกแบบจะมีความสามารถในการใช้ส่วนประกอบของศิลปะได้อย่างประสานสัมพันธ์กันเพียงใดก็ตาม ถ้าเรื่องราวขัดแย้งกันหรือเข้ากันไม่ได้ จะรู้สึกผิดปกติก้นที่

โดยสรุปความกลมกลืน หมายถึง การนำส่วนประกอบต่าง ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมาจัดไว้ด้วยกัน เพื่อเน้นความคล้ายคลึงกันของส่วนประกอบเหล่านั้น ศิลปินหรือนักออกแบบสามารถสร้างความกลมกลืนในผลงานได้ โดยทำให้ส่วนประกอบต่างๆ ซ้ำๆ กัน และลดหลั่นกันทีละน้อย ความกลมกลืนจะมีลักษณะเป็นแบบแผน เรียบง่าย ส่งผลให้ส่วนประกอบต่าง ๆ ดูไม่ซับซ้อนหรือสับสน การใช้ส่วนประกอบที่เหมือนกันในจำนวนที่เหมาะสมช่วยดึงดูดความรู้สึกที่แตกแยกกันให้อยู่ร่วมกันและมีความประสานสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

3. จังหวะและความเคลื่อนไหว หมายถึง การนำเอาองค์ประกอบทางศิลปะแต่ละอย่างที่มีลักษณะคล้ายกันมาจัดวางซ้ำๆ กัน จากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งอย่างต่อเนื่อง การจัดจังหวะที่คืนนั้นจะเป็นการจัดที่หนักเบาซ้ำๆ ทำให้งานมีลักษณะชวนมอง ดูแล้วแปลกตา การจัดจังหวะที่ต่อเนื่องกันยังผลให้เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหว

“จังหวะ หมายถึง การรับรู้เด่นชัดของรูปแบบที่ซับซ้อนกันในทิศทางเดียวกัน ในสนามภาพของการแสดงออกบนระนาบรองรับ ก่อให้เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหวเป็นห่วง ๆ มีจังหวะจะโคน” (อารี สุทธิพันธุ์, 2532, น. 62)

“จังหวะ คือ การซ้ำที่เป็นระเบียบ จากระเบียบธรรมดาที่มีช่วงห่างเท่าๆ กันมาเป็นระเบียบที่สูงขึ้นซับซ้อนขึ้นจนถึงขั้นเป็นรูปทรงของศิลปะ จังหวะในงานศิลปะ คือ การซ้ำอย่างมีเอกภาพและความหมาย จังหวะเป็นกรดอนหนึ่งของเอกภาพที่เกิดจากการซ้ำของรูปทรง” (ชลุค นิมเสมอ, 2531, น. 148)

จังหวะเป็นการซ้ำกันของหน่วยต่างๆ ทางศิลปะ การซ้ำอย่างมีทิศทางทำให้เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหว ความเคลื่อนไหวเกิดจากความรู้สึกทางการเห็น ซึ่งเป็นเพียงการบ่งชี้ลักษณะท่าทางที่เกิดขึ้นในความรู้สึกด้วยการลงตาไม่ได้เกิดจากการเคลื่อนไหวจริงๆ

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดองค์ประกอบพวก เส้น รูปทรง พื้นผิว ขนาด ทิศทาง และสี ให้มีคุณค่าทางสุนทรียะ โดยศิลปินอาจจะจัดวางรูปทรงให้รวมกลุ่มกันในลักษณะต่างๆ และจัดวางในตำแหน่งที่สามารถกำหนดทิศทางความเคลื่อนไหวของรูปทรงที่ทำให้เกิดเป็นเอกภาพ ซึ่งประกอบด้วยคุณภาพซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ คุณภาพแบบสมมาตร และคุณภาพแบบ

อสมมาตร ความกลมกลืน คือ สภาพความประสานกลมกลืนกันของโครงสร้างทางทัศนศิลป์ จังหวะและความเคลื่อนไหว หมายถึง การนำเอาองค์ประกอบของศิลปะแต่ละอย่างมาจัดวางใน ลักษณะซ้ำกันแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่องเป็นจังหวะ จะก่อให้เกิดจังหวะที่ต่อเนื่องและก่อให้เกิด ความรู้สึกเคลื่อนไหว

รูปแบบทางศิลปะ

รูปแบบทางศิลปะ หมายถึง รูปแบบที่ศิลปินใช้ในการนำเสนอเรื่องราวหรือเนื้อหาใน ผลงานสร้างสรรค์ของเขา รูปแบบนี้เป็นผลรวมของการจัดองค์ประกอบหรือการออกแบบ และ การใช้วัตถุหรือวัสดุในการสร้างสรรค์ผลงานซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ความแน่นชัดของวัตถุ เป็นรูปแบบที่ศิลปินพยายามเลียนแบบสภาพหรือ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมนั้นๆ
2. ความเป็นระเบียบแบบแผน ในรูปแบบนี้นับเป็นลักษณะที่พัฒนาสืบต่อมาจาก รูปแบบของกรีกโบราณ ที่ยึดถือแบบแผนสัดส่วนและท่าเฉพาะที่ยอมรับกันว่างาม มีลักษณะ ความงามสมดุล ความประสานกลมกลืนและความงดงามอย่างประณีตแบบต้นฉบับ ศิลปะใน รูปแบบนี้เน้นความประณีตเรียบร้อย เป็นการแสดงความงดงามมากกว่าอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อ วัตถุหรือสภาพแวดล้อมใดๆ

รูปแบบที่แสดงระเบียบแบบแผน ให้ความรู้สึกสงบเรียบร้อย ประณีต หรือพร้อมไป ด้วยระเบียบวินัย

3. รูปแบบที่แสดงอารมณ์ นับตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 19 เป็นต้นมา ศิลปะหลายกลุ่ม ได้เน้นแนวทางมาสู่การแสดงออกทางอารมณ์ของมนุษย์ ด้วยอาจมองว่าการดำรงชีวิตนั้น มิได้ ขึ้นอยู่กับเหตุผลหรือระเบียบแบบแผนเพียงด้านเดียว

รูปแบบโรแมนติกและอารมณ์สะเทือนใจ เน้นพลังความรู้สึกหรืออารมณ์เป็น จุดสำคัญยิ่ง รูปแบบอาจจะเน้นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน เช่น รอยแปร่ง สี บรรยากาศ

4. รูปแบบที่แสดงความลึกซึ้งอัจฉริยะ เป็นผลที่สืบทอดมาจากจิตใต้สำนึกของมนุษย์ ด้วย เป็นผลของจินตนาการที่เหมือนโลกของความฝัน เป็นเหตุการณ์ สถานที่ บรรยากาศ หรือ วัตถุที่ต่างไปจากสภาพจริงของโลกภายนอกที่มองเห็นได้ เป็นภาพในฝัน ภาพหลอน หรือภาพ แห่งความหลังประหลาดๆ เช่น เรื่องราวอภินิหาร ความฝันและภาพหลอน ภาพอัจฉริยะในโลก วิทยาศาสตร์ ภาพอัจฉริยะและภาพหลอน (วิรุณ ตั้งเจริญ, 2536, น 43- 46)

รูปแบบทางทัศนศิลป์ แบ่งเป็น 3 รูปแบบ คือ ลักษณะรูปลักษณะ ศิลปะไร้ รูปลักษณะ หรือศิลปะนามธรรม และศิลปะไร้กึ่งรูปลักษณะ ศิลปะรูปลักษณะนั้นบางครั้งใช้ใน ความหมายเดียวกับ คำว่า ศิลปะแสดงลักษณะ เป็นศิลปกรรมที่แสดงรูปลักษณะของคน สัตว์ และ

สิ่งอื่นๆ ที่พบเห็นในธรรมชาติ นำเสนอผลงานโดยให้เหมือนธรรมชาติหรืออาจถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนเองลงไปในงานด้วยก็ได้ งานศิลปะชนิดนี้เรียกว่า “ศิลปะรูปธรรม” ส่วนศิลปะไร้รูปลักษณะ ศิลปินจะถ่ายทอดโดยไม่สนใจธรรมชาติตามที่มองเห็นแต่จะให้ความสำคัญกับทัศนธาตุ เช่น เส้น สี และรูปต่างๆ เป็นหลัก และรูปแบบที่สามคือ ศิลปะกึ่งไร้รูปลักษณะ เป็นงานศิลปะที่มีการตัดทอนรูปทรงบางส่วนออกไปจากความเป็นจริงหรือตัดแปลงไปจากธรรมชาติ แต่ถ้าตัดทอนจนไม่เหลือรูปทรงจริงให้เห็นได้เลย เราเรียกว่าศิลปะวัตถุวิสัย (สุชาติ เถาทอง, 2536, น.96)

จากข้อมูลข้างต้นพอสรุปได้ว่า รูปแบบทางศิลปะ หมายถึง รูปแบบที่ศิลปินใช้ในการนำเสนอเรื่องราวและเนื้อหาในงานสร้างสรรค์ของเขา รูปแบบเป็นผลรวมของการจัดองค์ประกอบและการใช้วัตถุหรือสื่อในการสร้างสรรค์ผลงาน รูปแบบแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะรูปลักษณะ ศิลปะไร้รูปลักษณะ หรือศิลปะนามธรรม หรือศิลปะไร้กึ่งรูปลักษณะ

กลวิธีระบายสี

สีเป็นวัสดุที่สำคัญในการสร้างสรรค์งานทางทัศนศิลป์ โดยเฉพาะงานด้านจิตรกรรม ซึ่งในปัจจุบันมีการนำสีประเภทต่าง ๆ มาใช้ในการสร้างสรรค์ อย่างหลากหลาย ตามความเหมาะสมของงานและวัสดุรองรับ สีอะคริลิกก็เป็นสีอีกประเภทหนึ่งที่ได้รับคามนิยมในปัจจุบัน

สีอะคริลิก เป็นสีใหม่ล่าสุดที่ได้รับความนิยมในวงการจิตรกรรมมากเพราะสามารถเขียนแบบสีน้ำมัน และแบบสีน้ำก็ได้ สีอะคริลิกเป็นผลพลอยได้มาจากการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม จึงมีราคาถูกพอสมควร แต่คุณภาพดี สีสวยสดใส มีจำนวนสีให้เลือกมากกว่าสีน้ำมัน มีตัวกลางหรือตัวผสมหลายชนิดที่ช่วยให้มีความหนาทึบแน่นหรือตัวผสมที่ทำให้เกิดพื้นผิวต่างกัน เช่น ความเรียบด้าน ความมันวาว การแห้งช้า แห้งเร็ว เป็นต้น สีอะคริลิกกลืนไม่แรงเหมือนสีน้ำมัน เขียนง่าย เมื่อแห้งแล้วมีความคงทนติดแน่นอยู่นาน เท่ากับสีน้ำมัน (โกสุม สายใจ, 2544 : น.27)

สีอะคริลิกเป็นสีสังเคราะห์ชนิดหนึ่งที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน ต้องยอมรับว่าสีอะคริลิกเป็นสีที่สมัยใหม่ที่สุด สีอะคริลิกทุกประเภทละลายกับน้ำได้ทั้งสิ้น เพราะเป็นสีที่เข้ากับน้ำได้อยู่แล้ว สารเคมีที่ประกอบเป็นเนื้อสีชนิดนี้ก็คือสารอะคริลิกโพลีเมอร์ (Acrylic Polymer) สีอะคริลิกสามารถปรับใช้กับงานต่าง ๆ ได้มากมาย และเปิดโอกาสให้ศิลปินใช้แสดงออกได้อย่างอิสระ ไม่ว่าจะเป็นในแง่ของจำนวนสีและกลวิธี อีกทั้งยังใช้ได้ทั้งแบบทึบแสงและโปร่งแสง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าจะทำให้เนื้อสีเจือจางเพียงใดเท่านั้นเอง เป็นสีที่แห้งเร็ว เนื้อสีบาง กะเทาะยาก ไม่ว่าจะอยู่ในอุณหภูมิหรือความชื้นสูงก็ตามทิ้งไว้นาน ๆ ก็ไม่ออกเหลืองอย่างสีน้ำมัน นอกจากนั้นยังแห้งไวกว่า สีน้ำมันมากทีเดียว สีอะคริลิกใช้ได้กับระนาบรองรับเกือบทุกชนิดเช่นเดียวกับสีน้ำมัน หรืออาจจะมากกว่าเสียด้วยซ้ำ เช่น สามารถเขียนติดบนแผ่นกระจกได้ง่าย ในขณะที่สี

น้ำมันทำได้ยากกว่า ปัจจุบันศิลปินสมัยใหม่หันมานิยมใช้สีชนิดนี้กันมาก เนื่องจากใช้ได้ง่ายและไม่มีกลิ่นรุนแรงเหมือนสีน้ำมัน

จากข้อมูลที่ได้จากเนื้อหาวัสดุสีจะเห็นว่าสีอะคริลิกเป็นสีที่ใช้น้ำเป็นสื่อกลางในการผสมกับสีในการใช้ระบายเป็นพื้นฐานต้น จากการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการระบายสีอะคริลิกมีดังนี้ สุชาติ เถาทอง ได้แนะนำวิธีการระบายสีอะคริลิก ดังนี้ สุชาติ เถาทอง ได้แนะนำวิธีการระบายสีอะคริลิก ดังนี้

การระบายสีอะคริลิกอาจทำให้สีบางมากน้อยด้วยการใช้น้ำเป็นสื่อตัวกลาง ซึ่งมีเทคนิคคล้ายกับการระบาย สีน้ำ คือ สีจะแห้งเร็วและจะมีความโปร่งใส เทคนิคการเขียนภาพของสีน้ำที่เรียกว่า เปียกบนเปียก (Wet on Wet) สามารถปรับมาใช้กับเทคนิคสีอะคริลิกได้อย่างเหมาะสม ในขณะที่ระบายสีอะคริลิก ถ้าสียังไม่แห้งสนิทก็สามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้โดยการนำสีเดิมออก เช่น การขีดหรือเช็ดออกสำหรับการเขียนภาพทั่วไปสีชนิดนี้จะให้มาทั้งความด้านและความมันในขณะที่เดียวกัน การใช้สีขึ้นอยู่กับศิลปินแต่ละคนว่าจะใช้ให้หนาบางเท่าไร เช่น การระบายสีจะใช้น้ำเป็นตัวผสมอย่างเดียวกันเพื่อถ่ายทอดการใช้สีที่โปร่งใส ซึ่งสีอะคริลิกนี้จะใช้เทคนิคการระบายซ้อนทับกันแบบเทคนิคของสีน้ำก็ทำได้ สีอะคริลิกจะแตกต่างไปจากสีน้ำมันเพราะจะแห้งเร็วกว่า ผู้เขียนภาพต้องตัดสินใจในการใช้สีแต่ละสีอย่างรวดเร็ว หรือเปลี่ยนแปลงการใช้สีบนเนื้อที่บางแห่งให้แน่นอน ลักษณะพิเศษประการหนึ่งของสีอะคริลิกก็คือ สามารถปรับตัวเข้ากับสื่อชนิดต่าง ๆ สร้างสรรค์ปฏิกิริยาทางการเห็นแก่ผู้ชมได้อย่างน่าสนใจ เช่น ใช้ร่วมกับสีน้ำมัน สีพลาสติก สีพิมพ์ เป็นต้น ระบายรองรับที่ใช้เขียนสีอะคริลิกใช้ได้หลายชนิดและเป็นอิสระ ส่วนการเตรียมพื้นควรใช้สีอะคริลิกรองพื้นก่อนชั้นหนึ่ง เพื่อให้เทคนิคสอดคล้องกัน พู่กันและอุปกรณ์ในการเขียนภาพเหมือนกับเทคนิคการเขียนภาพสีน้ำมัน โดยส่วนใหญ่ แต่ข้อสำคัญคือ หลังจากปฏิบัติงานเสร็จสมบูรณ์ควรจะทำความสะอาดพู่กันและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ดีด้วยสบู่หรือผงซักฟอกและน้ำทันทีเพื่อป้องกันสีแข็งตัว (สุชาติ เถาทอง, 2536, น. 101 – 103) และชัยณรงค์ เจริญพานิชย์กุล กล่าวถึงลักษณะของสีอะคริลิกดังนี้ อะคริลิก เป็นชื่อที่เราเรียกกันโดยทั่วไปความจริงแล้วมีชื่อเรียกเฉพาะว่า สีโพลีเมอร์ เป็นสีที่ได้มาจากผลพลอยได้จากน้ำมันปิโตรเลียมเมื่อระบายสีลงไปแล้วจะแห้งเร็วเป็นเยื่อ บาง ๆ ก่อนที่จะลงมือเขียนต้องคำนวณให้ดี เพราะถ้าบีบสีออกมามากจะแห้งเร็วและใช้การไม่ได้ ประกอบกับสีมีราคาค่อนข้างสูงลักษณะพิเศษของสีอะคริลิกคือ สามารถจะใช้เขียนบาง ๆ แบบสีน้ำ หรือเขียนหนา ๆ แบบสีน้ำมันก็ได้ และเมื่อแห้งแล้วจะไม่ละลายน้ำ นอกจากนี้สีอะคริลิกยังเหมาะสำหรับการเขียนภาพสีแบน ๆ มากกว่าการเกลี่ยให้กลมกลืนสีโพลีเมอร์ จะผสมให้เหนียวมากน้อยอย่างไรก็ได้ มีความสดใสตลอดเวลา เมื่อ

นำมาใช้ในงานอุตสาหกรรม เรียกว่า สีพลาสติกนำมาใช้ในงานศิลปะ เรียกว่า สีอะคริลิก (ชัยณรงค์ เจริญพาณิชย์กุล, ม.ป.ป., น. 168 - 89 อ้างถึงในสารโรจน์ ดำแป้น, 2545, น.39)

เทคนิคกระบวนการพื้นฐานในการระบายสีอะคริลิก 5 วิธี ดังนี้

1. การใช้ความขาวของพื้นที่ระบาย (Using the Ground) คุณสมบัติสำคัญประการหนึ่งของสีอะคริลิกคือ เมื่อผสมกับน้ำคือ Acrylic Medium แล้วจะมีลักษณะโปร่งใสคล้ายสีน้ำ ดังนั้นเมื่อระบายสีใดสีหนึ่งลงบนพื้นระบายสีขาว ความขาวของพื้นระบายจะมีส่วนแสดงตัวขึ้นมาผสมกับสีชั้นบนด้วย

2. การทำให้สีบางใส (Glazing) สำหรับสีอะคริลิก ถ้าต้องการภาพที่มีผิวของสีเป็นมันและขาวใส ก็ทำได้โดยง่ายและให้ผลที่น่าพึงพอใจทีเดียวโดยการผสมสีอะคริลิกกับน้ำและส่วนผสมของ Glaze Medium

3. การระบายสีทึบเรียบ (Opaque Color) เมื่อต้องการระบายสีอะคริลิกให้ได้สีทึบ ต้องใช้สีที่ชั้น มีเนื้อสีมากโดยไม่ต้องผสมอะไรเลยก็ได้ แต่ตามปกตินิยมผสมน้ำหรือ Acrylic Medium เล็กน้อย

4. การแสดงรอยแปรงหรือรอยพู่กัน (Brush Strokes) เมื่อต้องการภาพสำเร็จที่ทิ้งรอยแปรง ปรากฏให้เห็นด้วยสีอะคริลิกนั้น สามารถทำได้ง่ายเช่นเดียวกันกับการใช้สีน้ำมัน โดยจะต้องใช้สีที่ไม่ต้องผสมให้บางลงหรืออาจจะผสมด้วยน้ำหรือ Medium อื่น ๆ เพียงเล็กน้อย ในการระบายสีต้องใช้พู่กันชนิดขนแข็งมากและระบายปิดไปปิดมาเพื่อให้เกิดร่องรอยของพู่กันขึ้น

5. การป้ายโปะสีหนา ๆ (Impasto) สีอะคริลิกเป็นสีที่เหมาะสมที่สุดสำหรับกลวิธีการป้ายหรือ โปะสีแบบต่าง ๆ เพราะแห้งเร็วกว่าซึ่งทำให้ฝุ่นละอองไม่มาจับเกาะ และไม่เกาะเทาร้อน หลุดเพราะสีเกาะกันได้อย่างทันที

จากข้อมูลที่ได้พบว่าเทคนิคกระบวนการระบายสีอะคริลิกมีดังนี้

- การระบายแบบเปียกบนเปียกแบบสีน้ำมันได้
- การระบายเคลือบทับชั้นสีแต่ละชั้นสีอย่างสีน้ำระบาย
- การระบายสีให้สีบางใส
- การระบายสีทึบเรียบ
- การระบายสีแบบรอยแปรงหรือรอยพู่กัน
- การระบายสีแบบโปะสีหนา ๆ

อิทธิพลที่มีผลต่อการสร้างงานจิตรกรรม

ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ของศิลปินแต่ละยุคสมัย อิทธิพลบางประการเป็นตัวกำหนดแนวทางให้ศิลปินผู้สร้างได้ปรับแต่งให้กันไปตามอิทธิพลนั้น ๆ ซึ่งทำให้ศิลปินสร้างงานให้มีความงามและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

1. ความเชื่อ มูลเหตุสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานทางด้านจิตรกรรมของศิลปินนั้น เชื่อว่าเกิดจากแรงงูใจ ซึ่งมีที่มาจากความรู้สึกต่างๆภายในตัวของศิลปิน ไม่ว่าจะเป็นความประทับใจ ความสุข ความเศร้าเสียใจหรืออื่นๆ เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิดให้เกิดเป็นภาพขึ้นในใจ ผสมผสานกับความสามารถเฉพาะตัวในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ทำให้สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดต่างๆออกมาเป็นภาพผลงาน นอกจากแรงงูใจแล้ว ความเชื่อก็มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมมนุษย์ ทั้งการแสดงออกและการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะในงานศิลปกรรม มีรูปแบบความงามหลายแบบที่เกิดจากพลังแห่งความศรัทธาในความเชื่อถือในในเรื่องต่าง ๆ เช่น ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์เชื่อว่ามีเทพเจ้าต่าง ๆ สิ่งสถิตอยู่ในธรรมชาติและมีพลังที่สามารถจะดลบันดาลให้เกิดประโยชน์และโทษได้ทำให้มนุษย์ในสมัยนั้นสร้างรูปเคารพของเทพเจ้าขึ้นกราบไหว้บูชา อ้อนวอน เอาใจเทพเจ้าเหล่านั้น เพื่อจะได้สิ่งที่มีประโยชน์ สิ่งที่ดีกว่า เช่น ภาพเขียนที่ผนังถ้ำ ประติมากรรมวินัส แห่งวีเรนคอฟ เทพเจ้าแห่งความอุดมสมบูรณ์ เทพเจ้าแห่งการชลประทาน เป็นต้น (โกสุม สายใจ, 2544 : 121)

2. เนื้อหาของภาพ หมายถึง เรื่องราวที่ศิลปินนำมาถ่ายทอดในผลงานศิลปกรรม “อะไรก็ได้ที่อยู่ในโลกเราดังมาเป็นวัสดุในการสร้างสรรค์ เหมือนอิเหนาที่ตะลึงในการได้พบบุษบา แล้วนำประสบการณ์ตรงนั้นซึ่งถือเป็นเนื้อหามาขับเคลื่อนจับปล้น คือ นำประสบการณ์นั้นมาสร้างให้เป็นรูป มันจึงเป็นผลงานศิลปะชิ้น ศิลปะเป็นเครื่องปลดปล่อยอารมณ์ เราจะคิดอะไรก็ได้ เราจะวาดสิ่งซึ่งไม่มีในโลกนี้ก็ได้ ให้จินตนาการสร้างอะไรก็ได้” (เจตนา นาควัชระ. 2541: น.89)

3. กลวิธีในการสร้างสรรค์ หมายถึง กรรมวิธีหรือลีลาหรือเทคนิคต่างๆที่ปรากฏให้เห็นบนผลงานศิลปะ เช่น รั้วรอยพุ่กันลักษณะผิวที่หยาบหรือละเอียด รูปทรงที่ประณีต ความคมชัดหรือพร่ามัวเป็นรูปทรง การระบายสีที่ทับซ้อน เป็นต้น “กลวิธีในการสร้างสรรค์ศิลปะย่อมสะท้อนให้เห็นถึงอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมของผู้สร้างสรรค์ด้วย ศิลปะอาจจะคล้ายกับลายเซ็นที่สะท้อนให้เห็นความเป็นคนประณีต เรียบร้อย ความกล้าในการแสดงออก ความมั่นใจของเจ้าของลายเซ็นก็ได้” (วิรุณ ตั้งเจริญ.2537:น.24)

4. ลักษณะเฉพาะตัวของศิลปินแต่ละคน “ลักษณะเฉพาะหรือความเป็นตัวของตัวเอง ศิลปินแต่ละคน ทำให้มีรูปแบบความงามในงานจิตรกรรมต่างกัน แม้ว่าจะได้รับการศึกษาพื้นฐาน

มาในระดับเดียวกัน จากครุคนเดียวกัน แต่ความคิดและความรู้สึกทางความงามจะแตกต่างกัน”
(โกสุม สายใจ, 2544, น. 125)

การตัดทอนและการบิดเบือนรูปทรง

การตัดทอน หมายถึงความรู้ความเข้าใจของศิลปินที่จะแก้ไขสิ่งที่เห็นจากธรรมชาติ นั้น หรือสิ่งต่าง ๆ ที่จำเจ นำมาเพื่อให้เกิดรูปทรงใหม่ที่เหมาะสม การตัดทอนถือเป็นกระบวนการทางความคิดสร้างสรรค์อย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นการลดความไม่มีระเบียบให้มีระเบียบขึ้น ตัวอย่างเช่น การปลูกไม้ประดับ ชาวสวนจะต้องคัดเลือกรูปทรงของพุ่มไม้ ตามที่ต้องการ ในตัวมนุษย์เราก็เหมือนกัน สังคมเห็นว่าการตัดผมแบบนี้เหมาะสม การปล่อยผมยาวโดยไม่ตัดทอน ไม่เหมาะสม บางคนมีส่วนประกอบบางอย่างมากเกินไป หรือน้อยเกินไป ก็ต้องปรึกษาศัลยแพทย์ตกแต่งเพื่อตัดทอนส่วนที่เกินหรือที่เห็นว่าไม่เหมาะสมนั้นทิ้งเสีย ดังนี้ เป็นต้น

ปกติศิลปะที่แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึก จะอาศัยรูปทรงที่บิดเบือนและตัดแปลงอย่างมาก เนื่องจากต้องทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกแตกต่างไปจากการรับรู้รูปทรงธรรมดา ๆ หรือรูปทรงที่ดูแล้วถูกต้อง เหมือนจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับรูปคนที่ตัดทอน หรือตัดแปลงแล้ว จะให้ความรู้สึกแปลกเร้าทันทีมากกว่ารูปตัดทอนอื่น ๆ อย่างไรก็ตามรูปสิ่งของที่ตัดทอนไม่ว่าจะ เป็นรูปทรงในธรรมชาติหรือรูปทรงที่มนุษย์สร้างขึ้น ต่างก็สามารถปลูกเร้าอารมณ์ได้เช่นเดียวกัน เนื่องจากมีความเครียดเกิดขึ้นระหว่างสิ่งที่เรารู้ว่าถูกต้องกับสิ่งที่เราเห็นว่าเป็นจริง กล่าวง่าย ๆ ว่า รูปทรงที่ตัดทอนคือรูปที่เราเห็นแล้วเข้าใจว่าเป็นของจริงทั้ง ๆ ที่ไม่ได้เหมือนจริง

ปกติการตัดทอนรูปทรง(Distortion) เราใช้กันในความหมายว่า การยืดหรือการดึง (Stretching) การบิด (Twisting) การทำให้ใหญ่ขึ้น (Enlarging) หรือไม่ก็หมายถึงการบิดเบือน (Deform) รูปและขนาดของสิ่งต่าง ๆ ที่คุ้นเคย แต่คำนี้ยังมีความหมายมากกว่านี้ คือ หมายถึงการทำให้เกินจริง(Exaggeration) เช่น การทำให้สีดูระยิบระยับเกินจริง การเพิ่มความสว่างและความมืดรวมทั้งการทำให้ผิวขรุขระ หรือระนาบผิวดูเกินจริง(Over-Stating)ตามปกติศิลปินจะเลือกใช้วิธีตัดทอนโดยไม่ได้คิดคำนวณไว้ก่อนล่วงหน้าว่าจะเป็นอย่างใด การตัดทอนจะเป็นไปโดยฉับพลัน ด้วยจิตไร้สำนึก เพื่อสร้างอารมณ์ความรู้สึกผ่านเรื่องราวของผลงาน ไม่ว่าจะเป็เพราะบุคลิกส่วนตัว หรือเป็นเพราะการฝึกฝนก็ตาม ศิลปินอาจขยายหรือบีบลักษณะกายภาพของสิ่งต่าง ๆ หรือไม่ก็อาจจะชอบแสดงเรื่องราวที่แล้รู้สึกรัดสายตา เพราะบิดเบือนแม้แต่ภาพถ่ายก็มีการตัดทอนเมื่อถ่ายในมุมแปลก ๆ หรือแม้แต่ในผลงานภาพคนของ มิเกลันเจโล ก็แสดงท่าบิดลำตัว บิดไหล่ และ สะโพกเกินความจริงอย่างน่าสนใจ(Contraposto)รวมทั้งความรู้สึกน่าสะพรึงกลัวของผลงานภาพ ปูนเปียก เรื่องอาหารมื้อสุดท้ายในวิหารซิสติน ก็แสดงออก ด้วยแรงยึดดึงของกล้ามเนื้อ ผู้ชมรู้สึกกับแรงยึดดึงนั้นทั้งเชิงกายภาพและเชิงอารมณ์พร้อม ๆ กัน นอกจากนั้นมิเกลันเจโล ยังมีการลด

ขนาดของศีรษะของภาพคนอีกด้วย ยกเว้นภาพผลงานชื่อ เดวิด ที่มีการเพิ่มขนาดศีรษะและมือ เพื่อให้ดูเป็นเด็กหนุ่ม โกอแกงก็วาดภาพคนชาวเกาะตาฮิติ ให้มีเท้าดูใหญ่ผิดปกติ และตัดเส้น เพื่อให้ดูเป็นชาวบ้าน แม้แต่ ดูลูส โลเทริก ศิลปินสมัยใหม่ ฝีมือ ชั้นครูก็ตัดทอนท่าทางนักเดิน บัลเล่ย์ ได้อย่างเฉลียวฉลาดและแม่นยำ แต่ก็ไม่ถึงกับเป็นภาพการ์ตูนล้อ ไข่เส้นได้อย่างถูกต้อง เป็นจริง แต่ก็ยังดูมีท่าทางเกินจริง ถึงกระนั้นก็ไม่ถึงกับเป็นภาพฝันเฟื่อง เพราะยังคงไว้ซึ่งท่าทาง ของนักเดินบัลเล่ย์ในภาพรวมการตัดทอนมีวัตถุประสงค์หลายประการ อาจจะทำให้ดูเหมือนภาพ การ์ตูนที่น่าสงสัยแบบผลงานของ ดูลูส โลเทริก หรือดูวิตกกังวลแบบภาพของ มังก์ (Munch) และ ของโซติน(Sotine)สำหรับแวงก็อก ก็เช่นเดียวกัน มีการตัดทอนโดยใช้สี และเนื้อสีสด จากจิตไร้สำนึก รวมทั้งสร้างบรรยากาศของสถานที่ให้ดูอึมครึมลึกลับ นอกจากนี้ในผลงานการตัดทอน ของ ฟรานซิส เบคอน(Francis Bacon) จิตรกรชาวอังกฤษ ทำให้ภาพดูน่ากลัว และต้องการแสดง ให้เห็นว่าในควมมีอารยธรรมของมนุษย์ ก็มีความคิดที่โหดร้ายแฝงอยู่เสมอ บางครั้งการตัดทอนก็ ให้ความรู้สึกเป็นสุขได้ เช่นในภาพเปลือยของ โมดigliani) แสดงความบริสุทธิ์ของเส้น และความเรียบง่ายของรูปทรง แม้แต่ภาพการ์ตูนล้อก็ต้องอาศัยการบิดเบือนเช่นกัน แต่มี วัตถุประสงค์ต่างไปจากงานศิลปะ การ์ตูนล้อมีเจตนาเยาะเย้ยถากถางผู้อื่นที่มีหน้าคล้ายกับต้นแบบ เป้าหมายที่จะล้อ เพื่อให้ดูน่าเกลียดจนเกินความจริง ส่วนใหญ่จะเป็นรูปนักการเมืองที่ชอบ โวยวาย ขี้คุย และทำให้ท่าทางเคลื่อนไหวดูเกินจริง (Gross exaggeration)

การบิดเบือนเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จำเป็นที่สุด ในบรรดาเครื่องมือศิลปะที่มีบทบาท มากมาย ทั้งเยาะเย้ย ถากถาง ในงานศิลปะและดูแปลกประหลาด น่ากลัว ในงานหนังสือการ์ตูน ศิลปินคลาสสิกก็นำการบิดเบือนมาใช้เพื่อสร้างความรู้สึกงดงามและความบริสุทธิ์ของรูปทรง เช่น ในงานของบอตติเชลลี (Botticelli) และ โมดigliani

ศิลปินหลายคนบิดเบือนรูปทรงจากจิตไร้สำนึก ด้วยวิธีมองและวิธีการทำงานเฉพาะ ของตนเอง หรือไม่ก็ด้วยความรู้สึกรุนแรงที่มีต่อเรื่องราวที่ประสพ เปรียบเทียบได้กับขณะที่เรา รู้สึกผิดหวังกับความรัก จะรู้สึกต่ำต้อย ไร้ศักดิ์ศรี ทำให้พูดตะกุกตะกัก ทั้ง ๆ ที่เป็นคนที่ม่ สมรรถนะทางการพูดที่ซัดถ้อยซัดคำและถูกต้องอยู่แล้วก็ตาม ทำนองเดียวกับการวาดภาพของลัทธิ จินตนิยม(Romanticism) ก็ไม่ได้มีเป้าหมายที่ความเหมือนจริง แต่มีเป้าหมายที่ความรู้สึก และ อารมณ์ คลั่งไคล้มากกว่า ถ้ามีลักษณะเฉพาะที่เป็นกลางสำหรับแสดงอารมณ์อยู่เพียงแบบเดียว ก็คงหนี ไม่พ้นการบิดเบือน(โดยอิสระ) ศิลปินทำให้ผู้ชมระทึกใจ ด้วยการนำผู้ชมเข้าสู่ภาวะการณ มองเห็น ที่ต่างไปจากการรับรู้ปกติ การบิดเบือนเป็นเรื่องของอารมณ์มากกว่าเหตุผล ช่วย ประสานตัวผลงานศิลปะ กับผู้ชมให้เป็นหนึ่งเดียวกัน (พีระพงษ์ กุลพิศาล, 2554, น. 3)

ในทางศิลปะการตัดทอนขึ้นอยู่กับความต้องการและความรู้สึกของผู้สร้าง ศิลปินที่ฝึกฝนปฏิบัติกิจกรรมหนึ่งโดยตรงมาเป็นเวลานาน ย่อมรู้ว่าส่วนไหนควรจะตัดออก และส่วนไหนควรจะตัดแปลงแก้ไขใหม่ เพื่อให้ได้ผลงานที่พอใจมากที่สุด ผู้ดูอาจจะลืมความจริงข้อนี้ ร้านถ่ายรูปทุกร้านต้องมีช่างแต่งฟิล์มประจำ เพื่อแต่งให้รูปของลูกค้างามกว่าตัวจริง ส่วนการตัดทอนตกแต่งนั้นจะมีปริมาณมากน้อยแค่ไหน หากได้มีหลักเกณฑ์ตายตัวไม่ เป็นเพียงพยายามให้สอดคล้องกับหลักของความพอใจเท่านั้น(อารีย์ สุทธิพันธ์. 2528, น 24)

จากข้อความข้างต้น พอสรุปได้ว่า การตัดทอนรูปทรง เป็นการแก้ปัญหาในการสร้างงานศิลปะ โดยนำรูปแบบจากสิ่งที่เห็นหรือจากธรรมชาติ มาตัดแปลง อาจจะใช้วิธีเพิ่ม ลด รวมไปถึงการจัดรูปทรงให้เหมาะสม น่าสนใจ หรือตามจินตนาการของศิลปินผู้สร้างผลงาน

จิตรกรรมกึ่งนามธรรม

1. ความหมาย พจนานุกรมศัพท์และเทคนิคศิลปะ ของกรมวิชาการ ได้ให้ความหมายของจิตรกรรมกึ่งนามธรรมไว้ว่า เป็นการถ่ายทอดรูปแบบวัตถุจริงตามธรรมชาติเพียงบางส่วน หรืออาจจะละทิ้งแบบจริงทั้งหมด สุนทรีย ของงานอยู่ที่โครงสร้างของรูปร่างและรูปทรง เส้น สี ซึ่งบางครั้ง อาจทำให้พร่ามัว หรือใช้รูปทรงซ้ำ ๆ กัน (กรมวิชาการ.2540, น 2)

พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้อธิบายศิลปะนามธรรมและศิลปะกึ่งนามธรรม ไว้ว่า ศิลปกรรมแบบหนึ่ง โดยเฉพาะในสาขาจิตรกรรม ประติมากรรม และเลขนศิลป์ เกิดขึ้นจากมโนทัศน์ที่สำคัญคือ ต้องการแยกอารมณ์หรือความรู้สึกออกจากเรื่องราว เนื้อหา เพื่อแสดงสุนทรียภาพที่สามารถรับรู้และซาบซึ้งได้ตามเอกภาพ ซึ่งอาจไม่ตรงกับความต้องการของศิลปินผู้สร้างสรรค์งานนั้น โดยตรงก็ได้ ทั้งนี้เพราะเห็นว่าสิ่งต่าง ๆ มีความงามอยู่ในตัวเองแล้ว จึงวางหลักการในการสร้างสรรค์ผลงานไว้ว่า ไม่แสดงให้เห็นสิ่งต่าง ๆ ตามที่ปรากฏจริง หรือที่เรียกว่า ศิลปะไม่แสดงลักษณะ ไม่เสนอรูปทรงที่ดูรู้ว่าเป็นอะไร หรือที่เรียกว่า ศิลปะไร้รูปลักษณะ และไม่แสดงวัตถุวิสัยหรือสิ่งมองเห็น หรือที่เรียกว่า ศิลปะไร้วัตถุวิสัย

อนึ่ง หากผลงานใดมีส่วนแสดงเรื่องราวเนื้อหาและรูปทรงพอควร ก็มักเรียกผลงานนั้นว่า ศิลปะกึ่งนามธรรม (พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.2541, น 1-2,)

จากข้อความข้างต้น พอสรุปได้ว่า จิตรกรรมกึ่งนามธรรม เป็นผลงานศิลปะนำเสนอเรื่องราวของสิ่งที่พบเห็น หรือจากธรรมชาติ ด้วยการตัดทอนบางส่วนออก ตามจินตนาการของศิลปิน แต่ยังคงพอรู้ว่าเป็นอะไร ซึ่งการตัดทอน หรือการบิดเบือนนั้นอาจทำได้ทั้งเรื่องสี รูปทรง หรือบรรยากาศ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของศิลปิน

2. ประวัติความเป็นมา การก่อกำเนิดของกลุ่มลัทธิเซอร์เรียลลิสม์(กึ่งนามธรรม) มีมูลเหตุสำคัญซึ่งพอสรุปได้เป็นประเด็น ดังนี้

1. ผลกระทบจากสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง มหาสงครามโลกครั้งแรก (ค.ศ. 1914 – 1918) ได้นำความหายนะสูญเสียมหาผู้ทวีปยุโรปและประเทศฝรั่งเศสมากกว่าสงครามโลกครั้งใด ๆ ที่เคยมีมา ในท่ามกลางวิกฤตการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของฝรั่งเศสเช่นนี้เองที่ อองเดร เบรอตง และเพื่อน ๆ ต้องกลายเป็นคนตกงาน ต้องดำเนินชีวิตอย่างไร้สาระ ว่างเปล่า ไร้ความหวัง สิ่งทีพอจะเป็นที่พอใจของพวกเขาคนหนุ่มในยุคนั้น ก็เห็นจะมีแต่วรรณคดีและศิลปะ เท่านั้นเอง

2. การออกวารสาร Litterature และการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม Dada ที่ปารีส เบรอตง จึงชวนเพื่อนทั้งหลายร่วมก่อตั้งวารสาร Litterature ในปี 1919 วัตถุประสงค์หลังของ Litterature ก็คือต่อต้านวรรณคดีที่มีอยู่ในขณะนั้นในทุกรูปแบบเผยแพร่ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์เกี่ยวกับ เรื่องจิตไร้สำนึก การตีความสัญลักษณ์ในความฝันด้วยการเชื่อมโยงเรื่องราวทางเพศจากหนังสือ (แปล) เรื่อง L'Interpretation des Reves (การตีความ ความฝัน) ซึ่งสังคมฝรั่งเศสปฏิเสธและต่อต้านอย่างรุนแรง

ต้นปี 1920 ทริสตัน ซารา ซาเวอูมาเนียผู้ก่อตั้งกลุ่ม Dada ได้ย้ายจากซูริกมาพำนัก อยู่ที่ปารีส ระยะเวลาเบรอตงและเพื่อน ๆ ได้ย่นกิดศัพท์เกี่ยวกับแนวคิดของดาดา ในช่วงเวลาที่เบรอตงและเพื่อน ๆ ร่วมกิจกรรมของกลุ่มดาดาซึ่งมีนโยบายใช้ความก้าวร้าว รุนแรง ตลอดจนการ ประชดแดกดัน เพื่อก่อกวนและขั่วโทสะชนชั้นกลางในทุกรูปแบบนั้น พวกเขายังได้ทำกิจกรรมที่ ก่อให้เกิดความอื้อฉาวหลายครั้ง อาทิเช่น การต่อต้านบาร์เรสนักเขียนใหญ่ที่พวกดาดาในปารีส โดยเฉพาเบรอตงลงความเห็นว่าเป็นผู้ปลุกระดมลัทธิชาตินิยม วิธีต่อต้านก็คือ จัดให้มีการไล่ ส่วน “คดีบาร์เรส” (Proces Barres)

นิทรรศการทางศิลปะที่กองบรรณาธิการวารสาร Litterature จัดให้แก่ มักซ์ แอร์ นสท์ และ แมน เรย์ ศิลปินดาดา จากเยอรมนีและสหรัฐอเมริกา ก็ครึกโครมและอื้อฉาวมิใช่น้อย อย่างไรก็ตามเบรอตงเริ่มเห็นว่า กิจกรรมของซาราช่วงหลังๆ ไร้แก่นสารขึ้นทุกที เขาอยากทำ อะไรที่จริงจัง ซาราไม่เห็นชอบเพราะที่ประชุมนี้ไม่พิจารณาเรื่องต่อต้านศิลปะเป็นสำคัญ และ ได้เบรอตงจึงชวนเพื่อน ๆ ออกจากกลุ่มดาดาทั้งหมด ทำให้ดาดาที่ปารีสสลายตัว ในระหว่าง 2 ปี ที่เบรอตงและเพื่อน ๆ ได้เข้าไปร่วมกลุ่มดาดาพวกเขาได้รับประสบการณ์ทั้งในแง่ความคิดและการ ปฏิวัติที่ช่วยให้รู้วิธีเผชิญและต่อสู้กับปัญหาแบบแปลกใหม่ ทำให้เบรอตงและเพื่อน ๆ ตระหนักถึง ความจำเป็นของการใช้วรรณคดีและศิลปะเป็นเครื่องมือแสดงออกซึ่งอุดมการณ์ การทดลองหา ความรู้เกี่ยวกับจิตไร้สำนึก ประสบการณ์ที่ได้จากดาดาทำให้เกิดกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ ซึ่งเบรอตง ประกาศตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อปี 1924 มีลักษณะที่เป็นวิภาษวิธี คือมุ่งทำลายระเบียบกฎเกณฑ์

ของโลกภายนอกที่เป็นจริง ที่มีอยู่เดิม สร้างสรรค์โลกใหม่ ความเป็นจริงที่ใหม่ เพื่อให้มนุษย์ใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า ปราศจากความขัดแย้งและมีภาพสมบูรณ

3. อิทธิพลทางความคิดที่มีต่อกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ นอกจากแรงผลักดันอันเกิดจากวิกฤตการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง กับอิทธิพลของคาตาแล้ ้ เบรอตงและเพื่อน ๆ ผู้ร่วมก่อตั้งกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ยังได้รับอิทธิพลจากนักคิดนักเขียนทั้งในอดีตและปัจจุบันอีกมากมาย พวกเขาไม่ได้สนใจเฉพาะนักคิดหัวก้าวหน้าที่มีความคิดเป็นระบบเชิงวิทยาศาสตร์อย่างเดียว หากแต่สนใจรวมไปถึงนักคิดที่มีแนวโน้มไปทางศาสตร์เร้นลับ (occultisme) แต่สนใจในแง่ปรัชญาที่มุ่งแสวงหาความรู้พื้นฐาน และในฐานะที่เป็นกระบวนการทางปัญญา อันจะนำไปสู่การทำให้จิตบรรลู่ถึงความสมบูรณ

3.1. อิทธิพลของปรัชญาการเล่นแร่แปรธาตุ เบรอตงและสมาชิกกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์สนใจ การเล่นแร่แปรธาตุมากเป็นพิเศษ เนื่องจากเห็นว่า การเล่นแร่แปรธาตุมากเป็นพิเศษ (ศิลปะ) ที่ไม่เป็นที่ยอมรับของคนในสังคมร่วมสมัยใหญ่ เมื่อเทียบกับวิทยาศาสตร์ การเล่นแร่แปรธาตุจะถูกมองว่าเป็นเพียงการคาดคะเนด้วยความเพ้อฝันเท่านั้นความคิดเกี่ยวกับการแปรสาร (transmutation) ซึ่งทำให้เกิดสิ่งที่ยัศจรรย์ใจ นั้นสอดคล้องกับแนวคิดของกวีและจิตรกรเซอร์เรียลลิสม์ผู้ซึ่งต้องการแปรเสียง ความหมาย รูปแบบ และสีใหม่ๆ ที่ทำให้ผู้อ่านชมผลงานของเขาเกิดความสนเท่ห์และแปลกใจ นักเล่นแร่แปรธาตุ ทำประโยชน์ให้แก่มวลมนุษย์ เนื่องจากมีเป้าหมายในการทำงานสร้างสรรค์ที่ยากแต่จะมีประโยชน์ต่อมนุษย์ กวีและศิลปินเซอร์เรียลลิสม์ประสงค์จะทำหน้าที่อันยิ่งใหญ่ดุจดังนักเล่นแร่แปรธาตุ กล่าวคือ พวกเขาต้องการจะข่นความยาวนานของกาละเทศะอย่างฉับพลัน ด้วยการสร้างภาพที่มีพลังรุนแรง (l'explosion de l'image) ที่สามารถแปรแปลงวัตถุต่างๆ ให้กลายเป็นสิ่งมหัศจรรย์ที่ไม่มีใครรู้จักมาก่อน พวกเขาเซอร์เรียลลิสม์สนใจตำราหรือคัมภีร์ของนักเล่นแร่แปรธาตุ และที่สำคัญ ในคัมภีร์มักมีภาพ หรือภาพประกอบข้อความ ซึ่งอุดมไปด้วยรหัสสัญลักษณ์ หรือซ่อนความหมายหลายนัยเอาไว้ด้วย เบรอตงและสมาชิกในกลุ่มภาพเหล่านี้เป็นพิเศษ เพราะเห็นว่าสามารถกระตุ้นความรู้สึกให้มุ่งถึงต้นกำเนิดของความสำนึก และทำให้เกิดความปรารถนาที่จะค้นหา “แม่แบบ” ของความรู้สึกด้วย

3.2. นักคิดที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ ซิกมุนด์ ฟรอยด์ จิตแพทย์ชาวเวียนนาเชื้อสายยิวผู้นี้ได้คิดค้นก่อตั้ง “จิตวิเคราะห์” อันเป็นทฤษฎีทางจิตวิทยาและวิธีการบำบัดโรค อิทธิพลของฟรอยด์ที่มีต่อแนวคิดเซอร์เรียลลิสม์นั้นมากมายมหาศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการให้ความสำคัญต่อพลังและความเร้นลับของจิตไร้สำนึกซึ่งอยู่นอกเหนือการควบคุมของเหตุผลการตีความและความคิดไร้สำนึกโดยเชื่อมโยงกับเรื่องเพศ การให้ความสนใจในเรื่องความบังเอิญที่เป็นภววิสัยในแง่ที่นำมาตีความเชื่อมโยงกับจิตไร้สำนึก หลักแห่งความพึงพอใจกับ

หลักแห่งความเป็นจริง สัญชาตญาณมุ่งเป็น (Eros) และสัญชาตญาณมุ่งตาย (Thanatos) ทั้งนี้พวกเซอรัเรียลลิสม์เน้นเรื่องสัญชาตญาณมุ่งเป็น โดยเฉพาะแรงปรารถนาหรือพลังขับทางเพศ (ลิวโด) มากที่สุด

นอกจากนี้เบรอตง แอร์นสต์และพวกเซอรัเรียลลิสม์ยังสนใจการวิเคราะห์ของฟรอยด์ เกี่ยวกับตำนานกรีกโบราณ (โดยเฉพาะตำนานอีดิปัส) ตำนานของชนเผ่าดั้งเดิม ตลอดจนผลงานวิเคราะห์ด้านศิลปะและวรรณกรรมของเขา ยิ่งไปกว่านั้นได้นำกลวิธี “การเชื่อมโยงแบบเสรี” ที่ฟรอยด์ใช้รักษาคณโฑมาใช้มาประยุกต์ใช้ในการนำเสนอผลงานสร้างสรรค์ด้วยวัตถุและเรื่องอารมณ์ขัน (l'humour objectif) แล้วเบรอตงยังชื่นชมวิธีการให้เหตุผลโดยเสนอความคิดเห็นที่ขัดแย้งกันก่อนให้ข้อสรุปที่เรียกว่า “วิภาษวิธี” (dialectique) มากด้วย

เบรอตงเริ่มสนใจศึกษาผลงานของมาร์กซ์ นักเศรษฐศาสตร์ชาวเยอรมันอย่างจริงจังระหว่างปี 1925 และสนใจแนวคิดเกี่ยวกับ “มนุษย์นิยมเชิงปฏิวัติ” ที่มาร์กซ์เสนอไว้ใน Manuscripts เนื่องด้วยเห็นว่าใกล้เคียงกับจุดยืนของกลุ่มที่ออกไปทางอนาธิปไตยและยูโทเปีย และชื่นชมคำกล่าวของมาร์กซ์ที่เสนอไว้ใน Theses sur Feuerbach ที่ว่า “จงเปลี่ยนแปลงโลก” เป็นอย่างมาก ถึงกับขอยืมไปใช้เป็นคำขวัญของกลุ่มเซอรัเรียลลิสม์

เบรอตงได้นำแนวคิดเกี่ยวกับ “มนุษย์นิยมเชิงปฏิวัติ” ของมาร์กซ์ไปเชื่อมโยงกับข้อเสนอของนักสังคมนิยมยูโทเปียชาวฝรั่งเศสชื่อ ฟุริเยร์ ซึ่งเป็นแนวคิดว่าด้วยความหวังที่จะสร้างสังคม อุดมคติซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความรัก และเสรีภาพ อันเป็นสถานที่ที่ปัจเจกบุคคลสามารถเลือกทำงานที่ตนชอบได้อย่างอิสระ และอยู่ร่วมกันได้โดยไม่มี ความขัดแย้ง เบรอตงชื่นชมผลงานนิพนธ์ของฟุริเยร์มาก เพราะเห็นว่าทำให้คนอ่านฝันและคิดได้ในขณะที่จำต้องมีชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันซึ่งเต็มไปด้วยสงคราม การแก่งแย่งเพื่อชิงผลประโยชน์และการพุดเท็จ

3.3. นักเขียน กวี ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มเซอรัเรียลลิสม์นอกจากมาร์กีส เดอ ซาด นักเขียนแห่งศตวรรษที่ 18 ผู้มีชื่อเสียงอันฉาวโฉ่ที่ใช้เรื่องวิปริตทางเพศ (sadisme) เป็นอาวุธต่อต้านขนบประเพณีของสังคมชนชั้นกลางและคำสอนของคริสตศาสนาแล้ว เบรอตงและพวกเซอรัเรียลลิสม์ยังให้ความสนใจแก่นักเขียน กวีโรแมนติกฝรั่งเศสและเยอรมันในศตวรรษที่ 19 เป็นส่วนใหญ่ แต่ก็สนใจนักเขียนนวนิยายที่แฝงความเร้นลับ ความแปลกและน่ากลัว (le fantastique) ด้วย เช่น เลวิส นักเขียน Alice in wonderlands กับ Passing Through the Looking Glass และ ชู นักเขียนชาวฝรั่งเศสผู้เขียนเรื่อง Les Mysteres de Paris เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ปัญหาเรื่องคำนิยาม “เซอรัเรียลลิสม์” ของเบรอตงก็มีได้หยุดไปเพียงเท่านี้ เนื่องจากกลุ่มต้องปรับทิศทางของตนให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ จนถึงวาระสุดท้ายของกลุ่มคือ ในปี ค.ศ. 1969 จึงปรากฏว่านิยามเกี่ยวกับความหมายของเซอรัเรียลลิสม์และ

บทบาทของกลุ่มมีมากมายนับไม่ถ้วน อาจกล่าวได้ว่าไม่มีกลุ่มใดขบวนการใดหรือสำนักใดมีนิยามมากเท่านี้ และเนื่องจากไม่มีนิยามใดนิยามหนึ่งที่อธิบายความหมายของเซอร์เรียลลิสม์ได้สมบูรณ์ ผู้ศึกษาเรื่องนี้จึงควรพิจารณานิยามโดยรวม โดยศึกษาควบคู่ไปกับวิวัฒนาการทางความคิด กิจกรรม และผลงานสร้างสรรค์ทางวรรณศิลป์ของกลุ่มด้วย

เนื้อหาที่จิตรกรรมเซอร์เรียลลิสม์ให้น้ำเสียงและน้ำหนักเข้มข้นมากกว่าได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับแรงปรารถนาซึ่งมีความรุนแรงจนถึงขั้นผิดปกติ จิตรกรเซอร์เรียลลิสม์จะสนใจมิติของตำนานมากและไม่มุ่งเฉพาะตำนานที่เกี่ยวกับผู้หญิง ความรักหรือแรงปรารถนาเท่านั้น หากแต่สนใจตำนานหรืออุปกรณ์ที่เชื่อมโยงกับจิตไร้สำนึกหรือความยึดมั่นเฉพาะตัว หรือที่ตอบสนองเป้าหมายหลักของกลุ่ม ได้แก่ การท้าทายศาสนา การเล่นแร่แปรธาตุและศาสตร์เร้นลับ กล่าวคือ

1. การท้าทายศาสนา เช่นเดียวกับพวกกวี จิตรกรกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ไม่เชื่อในพระเจ้า และมีที่ต่อต้านกฎเกณฑ์คำสอน พิธีกรรม ตลอดจนข้อห้ามของคริสต์ศาสนาซึ่งเป็นที่นับถือมานานทั่วทั้งยุโรป นำศัพท์ที่ใช้กับพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์ เช่น พิธีรับศีลมหาสนิทมาใช้ให้มีนัยประวัติทางกามารมณ์ หรือนำเรื่องของพระเยซูมาหยั่งลือ ซ้ำยังแสดงความยกย่องซาตานคู่ปรปักษ์ของพระเจ้าและสอนให้คนแสวงหาทางรอดโดยผ่านความรักทางกามารมณ์

2. การเล่นแร่แปรธาตุและศาสตร์เร้นลับ จิตรกรเซอร์เรียลลิสม์เห็นร่วมกับกวีที่ต้องการปฏิวัติมนุษย์ให้มีโลกทัศน์และมีชีวิตทัศน์ใหม่ ไม่เห็นว่าชายหญิงเป็นปฏิปักษ์ที่ขัดแย้งกันอีกต่อไป ความรักทำให้ชายพัฒนาโลกทัศน์และชีวิตทัศน์กลายเป็นคนใหม่ที่มีค่าดุจ “ทอง” ของนักเล่นแร่แปรธาตุ

3. ตำนาน สื่อเพื่อแสดงออกซึ่งจิตไร้สำนึกและแรงปรารถนา กลุ่มเซอร์เรียลลิสม์สนใจตำนานมาตั้งแต่แรก และความสนใจนี้ได้เพิ่มมากขึ้นในช่วงทศวรรษ 1930 หลังจากที่ได้อ่านหนังสือ (แปล) ของฟรอยด์ เรื่อง Totem et Taboo และบทความเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับจิตรกรรมและวรรณกรรมของเขาแล้ว นอกจากนี้ มัสซง ยังได้เสนอให้กลุ่มรู้จักแนวคิดของนักปรัชญา นิทเชที่สนใจศึกษาด้านกรีกโบราณเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับจิตไร้สำนึกด้วย เบรอตง สนับสนุนให้จิตรกรนำเสนอตำนานโบราณในลักษณะที่สอดคล้องกับความปรารถนาภายในของแต่ละคน หรือที่สอดคล้องกับแนวคิดหลักของกลุ่ม ตลอดจนแนะนำให้ศิลปินสร้างตำนานใหม่ที่เหมาะสมกับศตวรรษปัจจุบัน

กลวิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมกึ่งนามธรรม น่าสังเกตว่าศิลปินเหล่านี้มักเขียนชี้แจงวิธีการทำงานของตนควบคู่ไปกับการผลิตผลงานจิตรกรรมด้วย และเมื่อศิลปินคนหนึ่งคนใดเสนออะไรใหม่ สมาชิกในกลุ่มคนอื่นๆ อาจลองนำกลวิธีนั้นไปทดลองทำบ้าง หรืออาจนำไปประยุกต์จนเกิดเป็นการคิดค้นใหม่ขึ้นมาอีกเทคนิคที่คิดใหม่นี้อาจนิยมทำในระยะหนึ่ง เมื่อทดลอง

ใช้จนพอแล้วศิลปินผู้คิดค้นอาจเลิกใช้เทคนิคนั้นหันไปคิดหาวิธีการใหม่ที่ยังไม่เคยมีใครทำต่อไป หรือไม่กี่ขวบกลับมาหาเทคนิคที่เคยคิดไว้โดยพัฒนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้นไป

1. คอลลาจ (collage) มักซ์เอ็นสต์ เป็นศิลปินคนแรกที่น่าเทคนิคตัดต่อภาพ (collage = การตัดต่อภาพ) ของกลุ่มคาบามาพัฒนาเพื่อให้ตรงกับเป้าหมายของกลุ่มเซอร์เรียลลิสต์

จิตรกรรม คอลลาจ ชุดแรกของ เอ็นสต์ ให้อิทธิพลอย่างเด่นชัดต่อกวี และศิลปินในกลุ่มอีกหลายคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งดาไลและมาริตต์ ในปี 1929 เขาได้ทำคอลลาจประกอบข้อความที่เขียนออกมาจากจิตไร้สำนึก (คล้ายการเขียนอัตโนมัติของเบรอตง และให้ชื่อผลงานประเภทนี้ว่า (นวนิยาย – คอลลาจ) นวนิยาย – คอลลาจ เหล่านี้เสนอทั้งภาพและข้อความที่สะท้อนให้เห็นภาพหลอนจากจิตไร้สำนึกของ เอ็นสต์ ซึ่งล่องไหลออกมาอย่างอิสระโดยไม่คำนึงถึงเหตุผลและศีลธรรมและหลักสุนทรียศาสตร์ โดยมีแก่นเรื่องสำคัญเกี่ยวกับแรงปรารถนาการคุกคามความโหดร้ายของมนุษย์และธรรมชาติ ความตาย ตลอดจนการเสียดสี ทำทฤษฎีอย่างรุนแรง โดยเฉพาะในเรื่องทางเพศ เบรอตงยกย่องผลงานเหล่านี้ว่าเป็นเอกในเรื่องอารมณ์ขันปนขึ้นแบบเซอร์เรียลลิสต์ด้วย

2. การเสนอภาพอัตโนมัติ (l'automatisme picture) เบรอตง ให้ความสำคัญแก่การแสดงออกอย่างเป็นอิสระและฉับพลันของจิตไร้สำนึกมาก เพราะเท่ากับเป็นการนำเสนอ “ตัวแบบภายใน” หรือ “ตัวตนภายในที่แท้จริง” ของศิลปิน การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับตนเองด้วยการวาดภาพแบบอัตโนมัตินี้นิยมทำกันมากในหมู่วิวศิลปินเซอร์เรียลลิสต์ โดยแบ่งประผลงานจิตรกรรมอัตโนมัติออกเป็น 3 ลักษณะ คือ อัตโนมัติเป็นจังหวะ (l'automatisme rythmique) หมายถึงการแสดงการทำงานของจิตไร้สำนึกอย่างฉับพลันและเป็นอิสระหรืออย่างบังเอิญ โดยที่ศิลปินมีบทบาทสร้างสรรค์ไม่มากนัก ได้แก่ผลงานของ มิโร มัสซง และเอ็นสต์อัตโนมัติสมบูรณ์ (l'automatisme absolu) แสดงถึงความเป็นอัตโนมัติของจิตอย่างสมบูรณ์ที่สุด ได้แก่ จิตรกรรมของโดเม็งเกซ พาเลน และมัตตา และอัตโนมัติจากแรงคลใจ หรืออัตโนมัติแบบสัญลักษณ์ หมายถึงการวาดภาพตามคำสั่งของเสียงภายในที่ “เร้นลับ” และมีลักษณะของการพยากรณ์ล่วงหน้า เช่น ผลงานของ บรานเนอร์

3. จิตรกรรมกึ่งฝันกึ่งอัตโนมัติ จิตรกรที่ใช้เทคนิควิธีการนี้ได้แก่ ตองกิ ซึ่งถือกำเนิดในแคว้น บริตตานี แถบชายทะเล และใช้ชีวิตส่วนใหญ่ที่นั่น เขาไม่เคยเรียนศิลปะมาก่อน เริ่มทำงานในกองทัพเรือพาณิชย์แล้วย้ายมาอยู่กองทัพบกกระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 หลังสงครามออกจากทหารมาหางานทำในปารีส วันหนึ่งในปี 1923 ขณะอยู่ในรถประจำทางเขาได้เห็นภาพของ คิริโกโซว์อยู่ในแกลเลอรี ทำให้เขาตัดสินใจที่จะทำงานศิลปะ และได้เข้ามาเป็นสมาชิกในกลุ่มเซอร์เรียลลิสต์ ในปี ค.ศ.1925 ภาพเขียนสีน้ำมันชื่อ Maman, Papa est blessé (แม่จ๋า

พ่อเป็นแผล, 1927) นับเป็นหนึ่งในบรรดางานชิ้นเอกของ ตองกี ในช่วงแรก ตองกี ปฏิเสธที่จะถ่ายทอดธรรมชาติหรือโลกภายนอก แต่ต้องการเสนอความฝันและโลกภายในของเขาออกมาอย่างอิสระและฉับพลัน “ทิวทัศน์ภายใน” ที่แสดงออกมามีบรรยากาศที่แปลกคล้ายชายทะเลหรือใต้ทะเลมีเส้นขอบฟ้าคล้ายภาพของมิโร รูปทรงในภาพยากที่จะบอกได้ว่าเป็นอะไร จากการแนะนำของชื่อภาพเราอาจตีความได้ว่าเป็นวัตถุที่มีรูปทรงยาว มีขนทางขวามืออาจหมายถึงพ่อ ส่วนรูปที่มีสีเขียวอาจหมายถึงแม่ และตัวลูกก็น่าจะเป็นวัตถุที่มีรูปร่างคล้ายเมล็ดถั่วที่อยู่ตรงกลางของภาพ ทั้งนี้ J. Th. Soby นักประวัติศาสตร์ศิลป์ชาวอเมริกันสันนิษฐานว่าศิลปินอาจได้แรงบันดาลใจจากเรื่องของคนไข้ที่ไปหาจิตแพทย์

4. วิธีการเชิงจิตตภาพ – วิพากษ์ของคาลิ ในปี 1930 อันเป็นที่ “ความเรียบเนียนอย่างคนบ้า” ของเบรตองและเอลูอาร์ด์ ปรากฏในหนังสือ *L’Immaculee Conception* นั้น คาลิได้เขียนบทความชื่อ “L’Anepourri” (ลาน่า) ลงในวารสารของกลุ่ม เพื่อเสนอความคิดที่ว่าศิลปินสามารถนำอาการป่วยทางจิตหรืออาการของโรคจิตเภทที่เรียกว่า “พารานอย” มาใช้ประโยชน์ในการสร้างสรรค์ทางศิลปะ โดยเรียกวิธีการนี้ว่า “วิธีการเชิงจิตตภาพ-วิพากษ์”

คาลิ ได้เสนอนิยามของวิธีการเชิงจิตตภาพ-วิพากษ์ นี้ ไว้ในหนังสือหลายเล่ม นิยามที่สั้นและเข้าใจง่ายที่สุด ได้แก่ “วิธีการอันฉับพลันที่ทำให้ได้มาซึ่งความรู้ที่ไม่ยึดติดอยู่กับเหตุผลด้วยการตีความวิเคราะห์ วิจาร์ณ อาการเพื่อ ที่แสดงออกมาในรูปของการเห็นผิดอย่างเป็นระบบ” คาลิ อ้างว่า วิธีการนี้ เป็นการปรับความเป็นจริงแห่งโลกภายนอกให้สอดคล้องกับความปรารถนาและการยึดมั่นเฉพาะตนของศิลปิน ทำให้การแสดงออกซึ่ง “ตัวแบบภายใน” ของศิลปินมีลักษณะน่าเชื่อถือมากขึ้น เขาเสนอว่า ศิลปินควรทำหรือคิดเสมือนหนึ่งกำลังป่วยทางจิตจนสามารถเห็นความเป็นจริง หรือวัตถุได้เป็น 2 แบบ หรือ 2 นัย แล้วนำเสนอภาพลวงตาเหล่านี้ให้เป็นที่ติดตราตรึงใจด้วยเทคนิคการตบตาพรางตา

5. วิธีการนำเสนอวัตถุ เบรตอง และจิตรกรเซอร์เรียลิสต์ ให้ความสำคัญแก่วัตถุเป็นอย่างมาก แม้จะต้องการแสดงออกซึ่งจิตไร้สำนึก แรงปรารถนา ในรูปของจิตรกรรมอัตโนมัติ แต่ก็มีได้ต้องการให้ผลงานของกลุ่มมีลักษณะเป็นภาพที่เกิดจากสมองแ่งเดียว หากต้องการให้มีลักษณะของความเป็นจริงด้วย โดยเชื่อมโยงกับวัตถุซึ่งเป็น “สัญญาณ” หรือองค์ประกอบสำคัญของโลกภายนอกกับสิ่งที่ออกมาจากส่วนลึกของจิต ด้วยอิทธิพลที่ได้รับจาก คิริโก ดูซงปี โลเทร อามงต์ เฮเกลเบรตอง และจิตรกรเซอร์เรียลิสต์ มีแนวคิดปฏิบัติเกี่ยวกับวัตถุ ต้องการปลดปล่อยวัตถุให้เป็นอิสระจากบริบทและบทบาทที่สังคมกำหนดไว้ เพื่อให้เห็นพลังและความหมายที่แท้จริงซึ่งซ่อนเร้นอยู่ในตัวของมัน โดยย้ายวัตถุออกจากบริบทเดิม จัดให้มันอยู่กับวัตถุใหม่เคียงข้างกับวัตถุอื่น สำหรับเบรตอง วัตถุที่ว่าเป็นอะไรก็ได้

เบรอตง และพวกเซอร์เรียลิสต์ เห็นว่าการเปลี่ยนบริบทและเปลี่ยนบทบาทของวัตถุ สามารถทำให้เกิดภาพใหม่ที่มีความงามแบบเซอร์เรียลิสต์ หรือทำให้เกิดความจริงใหม่

6 การแปรสภาพ (la me'tamorphose) เช่นเดียวกับกวี จิตรกรเซอร์เรียลิสต์ นิยมใช้กลวิธีการแปรสารหรือการแปรสภาพเพื่อเปลี่ยนแปลงโลกภายนอกให้สอดคล้องกับจิตไร้สำนึก จินตนาการและแรงปรารถนา เพื่อให้เกิดภาพที่แปลกใหม่อันทำให้ผู้ดูผู้ชมเกิดความประหลาดใจ ถึงแกมีจิตที่เป็นอิสระ หลุดพ้นจากกฎเกณฑ์ของเหตุผล โลกทัศน์และชีวิตทัศน์แบบเดิมที่จำเจ ซ้ำซาก บรรลุถึงความเป็นจริงที่สูงสุดได้

อันที่จริงการแปรสภาพเป็นกลวิธีหลักที่แทรกอยู่ในกระบวนการสร้างสรรค์จิตรกรรม เซอร์เรียลิสต์แทบทุกชนิด นับตั้งแต่กลวิธีการทำ คอลลาจ ฟรอตตาจ พูมาจ เตกาลโกมานี การเสนองภาพในรูปของเครื่องหมายและสัญลักษณ์ของมิโร การเสนองภาพกึ่งคนกึ่งวัตถุของ ตองกิ ไปจนถึงการทำวัตถุให้อ่อนนุ่มของดาลี ในที่นี้เราจะเลือกวิเคราะห์กลวิธีการแปรสภาพมนุษย์ โดยเฉพาะผู้หญิงให้มีลักษณะที่แปรเปลี่ยนไปจากที่เป็นจริง เพื่อจะได้มีลักษณะที่เป็นจริงยิ่งขึ้น ตามมโนทัศน์ของจิตรกรเซอร์เรียลิสต์

3. ศิลปินกึ่งนามธรรม

3.1 ซาลวาดอ ดาลี (Salvador Dali) ปีค.ศ. 1935-1952

ซาลวาดอ ดาลี มีชื่อเต็มว่า Salvador Felipe Dali เกิดเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม ปี ค.ศ. 1904 ที่เขต Girona เมืองฟีเกราส (Figueiras) ประเทศสเปน เป็นบุตรของ Salvador Y Cusi และ Felipe Domenech Dali ก่อนที่จะได้ชื่อว่าเป็นจิตรกรคนสำคัญของกลุ่มเซอร์เรียลิสต์ ดาลีเป็นทั้งจิตรกร ประติมากรและยังเขียนหนังสือไว้อีกหลายเล่ม นอกจากนี้เขายังเคยจัดแสดงศิลปะแบบ Performance ออกแบบฉากละคร เวที อุปรากร และทำภาพยนตร์อีกด้วย ดาลีเกิดในครอบครัวชั้นกลาง และเข้ารับการศึกษาที่ Academy of Arts ในกรุงแมดริด ที่นี้เองเขาได้เรียนรู้วิธีการวาดภาพตามแบบแผนและสามารถทำได้ดีเยี่ยม เขาถูกไล่ออกจากสถาบันในปี 1932 เนื่องจากทำผิดระเบียบ เขาได้คบค้ากับ Lorca และ Bunuel เขาศึกษางานเขียนของฟรอยด์อย่างกระตือรือร้นและได้จัดนิทรรศการเดี่ยวขึ้นเป็นครั้งแรกที่กรุงบาเซโลนาในปี 1925 ในนิทรรศการเขานี้ ได้นำภาพทิวทัศน์ทางทะเลออกแสดงหลายชิ้นด้วยกัน เขาได้เขียนบทภาพยนตร์เรื่อง Un Chien Andalou (สร้างในปี 1928) ให้กับ Bunuel ดาลีได้พบกับเบรอตงที่ปารีส และได้เข้าร่วมกลุ่มเซอร์เรียลิสต์ในปี 1929 โดยได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดีจากสมาชิกที่ร่วมขบวนการ บุคลิกภาพที่มีชีวิตชีวาของดาลี ได้ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดที่กลุ่มเซอร์เรียลิสต์ทุกคนต้องเผชิญเนื่องจากสภาวะทางการเมืองที่ย่ำ

การสร้างสรรค์ของ ซาลวาดอ ดาลี จิตรกรชาวสเปน เกิดที่เมืองฟีเกราส (Figueiras) ก่อนที่จะชื่อว่าเป็นจิตรกรคนสำคัญของกลุ่มเซอร์เรียลิสต์ เขาเคยทำงานตามแนวทาง

ของพวกศิลปินสำคัญ ๆ มาแล้ว เช่น คิวบิสม์ ฟิวเจอริสม์ และพวกเมตาฟิสิกส์ ครั้น ค.ศ. 1929 จึงรวมกลุ่มกับพวกเซอร์เรียลลิสม์ และกลายเป็นจิตรกรคนสำคัญของกลุ่มนี้ ดาลีใช้เทคนิคซึ่งเขาเรียกว่า “ทฤษฎีอันฉับพลันของความเข้าใจอันไร้เหตุผล” (Paranoiac – Critical Activity) มีพื้นฐานอยู่บนการตีความหมายในการวิจารณ์ที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ของจิตอันแปรปรวน เขาพยายามที่จะสร้างระบบการใช้พลังของความคิดฝันตามใจชอบและประสบการณ์ส่วนตัวของศิลปิน ผสมเข้ากับการเน้นเป็นพิเศษในเรื่องของรูปทรงที่มีทรวดทรงประหลาดหลาย ๆ อย่าง เทคนิควิธีการวาดของดาลียังคงเป็นการใช้ตามแบบอย่างของพวกโบราณหรือแบบปกติทั่วไปนอกจากการวาดรูปแล้ว ดาลียังคงสร้างเครื่องปั้นดินเผา ประติมากรรม และภาพยนตร์ด้วย “ในระหว่างปี ค.ศ. 1928 – 1929 เขาหันกลับไปวาดภาพแบบโบราณ (Classic style) ค.ศ. 1940 เขาเดินทางไปยังสหรัฐอเมริกา และก่อความเกรี้ยวกราดด้วยวิธีการโฆษณาตัวเองอย่างประหลาดแก่วงการทั่วไปในอเมริกา” (กำจร สุนพงษ์ศรี, 2523, น.8)

ตัวอย่างผลงานของ ซัลวาดอร์ ดาลี

ภาพที่ 6	ชื่อภาพ Christ of Saintjohn of the Cross
ชื่อศิลปิน	ซาลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dalí)
ปีที่สร้าง	1951
ขนาด	205 x 116 cm
สื่อ	สีน้ำมันบนผ้าใบ (Oil on Canvas)

3.2 อีฟว์ ตองกี (Yves Tanguy) ปีค.ศ. 1928 – 1952

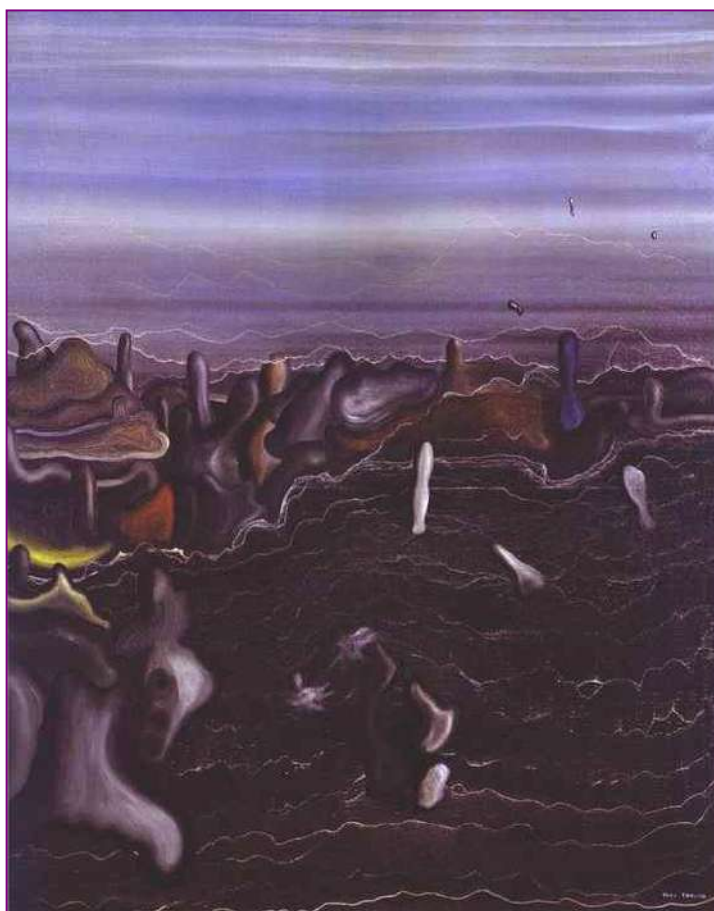
อีฟว์ ตองกี เกิดเมื่อวันที่ 5 มกราคม ค.ศ. 1900 ที่กรุงปารีส เป็นบุตรของกัปตันเรือเดินทะเล เขาใช้ชีวิตวัยเด็กอยู่ในปารีส และแคว้นบริตตานี ทักษะภาพเป็นที่ราบโล่งกว้าง ประกอบกับท้องฟ้าสีเทา และ โครงกระดูกแห้งที่เขาพบเห็นเสมอในบริตตานี ได้สร้างความประทับใจให้เขาเป็นอย่างยิ่ง เขาใช้เวลาหลายชั่วโมงในการนั่งดูจิตรกรในพื้นที่ถิ่นในแถบนั้น ในปี ค.ศ. 1918 เขาสมัครเข้าทำงานกับเรือสินค้า และเดินทางไปยังอเมริกาใต้ แอฟริกาและอังกฤษ ตองกี ได้เข้าร่วมกับกองทัพฝรั่งเศสสมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 ก่อนเดินทางมายังปารีส ในเวลานั้นเขาค่อนข้างมีชื่อในหมู่เพื่อนฝูงในความเป็นคนชอบเล่นตลกแบบพิสดาร เช่น เขามักทำให้ผู้คนช็อคด้วยการเอาแมงมุมจุ่มลงไปไว้ในแก้วแล้วเอามากิน และบางครั้งก็พิเรนขนาดกลืนถุงเท้าตัวเอง

ตองกี แต่งงานกับ Jeanned Ducrocq ในปีค.ศ. 1927 ซึ่งเป็นปีเดียวกับที่ได้จัดแสดงผลงานเดี่ยวเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1930 เขาเดินทางไปแอฟริกาและได้เกิดความประทับใจในก้อนหินที่พบเห็นในดินแดนนั้น ซึ่งต่อมาเขาได้นำรูปทรงของก้อนหินเหล่านั้นมาใช้ในการวาดภาพด้วย ที่ปารีส ตองกี ได้พบกับ Kay Sage จิตรกรหญิงชาวอเมริกันในปี ค.ศ. 1939 และต่อมาภายหลังได้แต่งงานกันก่อนที่จะเดินทางไปอเมริกาในปี ค.ศ. 1915 เพื่อเยี่ยม Max และ Dorothea เอินสต์ ซึ่งพักอยู่ที่เมือง เซโตนา ในรัฐอริโซนา ตองกี ได้เปลี่ยนสัญชาติเป็นอเมริกันเมื่อปี ค.ศ. 1948 และปักหลักอยู่ที่ วูดเบอรี (Woodbury) รัฐคอนเนคติกัต จนกระทั่งเสียชีวิตเมื่อวันที่ 15 มกราคม ปี ค.ศ. 1955 (กนกพรรณ เถาทอง , 2545, น. 30)

แรงบันดาลใจที่ทำให้เขามาเป็นศิลปินดูจะเหมือนนิยายมากกว่าจะเป็นเรื่องจริงในปี ค.ศ. 1923 เขาได้กระโดดลงจากรถโดยสารที่รถกำลังวิ่งอยู่ ด้วยสาเหตุคือ เหลือบไปเห็นภาพเขียน 2 ภาพผ่านหน้าต่างหอคิลป์แห่งหนึ่ง เขาได้รู้ต่อมาว่าผู้เขียนภาพทั้ง 2 คือ Giorgio De Chirico จากนั้น ตองกี ก็อุทิศชีวิตให้กับการเขียนภาพโดยใช้ กิริ โก และศิลปินเซอร์เรียลลิสม์คนอื่นเป็นแรงบันดาลใจ แต่ปรับผลงานให้มีลักษณะเป็นของตนเอง ในปีต่อมาตองกีได้เช่าห้องอยู่ร่วมกับ 2 กวีหนุ่ม Jacques Prevert และ Maurice Duhamel และสถานที่ดังกล่าวนี้ได้กลายมาเป็นสถานที่ชุมนุมพบปะสังสรรค์ของบรรดาสมาชิกศิลปินกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ ไม่นาน ตองกี ก็กลายเป็นจิตรกรระดับแนวหน้าของกลุ่ม โดยมีผู้สนับสนุนคนสำคัญคือ อังเดร เบรอตง ซึ่งได้นำผลงานของ ตองกี แสดงออกสู่สายตาประชาชน และได้ก้าวเข้ามาเป็นศิลปินคนสำคัญของกลุ่มเซอร์เรียลลิสม์ ผลงานของตองกี มีกลิ่นอายของดาลีเจ็ปอน แต่ประกอบด้วยจินตนาการที่มีลักษณะเฉพาะตัว ไม่ว่าจะเป็นลักษณะทิวทัศน์แบบพื้นผิวพระจันทร์ที่แปลกตา ประกอบด้วยวัตถุที่เสมือนปรากฏอยู่ในโลกแห่งความฝัน ผลงานของเขามักมีสิ่งที่เราไม่คุ้นเคย บางครั้งเป็นภาพเงายาวพาดผ่านทิวทัศน์ และมีรายละเอียดในภาพที่เชื่อมโยงความเหนือจริงเข้ากับความเป็นนามธรรม

ในความเป็นจริงแล้วผลงานของ ปิกัสโซ กับ ตองกี แตกต่างกันมากในเรื่องการทำงาน ผลงานของปิกัสโซเกิดจากการรับรู้สิ่งภายนอกด้วยความรู้สึกร่วม แต่งานของ ตองกี มาจากโลกภายนอกที่ไม่อาจมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า และการที่มองเห็นได้นั้นต้องอาศัยความสำนึกที่เจริญเต็มที่แล้วเท่านั้น ปิกัสโซอาจเขียนภาพแบบ ตองกี ได้อย่างไม่ยากเย็นแต่เขาไม่สามารถบรรลุถึงจุดที่มีจิตเปิดกว้างอันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำมาซึ่งจิตวิญญูณของโลกภายใน ดังเช่น ตองกี ได้แสดงผลงานของเขาเอง

ตัวอย่างผลงานของ อีฟว์ ตองกี

ภาพที่ 7

ชื่อภาพ	The Dark Garden
ชื่อศิลปิน	อีฟว์ ตองกี (Yves Tanguy)
ปีที่สร้างสรรค์	1928
ขนาด	91.4 x 71.1 cm
สื่อ	สีน้ำมันบนผ้าใบ (Oil on Canvas)

3.3 จอร์เจีย ตอตโต โอคิฟฟ์

จอร์เจีย ตอตโต โอคิฟฟ์ หรือที่รู้จักกันในชื่อ จอร์เจีย โอคิฟฟ์ ศิลปินหญิงอเมริกันที่ยิ่งใหญ่คนหนึ่งของศตวรรษที่ 20 ในแนวทางโมเดิร์นนิสม์ จอร์เจีย โอคิฟฟ์ มีบทบาทสำคัญ เป็นดอกไม้ประดับแนววงศิลปะของอเมริกันนานกว่า 70 ปี ผลงานส่วนใหญ่ของเธอเป็นภาพวาดดอกไม้หลากสี สัน หลายชนิด ซึ่งสร้างความตื่นตะลึงด้วยภาพระยะใกล้ขนาดใหญ่ เช่นเดียวกับภาพวาดกระดูกสัตว์ และภาพทิวทัศน์ ที่สื่อความหมายในเชิง แอ็บสแตรกต์ รวมทั้งภาพวาดรูปดอกไม้ขนาดใหญ่ของเธอ มักสื่ออารมณ์ความรู้สึกที่มีใช้เพียงรูปดอกไม้ธรรมดา แต่คล้ายว่าเป็นการถ่ายทอดภาพประหนึ่งอวัยวะเพศหญิงในผลงานนั้นด้วย

จอร์เจีย โอคิฟฟ์ เกิดที่รัฐวิสคอนซิน เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 1887 เธอเป็นลูกสาวคนโตของครอบครัวของชาวนา ที่มีลูก 7 คน จอร์เจีย เข้าเรียนในโรงเรียนทาว์นฮอลล์ วิสคอนซิน โดยศึกษาวิชาศิลปะกับ ซาราห์ มานน์ นักวาดสีน้ำประจำท้องถิ่น ครอบครัวของเธอย้ายไปยังวิลเลียมส์เบิร์ก รัฐจอร์เจีย ทว่า จอร์เจีย ยังอาศัยอยู่กับป้าที่วิสคอนซินกระทั่งศึกษาจบไฮสกูล

ในปี 1905 เธอเดินทางไปยังชิคาโก เพื่อศึกษาต่อทางด้านศิลปะที่สถาบันศิลปะแห่งชิคาโก เพียง 2 ปีถัดมา จอร์เจียสอบเข้าที่โรงเรียนศิลปะกรุงนิวยอร์กได้ โดยเธอได้เรียนกับศิลปินชื่อดังของอเมริกาอย่าง วิลเลียม แมร์ริต เซส โดยในปี 1908 จอร์เจีย สามารถคว้ารางวัลชนะเลิศในการประกวดภาพเขียน สติลล์-ไลฟ์ สีน้ำมัน รางวัลที่เธอได้รับถือเป็นทุนการศึกษาต่อในภาคฤดูร้อน ซึ่งจะไปเรียนกันกลางแจ้ง ณ ทะเลสาบจอร์จ กรุงนิวยอร์ก ระหว่างนั้นชื่อเสียงในฐานะดาวรุ่งพุ่งแรงของ จอร์เจีย โอคิฟฟ์ ก็ขจรขจาย โดยเฉพาะที่แกลเลอรี 291 ของสามีในอนาคต อัลเฟรด สติกลิตซ์

จอร์เจีย กลับไปที่ชิคาโก และทำงานเป็นนักวาดภาพประกอบ พร้อมๆ กับสร้างสรรค์งานศิลปะส่วนตัว ทว่าในปี 1910 เธอต้องยุติงานทั้งปวงเนื่องจากป่วยหนักอยู่ 2 ปีด้วยกัน ก่อนที่จะเข้าเรียนต่อทางด้านศิลปะที่มหาวิทยาลัยแห่งเวอร์จิเนีย เพื่อที่จะหาแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ศิลปะอีกครั้ง

อิทธิพลของศิลปะก้าวหน้า จาก อาร์เทอร์ เวสลีย์ โคว์ อาจารย์พิเศษในห้องเรียนของ อัลลอน เบเมนต์ ทำให้เธอได้เรียนรู้ในเรื่องการขบเน้นชิ้นงานศิลปะ โดยการสร้างสรรค์สัญลักษณ์แบบแอ็บสแตรกต์ ด้วยเส้นสาย สี สัน พื้นผิว การทำซ้ำๆ และการสร้างสัดส่วนที่ตอบรับกัน บทเรียนครั้งนั้น ประทับใจ จอร์เจีย โอคิฟฟ์ มาก ถึงขนาดที่เก็บเอามาสอนในโรงเรียน อมาริลโล รัฐเท็กซัส ขณะที่มาอาศัยอยู่ใน เท็กซัส จอร์เจีย โอคิฟฟ์ สร้างสรรค์งานศิลปะจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลงานสีน้ำกว่า 50 ชิ้น รวมทั้งผลงานแอ็บสแตรกต์จากแท่งชาร์โคลอีกหลายชุดด้วยกัน หนึ่งในนั้นมี ผลงานชาร์โคลที่เธอวาดรูปของ แอนิต้า พอลลิทเซอร์ ซึ่งภายหลังตกเป็นของ อัลเฟรด สติกลิตซ์ ที่ประทับใจในผลงานของเธอมาก เขาจึงเริ่มติดต่อเจรจาให้เธอมาแสดงงาน

แกลเลอรี 291 ในนิวยอร์ก

จอร์เจีย อนุญาติให้เขาจัดแสดงภาพ ครอบอิ่ง จากชาร์โคล ที่อัลเฟรด ได้รับไปก่อนหน้า นี้ ประมาณ 10 ภาพ ทว่า การเปิดแสดงผลงานศิลปะของเธออย่างเป็นทางการ เริ่มครั้งแรกเมื่อ 3 เมษายน 1917 โดยส่วนใหญ่เป็นผลงานสีน้ำระหว่างที่เธออาศัยอยู่ในเท็กซัสนั่นเอง

ภาพที่ 8 ภาพถ่าย จอร์เจีย โอคีฟฟ์

(www.wikipaintings.org 5 ต.ค. 2555)

หลังจากนั้น เธอรับคำเชิญเข้าไปอาศัยในนิวยอร์ก เพื่อทำงานศิลปะสำหรับแสดงในแกลเลอรีของ อัลเฟรด สติกลิตซ์ ซึ่งจัดให้เธออยู่ที่อพาร์ทเมนต์ที่ไม่ได้ใช้ของหลานสาวของเขา ปีเดียวกันนั้นเอง อัลเฟรด ก็เลิกกับภรรยาของเขามาอยู่กับจอร์เจีย

ระหว่างทศวรรษที่ 1920 จอร์เจีย โอคีฟฟ์ ศึกษาเกี่ยวกับด้านแลนด์สเคปและพืชพรรณต่างๆ มากขึ้น และเริ่มวาดภาพดอกไม้ขนาดใหญ่ในปี 1924 ซึ่งมีทั้งดอกไอริส ดอกลิลียชนิดต่างๆ ดอก แมรี โกลด์ ฯลฯ ก่อนที่จะแสดงผลงานดอกไม้ในปีถัดมา และกลายเป็นชิ้นงานที่สร้างความฮือฮาให้กับแวดวงศิลปะเป็นอย่างยิ่ง โดยผลงานรูปดอกกล่า ลิลี่ ของเธอ 6 ชิ้น ขายได้ชิ้นละไม่ต่ำกว่า 25,000 เหรียญสหรัฐ หลังจากนั้น เธอเริ่มวาดภาพแลนด์สเคป กับตีกระฟ้า โดยมีทิม เป็นช่วงเวลาต่างๆ ของวัน ซึ่งให้อารมณ์ที่แตกต่างกันไป

ฤดูร้อนปี 1929 จอร์เจีย โอคีฟฟ์ เดินทางไป ซานตาเฟ และทาออส ในนิวเม็กซิโก ร่วมกับบรีเบกกา สเตรนค์ หลังจากนั้น ในระหว่าง 1929-1949 เธอต้องเดินทางไปที่นั่นเป็นประจำทุกปี โดยเริ่มเขียนภาพกระดูกสัตว์ต่างๆ อันเป็นอีกคอลเลกชันของเธอที่อยู่ในความทรงจำของแวดวงศิลปะ ก่อนที่เธอจะเริ่มมีอาการทางประสาท และต้องได้รับการเยียวยาจนกระทั่งไม่สามารถทำงานได้ไปกระทั่งมกราคมปี 1934

Ram's Head White Hollyhock and Little Hills ผลงานรูปกระดุกสีระชะแพะประดับดอกไม้ เป็นภาพเขียนที่เลื่องชื่ออีกภาพหนึ่งของเธอ ซึ่งจอร์เจียวาดที่โกสต์ แรนซ์ หลังทุเลาจากอาการทางจิต เมื่อ อัลเฟรด สติกลิตซ์ เสียชีวิต จอร์เจีย โอคิฟฟ์ ย้ายมาอยู่ในนิวเม็กซิโกอย่างถาวร ทว่า เธอปราศจาก แรงบันดาลใจมากมายในการสร้างสรรค์งานศิลปะเช่นเก่าก่อน ในช่วงทศวรรษที่ 1950 เธอวาดภาพฝาผนังบ้านตัวเองในอบิควิว และถัดมาในปี 1958 จอร์เจีย วาด Ladder to the Moon เป็นภาพที่ถ่ายทอดเรื่องราวนอกอเมริกาเป็นครั้งแรก เนื่องจากการเดินทางออกนอกประเทศ เป็นครั้งแรกของเธอเช่นกัน ในงานชุดเดียวกันนี้ ยังมี Sky above Clouds ซึ่งเธอวาดจากทิวทัศน์ที่มองจากช่องหน้าต่างเครื่องบิน

ในปี 1962 เธอได้รับเลือกเข้าเป็นสมาชิกแห่งหอ เกียรติยศ 50 ศิลปินของสถาบันศิลปะและวรรณกรรมแห่งอเมริกา สายตาของ จอร์เจีย เริ่มพร่ามัว จนกระทั่งปี 1972 เธอก็แทบจะมองไม่เห็น อะไรเลย สวาน แฮมมิงตัน ช่างทำเซรามิก อาสาเข้ามาช่วยเหลือเธอในทุกสิ่งทุกอย่าง และภายหลัง กลายมาเป็นเพื่อนที่สนิทที่สุดของเธอในบั้นปลายชีวิต

ในปี 1984 โอคิฟฟ์ ย้ายเข้าไปอยู่ในบ้านของสวานในซานตาเฟ เพื่อที่จะอยู่ใกล้โรงพยาบาลมากขึ้น สวานยังจัดการให้เธอเพิ่มเติมในพินัยกรรมว่าจะยกทรัพย์สินสมบัติทั้งหมดให้เขา

จอร์เจีย เสียชีวิตในโรงพยาบาลเซนต์วินเซนต์ ที่ซานตาเฟ ในวันที่ 6 มีนาคม 1986 ร่างของเธอมาปนกิจด้วยการเผา โดยเก็บกระดูกของศิลปินหญิงที่ยิ่งใหญ่ของอเมริกาในศตวรรษที่ 20 ได้รับการ โปรมที่ โกสต์ แรนซ์ สถานที่สุดโปรดของเธอนั่นเอง

ตัวอย่างผลงาน ของ จอร์เจีย โอคิฟฟ์

ภาพที่ 9 ชื่อผลงาน Jack-in-thePulpit No. 3

โดย ศิลปิน จอร์เจีย โอคิฟฟ์ . ปีที่สร้างผลงาน 1930

(www.wikipaintings.org 5 ต.ค. 2555)

ภาพที่ 10 ชื่อผลงาน Jimson Weed . โดยศิลปิน จอร์เจีย โอคีฟฟ์ . ปีที่สร้างผลงาน 1935
(www.wikipaintings.org 5 ต.ค. 2555)

3.4 .เอมิล โนลเด (Emil Nolde)

เอมิล โนลเด เป็นจิตรกรชาวเยอรมัน เขาเป็นศิลปินลัทธิ เอ็กซ์เพรสชันนิสม์ คือ เป็นผลงานที่ใช้สีอย่างมีชีวิตชีวา แสดงออกถึงอารมณ์แท้จริงของผู้วาดโดยไม่คำนึงถึงสัดส่วนหรือความเป็นจริงของสิ่งที่วาดมากนัก เอมิล โนลเด เป็นจิตรกรที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของศตวรรษที่ 20 เขาวาดทั้งสีน้ำและสีน้ำมัน ลักษณะเด่นของภาพวาดของเขาคือใช้สีที่ชัดเจน คมเข้ม ชอบใช้สีแดง เข้มและเหลืองทองเป็นพิเศษ

เอมิล โนลเด หรือในชื่อเดิมคือ เอมิล แฮนสัน (Emil Hanson) เกิดเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม ค.ศ. 1867 ในฟาร์มชนบทแห่งหนึ่งใกล้กับหมู่บ้านเล็กๆชื่อ โนลเด ในประเทศ เดนมาร์ก เขาเติบโตมาในฟาร์ม เป็นลูกชานานานแท้ มีพี่น้อง 4 คน เอมิล โนลเด ชอบวาดภาพมาตั้งแต่เด็ก ในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1884-1888 เขาไปฝึกหัดเป็นช่างไม้ในโรงงานผลิตเครื่องเรือนและในขณะเดียวกันก็วาดภาพไปด้วย

ต่อมาในปี ค.ศ. 1888 เอมิล โนลเด มีโอกาสได้เดินทางไปยังเมืองมิวนิค (Munich) เพื่อชมงานศิลปะ นับเป็นการเปิดหูเปิดตาครั้งแรกของเขากับโลกศิลปะและเป็นแรงบันดาลใจให้ เอมิล โนลเด เข้าโรงเรียนศิลปะที่เมือง คาร์ลส (Karlus) ประเทศเยอรมนีในปี ค.ศ. 1889 โดยในตอนกลางวัน เอมิล โนลเด ทำงานในโรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ พอตอนเย็นก็ไปเรียนศิลปะ

อย่างไรก็ดี ในปี ค.ศ.1891เมื่อ เอมีล โนลเด เห็นประกาศรับสมัครครูสอนวาดภาพที่โรงเรียนสำหรับเด็กแห่งหนึ่งใน สวิสเซอร์แลนด์ เขาก็สนใจไปสมัครและในที่สุดก็ได้ทำงานเป็นครูสอนวาดภาพอยู่ที่นั่นในช่วงระหว่างปี ค.ศ.1892-1898 จากนั้นจึงขอลาออกเพื่อไปเรียนศิลปะขั้นสูงและเพื่อเป็นศิลปินอิสระ

ในปี ค.ศ.1898 เอมีล โนลเด ซึ่งขณะนั้นมีอายุได้ 31 ปีต้องการเข้าเรียนศิลปะแต่ก็ถูกมิวนิค อคาเดมี อ็อฟ ฟายอาร์ต ปฏิเสธเนื่องจากมีอายุมากเกินไป เขาจึงหันไปเรียนวาดภาพเพิ่มเติมกับครูพิเศษตัวต่อตัว ต่อมาในปี ค.ศ. 1899 เอมีล โนลเด เดินทางไปอยู่ที่กรุง ปารีส เป็นเวลา 9 เดือนเพื่อที่จะชมภาพวาดตามพิพิธภัณฑ์ต่างๆ ในช่วงเวลาดังกล่าว ภาพวาดแบบ อิมเพรสชันนิสม์กำลังเป็นที่นิยมอย่างมาก

เอมีล โนลเด ย้ายไปอยู่ที่เมือง โคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก ในปี ค.ศ.1900 เขามีโอกาสพบกับแอ็ดดา วิลสตรูป (Ada Vilstrup)นักแสดงชาติเดียวกับเขา ต่อมาในปี ค.ศ.1902 ทั้งคู่ก็ได้แต่งงานกันเอมีล โนลเด เปลี่ยนนามสกุลใหม่โดยใช้สถานที่เกิดคือเมือง โนลเด มาเป็นนามสกุล

หลังแต่งงาน เอมีล โนลเด ก็ภรรยาก็ได้ย้ายไปอยู่ที่กรุง เบอลิน ยึดอาชีพศิลปิน เขาวาดภาพจำนวนมากและก็ได้รับความสนใจจากผู้คนจำนวนมากเนื่องจากภาพวาดของเขามีสีสันสดใสดแตกต่างจากภาพวาดของศิลปินอื่นๆในขณะนั้น ในช่วงปี ค.ศ.1906-1907 เอมีล โนลเด มีโอกาสเข้าร่วมกลุ่มกับศิลปินเยอรมันหลายกลุ่ม นอกจากนี้แล้ว เอมีล โนลเด ยังมีโอกาสได้แสดงภาพวาดของเขาพร้อมกับ ค้านดินสกี(Kandinsky) ในปี ค.ศ.1912 อีกด้วย

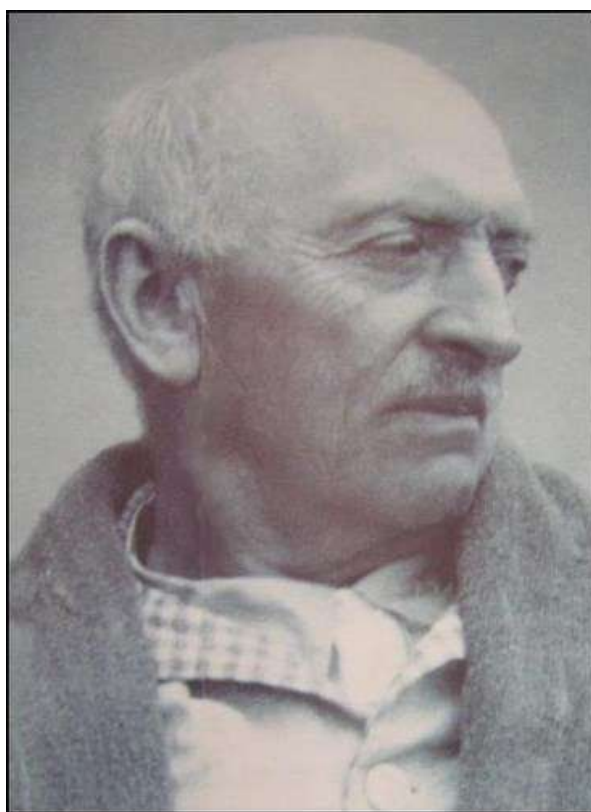
หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ในปี ค.ศ.1920 เอมีล โนลเด ออกมาแสดงตัวให้การสนับสนุนการดำเนินงานของพรรคนาซี อย่างออกนอกหน้า เขาไม่ชอบศิลปินยิว เขาพยายามแสดงให้เห็นว่า อ็ีกซ์เพรสชันนิสม์ เป็นศิลปะของเยอรมันแต่ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม ฮิตเลอร์ ก็ไม่ชอบงานของเขาและเรียกผลงานของ เอมีล โนลเดว่า ศิลปะทราม(degenerate art)ไม่นานผลงานจำนวน 1052 ชิ้นของเอมีล โนลเด ก็ได้ถูกขกออกไปจากพิพิธภัณฑ์ มากกว่าผลงานของศิลปินคนอื่นๆเนื่องจาก ฮิตเลอร์ เห็นว่าภาพวาดของเขาน่าเกลียดและไม่มีความเป็น "อารยัน" เอาเสียเลยนอกจากนี้ เอมีล โนลเด ก็ยังถูกสั่งห้ามวาดภาพไปจนถึงปี ค.ศ.1941 อีกด้วย

ในปี ค.ศ.1928 เอมีล โนลเด กับภรรยาซึ่งสุขภาพไม่แข็งแรง ได้ตัดสินใจย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ที่เมือง เซบิล(Seebull) ประเทศเยอรมนี ในช่วงระหว่างปี ค.ศ.1939-1945 แม้จะถูกสั่งห้ามวาดภาพ แต่ เอมีล โนลเด ก็ได้แอบวาดภาพสีน้ำขนาดเล็กซ่อนเอาไว้เป็นจำนวนมาก เขาเรียกผลงานชุดนี้ว่า unpainted paintings ซึ่งมีจำนวนมากกว่า 1300 ชิ้น

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ภรรยาของ เอมีล โนลเด ซึ่งมีสุขภาพไม่ดีมาเป็นเวลานานก็ได้เสียชีวิตลงในปี ค.ศ.1946 ในปี ค.ศ.1947 เอมีล โนลเด ได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินผู้ยิ่งใหญ่

ของเยอรมนีและมีการจัดแสดงผลงานเนื่องในโอกาสอายุครบ 80 ปี ของเขาที่เมืองคายล์(Kiel) และเมือง ลูเบค(Lubeck) เอมีล โนลเด แต่งงานใหม่อีกครั้งหนึ่งเมื่อมีอายุได้ 81 ปี ต่อมาในปี ค.ศ. 1952 เขาได้รับเหรียญ **German Order of Merit** อันเป็นอิสริยาภรณ์ชั้นสูงที่สุดที่สามารถให้แก่เอกชนได้

แม้จะมีอายุมาก แต่ เอมีล โนลเด ก็ยังวาดภาพต่อไปเรื่อยๆ เขาวาดภาพด้วยสีน้ำมัน ภาพสุดท้ายในปี ค.ศ.1951 และสีน้ำภาพสุดท้ายในปี ค.ศ.1955 เอมีล โนลเด เสียชีวิตในเดือน เมษายน ค.ศ.1956 เมื่ออายุได้ 88 ปีที่บ้านของเขาในเมือง เซบิลด์ ประเทศเยอรมนี

ภาพที่ 11 ภาพถ่าย เอมีล โนลเด

(www.wikipaintings.org 5 ต.ค. 2555)

โนลเด มีความชำนาญในการวาดภาพทิวทัศน์และภาพคติทางศาสนา ตามความเชื่อที่เขาถืออย่างแน่นแฟ้น จิตรกรผู้นี้เข้าร่วมกลุ่ม “ดี บรุกเกอ” ระหว่างปี ค.ศ 1906-1907 เคยเดินทางท่องเที่ยวยังดินแดนต่าง ๆ เช่น รัสเซีย จีน ญี่ปุ่น และตามหมู่เกาะของชาวโพลินีเซียน โนล

เดอประทับใจในศิลปะของพวกชาวเกาะเหล่านี้มากผลงานของเขาถูกกวาดล้างโดยพรรคนาซี เช่นเดียวกับเพื่อนศิลปินกลุ่มเอ็กเซพเรชันนิสต์อื่น ๆ งานของโนลเดมมีลักษณะรุนแรงน่ากลัว ภาพวาดลายเส้นมีความหนักแน่นเด็ดขาดรูปทรงบิดเบี้ยว การใช้สีของเขามีความเด็ดเดี่ยวให้อารมณ์ยิ่ง (กัจจกร สุนพงษ์ศรี 2554 : น.193)

โนลเด นับว่าเป็นศิลปินคนสำคัญ เขาสร้างมิติมหัศจรรย์ให้ศิลปะยุคแรกๆ ของลัทธิสำแดงพลังอารมณ์ (Expressionism) ในเยอรมนี การทำงานของเขาสะท้อนภาพความขัดแย้งทางด้านจริยธรรม และเขาถือว่าเป็นตัวแทนศิลปินโมเดิร์นนิสต์เจเนอเรชันแรก แม้ว่าโดยลึกลับแล้วเขาจะเป็นคนที่ซาดินิยมและมีหัวอนุรักษ์ แต่ผลงานของเขาก็ยังออกมาเป็นแนวทดลอง หรือเอกซ์เพอริเมนต์ทอลสไตล์อย่างชัดเจน เขาได้รับการยกย่องให้เป็นหนึ่งในยอดศิลปินสีน้ำแห่งศตวรรษที่ 20 โดยเฉพาะสไตล์ส่วนตัวกับความแรงของสีแปรัง และสีสันที่โดดเด่น การเลือกสีอันจัดจ้าน ทั้งตัดกันอย่างรุนแรง โดยเฉพาะสีโทนเหลืองทอง และแดงจัด ปรากฏเห็นเสมอในผลงานของเขา แม้กระทั่งภาพวาดสีน้ำ ก็ยังไม่วายเป็นสีสันแรงๆ

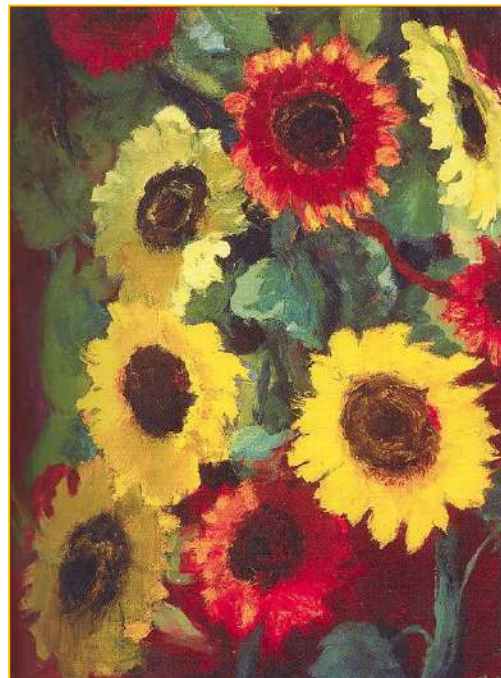
ในปี ค.ศ.1884 โนลเด เป็นผู้ช่วยช่างทำเฟอร์นิเจอร์ที่โรงงานแห่งหนึ่งในเฟลนส์บวร์ก ระหว่างทำงานที่นั่นราว 4 ปี เขาวาดรูปไปด้วยเป็นงานอดิเรก ในปี ค.ศ. 1888 เดินทางไปชมนิทรรศการศิลปะอุตสาหกรรมยังกรุงมิวนิก และพยายามหางานทำเพื่อจะได้อยู่ที่นั่น แต่ก็ไม่ประสบผล เขาย้ายไปยังคาร์ลสรูห์ เมืองใกล้ๆ กัน ซึ่งเขาได้งานทำ แถมยังสามารถศึกษาศิลปะไปพร้อมๆ กันได้ด้วยในช่วงกลางวัน หากทำยที่สุดเขาเลิกทำงานและศึกษาศิลปะอย่างเต็มตัวในเวลากลางวัน เขาเรียนอยู่ 2 เทอมการศึกษา จนกระทั่งเงินหมดค่อยย้ายไปยังกรุงเบอร์ลิน ได้งานเป็นนักออกแบบเฟอร์นิเจอร์ และใช้เวลาว่างในการศึกษาผลงานของศิลปินคนต่างๆ ในพิพิธภัณฑ์เบอร์ลิน โดยในพิพิธภัณฑ์ดังกล่าวมีศิลปะอิมพิสต์และอัสซีเรียนในส่วนของอารยธรรมโบราณ อันเป็นสิ่งแปลกใหม่สำหรับ โนลเด เขาได้งานเป็นครูสอนศิลปะที่แซงต์กัลลองในสวิตเซอร์แลนด์ (Switzerland) ซึ่งนับว่าเป็นประเทศศูนย์กลางในการเดินทางของยุโรป

ในปี 1952 เขาได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติ German Order of Merit อันเป็นรางวัลสูงสุดที่ประชาชนทั่วไปชาวเยอรมันจะพึงได้ โนลเด เสียชีวิตในปี 1956 ด้วยวัย 88 ปี ที่บ้านของเขาในเมือง Seebull ประเทศเยอรมนี

ตัวอย่างผลงานของ เอมีล โนลเด

ภาพที่ 12 ชื่อผลงาน Grote Klaprozen. ปีที่สร้างผลงาน 1908
(www.wikipaintings.org 24 ก.ย. 2556)

ภาพที่ 13 ชื่อผลงาน Sunflowers. ปีที่สร้างผลงาน 1917.
(www.wikipaintings.org 24 ก.ย. 2556)

ทฤษฎีศิลปะที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีที่มีความสอดคล้องและเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ผลงานในแนวกึ่งนามธรรม คือ ทฤษฎีอารมณ์นิยม (Expressionalistic Theory) ทฤษฎีอารมณ์นิยมหรือทฤษฎีเน้นอารมณ์ เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญเรื่องการสื่อความหมาย อารมณ์ ความรู้สึก แนวคิด ถึงผู้ชม ทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า งานจิตรกรรมมิได้สร้างขึ้นจากความว่างเปล่า มิได้สร้างขึ้นจากการทำงานของประสาทมือและประสาทตาเท่านั้น แต่เป็นการสร้างงานผ่านสมอง ผ่านความรู้สึกของศิลปิน ฉะนั้นความหมาย ความรู้สึก หรือแนวคิดเป็นสิ่งที่ควรแสดงออกในงานจิตรกรรม ผลงานในทฤษฎีนี้จึงไม่เน้นรูปทรงธรรมชาติ เพราะเชื่อว่ารูปทรงธรรมชาติบางครั้งไม่สามารถใช้อธิบายความหมายได้ จึงเกิดการตัดทอนหรือตัดแปดรูปทรงขึ้น เพื่อให้สัมพันธ์สอดคล้องกับความรู้สึกที่ต้องการแสดงออก ไม่สนใจรูปทรงเหมือนจริงอีกต่อไป

ทฤษฎีนิยมแสดงออกทางอารมณ์ เน้นคุณค่าการแสดงออกทางอารมณ์ ถ่ายโยกลงไปในผลงาน สามารถถ่ายโยงได้ทั้งผลงานที่อยู่ในกลุ่มลอกเลียนรูปทรง ขึ้นอยู่กับวิธีการแสดงออก เพื่อสื่ออารมณ์ความรู้สึกนั้นด้วยอะไร เช่น อาจเป็นสี รูปทรง บรรยากาศ หรือความรุนแรงของ Element ต่าง ๆ ทางศิลปะ ซึ่งผู้สร้างงานสามารถแสดงให้เห็นถึง ความเป็นตัวของตัวเอง ความจริงใจและความแจ่มชัดในการถ่ายทอดอารมณ์นั้นออกมา (ชะวัชชัย ภาคินธุ 2544 : น.135)

การชื่นชมงานศิลปะในทฤษฎีนี้ต้องค้นหาความหมาย และอารมณ์ในภาพเป็นหลัก วิธีการแปลความหมายในงานทำได้ดังนี้

- 1.การแปลความหมายโดยรวม ได้แก่การมองภาพโดยรวม ใช้เวลาสั้น ๆ รวดเร็ว ไม่พิจารณา รายละเอียดในภาพ การมองอย่างรวดเร็วเช่นนี้สิ่งที่รับรู้ได้คือภาพรวมของสี ของรูปร่าง รูปทรงที่มีความเด่นชัด ภาพรวมของทั้งหมดคือโครงสร้างความคิดของศิลปินที่ต้องการแสดงออก ในภาพเขียนนั้น ๆ เช่น มองเห็นสีน้ำเงินเข้ม ดำ โดยรวม เห็นรูปร่างแปลกตา เพียงสองอย่างดังกล่าว เราสามารถคาดคะเนถึงแนวคิดโดยรวมของศิลปินได้ อาจหมายถึงความน่ากลัวความลึกลับ หากไม่สามารถคาดเดาได้ ให้ใช้ในการเวลามองเพิ่มขึ้น การกระทำเช่นนี้เป็นการจับประเด็น หรือคาดเดาแนวคิดหลักของศิลปินเท่านั้น

- 2.การแปลความหมายรายละเอียด ในขั้นตอนนี้จะต้องแปลความหมายรูปทรงที่พบในภาพทุกรูปทรง รวมทั้งความหมายขององค์ประกอบศิลป์อื่น ๆ ที่ปรากฏด้วย ผู้ชมจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือสิ่งแทน อะไรเป็นสิ่งแทนของอะไร เช่น สีดำ หมายถึงความลึกลับ น่ากลัว สีแดง หมายถึงความกล้าหาญ สีเขียวหมายถึงความสดชื่น เป็นต้น หากการแปลความหมายในตอน ที่ 1 ไม่ผิดพลาด การแปลความหมายในตอน ที่ 2 จะสอดคล้องสัมพันธ์กัน และถ้าภาพใดศิลปินใช้ องค์ประกอบได้สอดคล้องกับความหมายที่ต้องการแสดงออกเป็นอย่างดี ภาพนั้นการแปล

ความหมายจะทำให้ง่ายและผู้ชมจะรับรู้ความรู้สึกที่ศิลปินต้องการแสดงออกได้เป็นอย่างดี ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า ภาพทั้งหมดมีความเป็นเอกภาพ (Unity) สูง (สมชาย พรหมสุวรรณ, 2546 : 10)

จากลักษณะหรือภาพรวมของทฤษฎีอารมณ์นิยม สิ่งสำคัญที่จะเข้าถึงงานในทฤษฎีนี้ได้คือ อาศัยการตีความ (Interpretation) ซึ่งเป็นกระบวนการกำหนดความหมายหรืออธิบายการแสดงออกของศิลปิน โดยควรทำความเข้าใจว่า การตีความไม่ใช่จินตนาการหรือการพูดไปตามความรู้สึก การตีความตามที่ตาเห็นเป็นเครื่องประกอบ ไม่ใช่วิธีตีความเกินกว่าตาเห็นและข้อมูลที่มีอยู่ หากข้อมูลไม่เพียงพอที่จะตีความให้สอบสวนถึงความถูกต้อง ซึ่งจะช่วยให้การตีความไม่ผิดพลาด หรือผิดพลาดน้อยที่สุด

อย่างไรก็ตาม งานศิลปะชิ้นหนึ่ง ๆ ไม่ว่าจะเป็ฉนจิตรกรรม ประติมากรรม ผลงานแต่ละชิ้นอาจเกี่ยวหลายทฤษฎี การจะจัดผลงานศิลปะไว้ในกลุ่มทฤษฎีใดต้องดูที่คุณค่าของการแสดงออกเป็ฉนสำคัญ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คลวีร์ คงกัน (2553) (บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเพื่อสร้างสรรค์จิตรกรรมกึ่งนามธรรมด้วยเทคนิคคัลเลคโคแมเนีย สรุปได้ว่า เป็ฉนการศึกษาที่มุ่งสะท้อนเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ เพื่อการตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถเปรียบเทียบได้กับการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ ซึ่งนำเสนอผ่านผลงานจิตรกรรมสีอะคริลิก บนผ้าใบ โดยการผสมผสานงานจิตรกรรมเข้ากับเทคนิคคัลเลคโคแมเนีย กลวิธีสร้างสรรค์ผลงานก็เลือกใช้รูปร่างรูปทรงที่เข้าใจง่าย รูปทรงที่ใช้เป็นรูปทรงที่ดัดแปลงตัดทอน(Abtract) การเลือกใช้สี เป็นการใช้สีแบบไม่เหมือนที่มีอยู่ในธรรมชาติ รูปแบบที่เลือกใช้ในการสร้างสรรค์งาน คือ ลักษณะกึ่งนามธรรม (Semi-Abstract) โดยมุ่งให้ผู้ชมเกิดสุนทรียภาพทาการรับรู้ทั้งภาพและเนื้อหาที่สอดคล้องตามกลวิธีการสร้างสรรค์งาน

ณัฐกร ชีรบรรกุล (2549) ได้ศึกษาผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ของ จอร์เจีย โอคิฟฟ์ พบว่าเขาได้รับแรงบันดาลใจมาจากสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ตั้งแต่อดีตที่ส่งผลกระทบต่อผลงานของโอคิฟฟ์โดยตรง ซึ่งโอคิฟฟ์ไม่ได้ถ่ายทอดภาพดอกไม้ให้เหมือนกับภาพวาดดอกไม้ทางพฤกษศาสตร์หรือรูปแบบศิลปะรูปสัญลักษณ์ ตลอดจนการให้ความสนใจเกี่ยวกับปรัชญาของซิกมันด์ ฟรอยด์ เกี่ยวกับเรื่องเพศ โดยเชื่อมโยงผสมผสานเข้ากับประสบการณ์วิถีชีวิตของโอคิฟฟ์เอง

ในประเด็นเนื้อหาของผลงานนั้น โอคิฟฟ์ มุ่งนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับดอกไม้ชนิดต่าง ๆ และเรื่องเพศ โดยเชื่อมโยงเข้ากับเนื้อหาของดอกไม้ที่เป็นสัญลักษณ์แทนอวัยวะเพศหญิงเกี่ยวกับการแสดงความรู้สึกของอารมณ์ส่วนลึกที่ฝังอยู่ในจิตใจของตัวเอง คือความรู้สึกในด้านความรักที่โอคิฟฟ์มีต่อ อัลเฟรด สติกลิตซ์ ผู้เป็นสามี รวมถึงความรู้สึกเสียใจ ดีใจ ความโกรธ ความ

เกลียด ความกลัวและสะท้อนใจจากสิ่งที่สะสมอยู่ในประสบการณ์ และแสดงออกด้วยอารมณ์ภายในส่วนที่ต้องการของศิลปินเป็นปัจจัยหลัก

โครงสร้างทางทัศนศิลป์ในงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ของ จอร์เจีย โอคิฟฟ์ นั้น โอคิฟฟ์ใช้สีเลียนแบบธรรมชาติและตัดทอนบางส่วนที่ไม่สำคัญออกตามจินตนาการของโอคิฟฟ์ และใช้สีเพื่อแสดงคุณสมบัติของสีและความคิดในการใช้สีแบบสังเคราะห์ จะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของมนุษย์ เนื่องด้วยแต่ละสีจะมีคุณสมบัติในการตอบโต้กับความรู้สึกของมนุษย์แตกต่างกัน รูปทรงในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ นั้น โอคิฟฟ์ ใช้รูปทรงอินทรีย์รูปผสมผสานเชื่อมโยงกับรูปทรงอิสระและรูปทรงเรขาคณิต เป็นการเล่าเรื่องโดยใช้รูปทรงของดอกไม้มาตัดทอนให้เหลือเพียงสาระสำคัญ

ในการพัฒนาสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของวัฏจักรการเวียนว่ายของชีวิตมาเชื่อมโยงกับบริบทของชีวิตมนุษย์ที่หมุนเวียนอยู่ในวัฏจักรของชีวิต ตั้งแต่เกิดเป็นเด็กทารก เป็นเด็กวัยรุ่น เติบโตเป็นผู้ใหญ่ เข้าสู่วัยชรา และตายในที่สุด อันเป็นความจริงของชีวิตมนุษย์เป็นแนวคิดหลักในการสร้างสรรค์ผลงาน ในส่วนเนื้อหาของผลงานประติมากรรมนี้มนั้นผู้วิจัยได้นำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับวงจรชีวิตของดอกไม้ ที่มีจุดกำเนิดมาจากสิ่งเล็กๆ ของลำต้น โดยเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับแนวความคิดวัฏจักรการเวียนว่ายของชีวิต ในการสร้างงานประติมากรรมนี้มนั้น ผู้วิจัยได้นำจุดที่น่าสนใจและเป็นจุดเด่นของ จอร์เจีย โอคิฟฟ์ มาพัฒนาสร้างสรรค์เป็นผลงานของผู้วิจัยในด้านการใช้สีและรูปทรง ระหว่างรูปทรงอินทรีย์รูปผสมผสานเชื่อมโยงกับรูปทรงอิสระและรูปทรงเรขาคณิต มาสร้างสรรค์ผลงานจากงานจิตรกรรม 2 มิติ ให้เป็นผลงาน 3 มิติ

กนกพรรณ เกาทอง (2545) ได้ศึกษาผลงานจิตรกรรมของศิลปินกลุ่มเซอร์เรียลลิสมต์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาที่มาของแนวคิด เทคนิควิธีการ ตลอดจนรูปแบบวิธีการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินกลุ่มเซอร์เรียลลิสมต์ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่ จอร์โจ เด คีรีโก(Giorgio de Chirico) ซาลวาดอร์ ดาลี (Salvado dali), มักซ์ เอินสต์ (Max Ernst), อีฟว์ ตองกี (Yves Tanguy), และ เรเน มากรีต์ (Rene Magritte) โดยรวบรวมผลงานของศิลปินดังกล่าว จำนวน 556 ชิ้น มาวิเคราะห์และคัดเลือกผลงานเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง 25 ภาพ (ศิลปินท่านละ 5 ภาพ) มาทำการวิเคราะห์ รวมทั้งได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญในประเทศ จำนวน 5 คน ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นต่อผลงานแล้วสรุปผลการวิเคราะห์ผลงานศิลปินทั้ง 5 ท่าน ดังนี้

ที่มาและแนวคิด จะนำแนวคิดทางธรรมชาติมาสร้างผลงานมากที่สุด รองลงมาคือแนวคิดทางศาสนา ส่วนแนวคิดทางสังคมน้อยที่สุด

เทคนิคการระบายสีที่เลือกใช้ 5 อันดับแรก ได้แก่ เกลี่ยให้กลมกลืน สีสมน้ำหนักสีกลมกลืนจากชั้นล่างมาสู่ชั้นบน สีสารอยพู่กัน เปียกบนเปียก เทคนิคที่ไม่เลือกใช้ ได้แก่ ระบายครั้งเดียวเสร็จ โดยรองพื้นไว้ก่อน

เทคนิควิธีการ การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมเน้นมิติลวงตา มีศิลปิน 3 ท่าน ได้แก่ จอร์โจ เด กิรีโก, ซาลวาดอร์ ดาลี, อีฟว์ ตองกี เลือกใช้วิธีการสร้างบรรยากาศลึกลับ ยกเว้น มักซ์ เอ็นสต์, เรเน มากรีต์ จะใช้เทคนิคการสร้างบริเวณว่างต่างมิติเป็นลำดับแรก

เทคนิคผสม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ สื่อผสม ศิลปิน 5 ท่าน เลือกใช้มากที่สุด ได้แก่ เทคนิคการวาดภาพระบายสี รองลงมาใช้เทคนิคประติมากรรม และเทคนิคสื่อผสม

เทคนิควิธีการการจัดองค์ประกอบในภาพ(เน้นมิติลวงตา) ศิลปิน 5 ท่านเลือกใช้มากที่สุด ได้แก่ การใช้มิติลวงตาของระยະน้ำหนัก รองลงมาใช้มิติลวงตาแบบผิวดัดส่วน ผิดที่ ผิดตำแหน่ง ความซับซ้อน มิติลวงตาของสี เทคนิคที่เลือกใช้น้อยที่สุด ได้แก่ มิติลวงตาแบบผิวดัดขนาด

ในด้านรูปแบบที่ศิลปินทั้ง 5 ท่านเลือกใช้มากที่สุด ได้แก่ รูปแบบเหมือนจริง มีหลักการความเป็นจริง และรองลงมาใช้รูปแบบเหมือนจริง มีหลักการความเป็นจริง ศิลปินที่เลือกใช้รูปแบบ เหมือนจริงมีหลักการความเป็นจริงมากที่สุด ได้แก่ ซาลวาดอร์ ดาลี, มักซ์ เอ็นสต์, อีฟว์ ตองกี ส่วนแบบเหมือนจริงมีหลักการความเป็นจริงมากที่สุด ได้แก่ จอร์โจ เด กิรีโก, เรเน มากรีต์

จากนั้นได้นำผลการวิเคราะห์มาพัฒนาสร้างสรรค์ โดยนำลักษณะเด่นในการสร้างสรรค์งานของศิลปินทั้ง 5 ท่าน มาพัฒนาและกลั่นกลายเป็นลักษณะเฉพาะในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่มีเทคนิคมิติลวงตา โดยใช้เทคนิคสื่อประติมากรรมแบบเทคนิคผสมการประติมากรรมบนพื้นผ้าใบ จำนวน 24 ภาพ

ด้านรูปแบบ เป็นรูปแบบเหมือนจริงมีหลักการความเป็นจริงมากที่สุด ให้สอดคล้องกับแนวคิดของซาลวาดอร์ ดาลี, มักซ์ เอ็นสต์, และอีฟว์ ตองกี รูปแบบเหมือนจริงมีหลักการความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จอร์โจ เด กิรีโก, และเรเน มากรีต์มาใช้ เนื้อหาของภาพเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม มิติลวงตาในธรรมชาติ ทิวทัศน์ทะเล ความเชื่อของพลังธรรมชาติของทะเล ที่ลึกลับด้วยเสน่ห์ บรรยากาศให้อารมณ์โปร่งสบาย ความชุ่มเย็นสดใสแฝงไว้ด้วยพลังแห่งความงามจากองค์ประกอบ การสร้างมิติลวงตาในการพัฒนาสร้างสรรค์งานแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ซึ่งพัฒนาเป็นแนวทางเฉพาะของผู้วิจัยมากที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา เรื่อง สีเส้นของดอกไม้บาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน
ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 30 ภาพ คัดเลือกและรับรองโดย
อาจารย์ที่ปรึกษา

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 10 ภาพ โดยกำหนดวิธีการสุ่ม
แบบเจาะจง จากผลงานที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นผลงานที่มีเนื้อหาเรื่องราวเกี่ยวกับดอกไม้
2. เป็นผลงานที่มีการบิดเบือนรูปทรงไม่เหมือนธรรมชาติ
3. เป็นผลงานที่มีการจัดองค์ประกอบแบบแผ่กระจาย
4. เป็นผลงานที่ใช้สีแบบสีส่วนรวม
5. ใช้กลวิธีระบายสีด้วยแปรงหรือพู่กัน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ การบิดเบือนรูปทรง การจัดภาพ ชุดสี
และกลวิธีระบายสี

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลงานจิตรกรรม เรื่อง สีเส้นของดอกไม้บาน ด้วยสีอะคริลิกบนผ้าใบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือดังนี้ 1) แบบสัมภาษณ์ 2) ผลงานจิตรกรรมเรื่อง ตีสันของ ดอกไม้บาน จำนวน 4 ภาพ โดยมีขั้นตอนการสร้างสรรค์และตรวจสอบเครื่องมือดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นรายบุคคล ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามแบบมีโครงสร้าง ใช้ร่วมกับการเก็บข้อมูลด้วยเทคนิคเดลฟายประยุกต์

ตารางที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อเก็บข้อมูล ตามเทคนิคเดลฟายประยุกต์

ลำดับ ที่	ประเด็นที่ศึกษา	คำถาม	ผลการสัมภาษณ์	สรุป
1	การบิดเบือน รูปทรง			
2	การจัดภาพ			
3	ชุดสี			
4	กลวิธีระบายสี			

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือขั้นที่ 1

1. ศึกษาแนวคิด เนื้อหา รูปแบบ และกลวิธีการสร้างงาน ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลงานศิลปะกึ่งนามธรรม
2. กำหนดโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์และขอบเขตของเนื้อหา
3. สร้างแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตของเนื้อหาเสนออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และนำมาปรับปรุงแก้ไข

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือขั้นที่ 1

1. แบบสัมภาษณ์รอบที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นจากการศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับผลงานจิตรกรรมตีสันของดอกไม้บาน ลักษณะคำถามเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก ตรวจสอบโดยอาศัยดุลพินิจของผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิสิษฐ์ พันธุ์เทียน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยหาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย
2. แบบสัมภาษณ์รอบที่ 2 และ 3 แต่มีเนื้อหาสาระเดียวกันทุกประการโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทบทวนคำตอบเดิมของตนเองอีกครั้ง

ตารางที่ 2 แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อเก็บข้อมูล ตามเทคนิคเดลฟายประยุกต์ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คนที่..... เครื่องมือชิ้นที่.....ชื่อ.....

ลำดับ ที่	ประเด็นที่ศึกษา	คำถาม	ผลการสัมภาษณ์	สรุป
1	การบิดเบือน รูปทรง	การบิดเบือนรูปทรงดอกไม้ ในผลงานมีความเหมาะสม มากน้อยเพียงไร		
2	การจัดภาพ	การจัดภาพแบบแผ่กระจายมี ประเด็นที่ต้องปรับปรุง หรือไม่ มากน้อยเพียงไร		
3	ชุดสี	ชุดสีที่ใช้ในภาพนี้มีความ เหมาะสมมากน้อยเพียงไร		
4	กลวิธีระบายสี	กลวิธีระบายสี เหมาะสม กับ ควรปรับปรุงหรือไม่ อย่างไร		

2. ผลงานจิตรกรรม เรื่อง สีต้นของดอกไม้บาน จำนวน 4 ภาพ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือชิ้นที่ 2

1. วิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 10 ภาพ ในประเด็น การบิดเบือนรูปทรง การจัดภาพ ชุดสี และกลวิธีระบายสี

2. กำหนดรูปแบบของผลงาน โดยแสดงความงดงามของสีต้นดอกไม้ด้วยกลวิธีระบายสี แบบเกลี่ยเรียบ ขยี้สี ที่ร่อนแปรง จัดองค์ประกอบภาพแบบแผ่กระจาย ไม่เน้นจุดสนใจที่แน่นอน

3. ถ่ายทอดความคิดเป็นงานสเก็ทซ์ (Sketch)

4. สร้างสรรค์งานจิตรกรรมด้วยสีอะคริลิกบนผ้าใบ ขนาด 100 x 120 เซนติเมตร เป็นภาพ มุมมองระดับที่มองจากด้านบน จัดองค์ประกอบภาพแบบแผ่กระจาย ไม่มีจุดสนใจแน่นอน จำนวน 4 ภาพ

5. นำเสนอผลงานที่สร้างสรรค์เพื่อขอความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญ

วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือชิ้นที่ 2 ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นจำนวน 4 ชิ้น เสนออาจารย์ ที่ปรึกษาเพื่อรับคำแนะนำและปรับปรุง นำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ พิระพงษ์ กุลพิศาล และอาจารย์สมชาย วัชรสมบัติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย นำเครื่องมือที่เป็นผลงานจิตรกรรม เรื่อง ลีตันของดอกไม้บาน เข้ากระบวนการเคลฟาย โดยใช้วิธีการสอบถาม สัมภาษณ์ และขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นการ ถาม ตอบ คำถามของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ทวี รัชนิกร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนา เหมวงษา และ อาจารย์นุกูล ปัญญาดี โดย เริ่มจากการแนะนำตัวเองผู้วิจัย และผู้ช่วยผู้วิจัย แล้วนำเสนอ ความสำคัญที่มา วัตถุประสงค์ และเริ่มเก็บข้อมูล โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 4 ชิ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้คำแนะนำที่ละชั้นประกอบการสัมภาษณ์ด้วยคำถามเดียวกันทุกชั้น ซึ่งมี ประเด็นคำถามดังนี้

ประเด็นที่ 1 การบิดเบือนรูปทรง

ประเด็นที่ 2 การจัดภาพ

ประเด็นที่ 3 ชุดสี

ประเด็นที่ 4 กลวิธีระบายสี

ประเด็นอื่น ๆ เช่น

ผลงานโดยรวมมีความเหมาะสมกับเรื่องที่ศึกษาหรือไม่ อย่างไม่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมใน ประเด็นใดบ้าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จัดหมวดหมู่ตามประเด็นที่ศึกษา ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา และวิธีการสังเกต โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลความคิดเห็น จากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 4 ชิ้นให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ คำแนะนำที่ละชั้นประกอบการสัมภาษณ์ด้วยคำถามเดียวกันทุกชั้น

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากเทคนิคเคลฟายประยุกต์ นำมาสังเคราะห์เป็นข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมลีตันของดอกไม้บาน ด้วย สีอะคริลิก บนผ้าใบ จำนวน 4 ชิ้น เพื่อการยอมรับของผู้เชี่ยวชาญต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์และสร้างสรรค์

การวิจัยเรื่อง “สีสันของดอกไม้บาน” มีเครื่องมือเป็นผลงานจิตรกรรม ด้วยสีอะคริลิก บนผ้าใบ จำนวน 4 ชิ้น เก็บข้อมูลด้วยวิธีการแบบเดลฟายประยุกต์รวม 3 ครั้ง วิเคราะห์ข้อมูลโดยผู้วิจัย ปรากฏผลการดำเนินงานและการสร้างสรรค์ ซึ่งแยกประเภทไว้เป็นหมวดหมู่ที่จะนำเสนอในบทนี้ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 10 ภาพ เพื่อสร้างเครื่องมือ
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน
3. การสร้างสรรค์ผลงาน
4. การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 2

ผลการวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 10 ภาพ เพื่อสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้คัดเลือกผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 10 ภาพ ดังนี้

1. Hibiscus for Delores, 2009, Oil on canvas, 36 x 48 inches. ศิลปิน Lisabelle
2. Wild White Rose, 2009, Oil on canvas, 16 x 20 inches. ศิลปิน Lisabelle
3. Creation, 2007, Oil on canvas, 36 x 40 inches. ศิลปิน Lexi Sundell.
4. Center of the Sun, 2007, Oil on canvas, 40 x 60 inches. ศิลปิน Lexi Sundell.
5. Pink Flower. No. 1, 2005, Oil on canvas, 61 x 61 cm. ศิลปิน Joanna Walker.
6. Pink Flower. No. 3, 2005, Oil on canvas, 61 x 61 cm. ศิลปิน Joanna Walker.
7. Two Calla Lilies on Pink, 1928, Oil on canvas, 40 x 30 inches. ศิลปิน Georgia O' Keeffe
8. Canna Red and Orange, 1922, Oil on canvas, 20 x 16 inches. ศิลปิน Georgia O' Keeffe
9. Jimson Weed, 1935, Oil on canvas, 48 x 40 inches. ศิลปิน Georgia O' Keeffe

10. Sunflowers, 1917, Oil on canvas, 36 x 25 inches. ศิลปิน Nolde Emil.

ผลงานที่เลือกเหล่านี้ได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา โดยเน้นให้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับดอกไม้ มีการบิดเบือนรูปทรงที่ไม่เหมือนธรรมชาติ มีการจัดภาพแบบแผ่กระจาย (Overall Composition) ใช้สีแบบสีส่วนรวม ใช้กลวิธีระบายสีด้วยแปรง หรือพู่กัน เพื่อศึกษาถึงประเด็นต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้คือ การบิดเบือนรูปทรง การจัดภาพ ชุดสี และกลวิธีระบายสี เพื่อเป็นข้อมูลนำไปสร้างเครื่องมือ เป็นผลงานจิตรกรรม สีต้นของดอกไม้บาน ด้วยสีอะคริลิก บนผ้าใบ โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ประกอบกับความรู้จากการศึกษาทฤษฎี หลักการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 14 Hibiscus for Delores. โดย ศิลปิน Lisabelle . ปีที่สร้างผลงาน 2009

(www. Exotic-Art-Gallery.com)

การบิดเบือนรูปทรง

- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 2 มิติ
- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา
- บิดเบือนรูปทรงแบบมีทั้ง 1 และ 2 โดยเพิ่มรายละเอียด

การจัดภาพ

- แบบแผ่กระจาย
- แบบมีเส้นสายตา มีจุดสนใจ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านบน
- มุมมองระดับสายตาปกติ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านล่าง

ชุดสี

- สีโทนร้อน
- สีโทนเย็น สีกลาง

กลวิธีระบายสี

- แบบเกลี่ยเรียบ
- แบบทิ้งรอยฝีแปรง
- แบบการป้ายโปะสีหนา ๆ
- เน้นขอบคม

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ ภาพ Hibiscus for Delores. โดย ศิลปิน Lisabelle ชาวอเมริกัน เป็นผลงานที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 2009 ด้วยสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 36 x 48 นิ้วพบว่า เป็นผลงานภาพดอกชบาสีขาวที่กำลังเบ่งบานเต็มที่ เห็นส่วนประกอบของดอกและเกสรชัดเจน ด้านหลังเป็นสีเขียวของส่วนที่เป็นใบ ในลักษณะอ่อน แก่ และมีรายละเอียดตามประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง ศิลปินบิดเบือนรูปทรงของธรรมชาติออกให้เหลือโครงสร้างที่ดูเรียบง่าย ในลักษณะรูปทรงอิสระ (Free Form) ผสมผสานกับรูปทรงเรขาคณิต (Geometric Form) ที่ให้ความรู้ถึงการเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิต โดย แสดงลักษณะของดอกขนาดใหญ่ และแทรกบางส่วนของดอกอื่น บิดเบือนรูปทรงของใบที่อยู่ด้านหลังในลักษณะของน้ำหนักสีเขียวของใบทำให้เป็นภาพในลักษณะกึ่งนามธรรม (Semi Abstract)

การจัดภาพ เป็นการจัดภาพแบบแผ่กระจายให้ล้นขอบไม่มีเส้นสายตา และเป็นภาพมุมมองระดับที่มองจากด้านบน ทำให้เห็นรายละเอียดของดอกขนาดใหญ่เต็มดอก โดยเน้นจุดสนใจที่เกสรและรูปทรงของกลีบดอกซึ่งอยู่ด้านบนขวาของภาพ จัดภาพแบบสองข้างไม่เท่ากันสร้างความสมดุลโดยใช้ขนาดของรูปทรงและความเข้มของสี

ชุดสี ใช้โทนสีเย็นเป็นส่วนใหญ่ มีสีโทนร้อนเพียงเล็กน้อยเพื่อเป็นจุดสนใจ แบ่งเป็น 3 ระยะ โดยระยะหน้าเป็นส่วนของเกสรที่มีทั้งสีชมพู สีเขียวอ่อนแทรกด้วยสีขาว ที่ทำให้ คุมิมิติ ระยะกลางเป็นรูปทรงของดอกไม้คุมด้วยโทนสีฟ้า ชมพู แทรกด้วยสีขาวเป็นจังหวะ และสีเหลืองด้านบนทำให้เกิดความสว่าง ใช้สีขาวแสดงขอบกลีบดอกเพื่อความคมชัด และโดดเด่น ระยะหลังเป็นพื้นสีเขียวและเขียวแก่ เป็นจังหวะเพื่อแสดงถึงส่วนเป็นของใบที่อยู่ด้านหลัง และสร้างความโดดเด่นให้กลีบดอก

กลวิธีระบายสี มีการใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบ ระบายสีให้กลมกลืนกันโดยเฉพาะสีฟ้าและสีขาว เพื่อแสดงถึงความเรียบเนียนของดอก ระบายไล่สีน้ำหนักสีชมพูเพื่อแสดงความลึกของดอกและใบ และทิ้งรอยแปรงบริเวณใจกลางของดอก รวมทั้งรายละเอียดของเกสรใช้วิธีการป้ายโปะสีหนา ๆ ส่วนพื้นหลังใช้วิธีการระบายแบบทิ้งรอยแปรงด้วยสีเข้มสลับสีอ่อนเพื่อให้เกิดมิติเน้นขอบของกลีบดอกให้คมด้วยสีขาว

ภาพที่ 15 Wild White Rose. โดยศิลปิน Lisabelle. ปีที่สร้างผลงาน 2009
(www.wikipaintings.org)

การบิดเบือนรูปทรง

- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 2 มิติ
- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา
- บิดเบือนรูปทรงแบบมีทั้ง 1 และ 2 โดยเพิ่มรายละเอียด

การจัดภาพ

- แบบแผ่กระจาย
- แบบมีเส้นสายตา มีจุดสนใจ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านบน
- มุมมองระดับสายตาปกติ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านล่าง

ชุดสี

- สีโทนร้อน
- สีโทนเย็น สีกลาง

กลวิธีระบายสี

- แบบเกลี่ยเรียบ
- แบบทิ้งรอยฝีแปรง
- แบบการป้ายโปะสีหนา ๆ
- เน้นขอบคม

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพ Wild White Rose. โดย ศิลปิน Lisabelle ชาวอเมริกัน เป็นผลงานที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 2009 ด้วยสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 16 x 20 นิ้วพบว่า เป็นผลงานภาพดอกไขดาวสีขาวที่กำลังเบ่งบานเต็มที่ เห็นส่วนประกอบของดอกเกือบเต็มดอก ด้านหลังเป็นกลีบดอกในลักษณะเดียวกัน และมีรายละเอียดตามประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง ศิลปินบิดเบือนรูปทรงของธรรมชาติออก ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่าย มีลักษณะเป็นรูปทรงอิสระ ขยายบางส่วนของดอกให้เห็นเกสรและสีขาวเทาของกลีบดอก บางส่วน ลดรายละเอียดของส่วนต่าง ๆ ของดอก คงสภาพของกลีบดอกด้วยความแตกต่างของสี ซึ่งบ่งบอกถึงลักษณะของกิ่งนามธรรม ใช้สีน้ำเงินผสมเพื่อเพิ่มความเข้มของกลีบดอกแล้วตัดเส้นด้วยสีน้ำเงินเช่นเดียวกัน ทำให้มองเห็น เป็น 3 มิติและมีลักษณะกิ่งนามธรรม

การจัดภาพ เป็นการจัดภาพแบบแผ่กระจายไม่มีเส้นสายตา และเป็นภาพมุมมองระดับที่มองจากด้านบน สร้างความหลากหลายโดยใช้สีเหลืองอ่อนของเกสรตัดกับสีขาวของกลีบรวมทั้งสร้างความน่าสนใจด้วยการเพิ่มรูปทรงของดอกมาจัดวางภาพไว้ด้านขวา ล่าง ส่วนพื้นหลังเพิ่มน้ำหนักของสีให้เข้มข้น เพื่อผลักให้กลีบดอกหลุดลอยออกมาในระยะหน้า

ชุดสี ใช้โทนสีเย็น และสีกลาง แบ่งเป็น 3 ระยะ โดยระยะหน้าเป็นรูปทรงของกลีบดอกที่คุมด้วยโทนสีขาวเทา แทรกด้วยสีน้ำเงินเข้ม และสีม่วงเป็นบางจุด ใช้โทนสีเข้มเป็นเส้นแสดงทิศทางของดอก ระยะกลางเป็นกลีบดอกที่ซ่อนอยู่ด้านหลัง ระบายแบบทึบรอยฝีแปรงของสีขาวผสมเทา โดยมีการเพิ่มสีน้ำเงิน และม่วง เพื่อสร้างน้ำหนักและเพื่อแสดงความลึก ส่วนระยะหลังเป็นพื้นสีน้ำเงินผสมสีม่วงเข้ม เพื่อสร้างความโดดเด่นของดอก

ด้านกลวิธีระบายสี ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบเพียงบางส่วน ระบายสีให้กลมกลืนกัน โดยเฉพาะสีเหลือง เพื่อแสดงถึงความเรียบเนียนของเกสร บริเวณกลีบดอกและพื้นหลังใช้กลวิธีระบายสีแบบทึบรอยฝีแปรงและป้ายโปะสีหนา ๆ เพื่อสร้างมวล (Mass) ไล่น้ำหนักสีเพื่อแสดงลักษณะพื้นผิวและความลึก ใช้น้ำหนักสีอ่อนของกลีบดอกตัดกับน้ำหนักสีเข้มของพื้นหลังเพื่อเน้นขอบคม

ภาพที่ 16 Creation. โดยศิลปิน Lexi Sundell. ปีที่สร้างผลงาน 2007
(www. Exotic-Art-Gallery.com)

การบิดเบือนรูปทรง

- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 2 มิติ
- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา
- บิดเบือนรูปทรงแบบมีทั้ง 1 และ 2 โดยเพิ่มรายละเอียด

การจัดภาพ

- แบบแผ่กระจาย
- แบบมีเส้นสายตา มีจุดสนใจ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านบน
- มุมมองระดับสายตาปกติ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านล่าง

ชุดสี

- สีโทนร้อน
- สีโทนเย็น สีกลาง

กลวิธีระบายสี

- แบบเกลี่ยเรียบ
- แบบทิ้งรอยฝีแปรง
- แบบการป้ายโปะสีหนา ๆ
- เน้นขอบคม

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพ Creation. โดย ศิลปิน Lexi Sundell ชาวอเมริกัน เป็นผลงานที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 2007 ด้วยสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 36 x 40 นิ้วพบว่า เป็นผลงานภาพดอกไม้ที่สร้างสรรค์ในลักษณะของดอกมะลิซ้อนสีขาวนวล แสดงการทับซ้อนของกลีบดอกชัดเจน ด้านหลังเป็นกลีบดอก ในลักษณะอ่อน แก่ และมีรายละเอียดตามประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง ศิลปินบิดเบือนรูปทรงของธรรมชาติออก ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตาในลักษณะของรูปทรงอิสระ และใช้รูปทรงของกลีบดอกสีขาวนวลในลักษณะทับซ้อนกันเพื่อให้เกิดมิติ มีกลีบดอกขนาดใหญ่เป็นฐานรองกลีบดอกที่ทับซ้อนกันอยู่ด้านหลังเพื่อสร้างความเป็นเอกภาพ (Unity) และแสดงถึงการเคลื่อนไหวด้วยการวางกลีบดอกในลักษณะลดหลั่นกัน

การจัดภาพ เป็นการจัดภาพแบบแผ่กระจายไม่มีเส้นสายตา และเป็นภาพมุมมองระดับที่มองจากด้านบน ทำให้เห็นลีลาความพลิ้วไหวของกลีบดอกชัดเจน กลีบดอกที่อยู่ด้านหลังมีขนาดใหญ่ในลักษณะล้นขอบเพื่อแสดงถึงการเบ่งบานเต็มที่ของดอก ศิลปินสร้างความสมดุล โดยให้ขนาดของกลีบดอกที่ใหญ่อยู่ระยะหลัง และน้ำหนักสีที่เข้มบริเวณทางด้านขวาของภาพ ซึ่งเป็นความสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เหมือนกันแต่มีความสมดุลในความรู้สึก

ชุดสี ใช้สีกลางโดยเฉพาะสีขาว ผสมกับสีเหลืองเทา ไล่น้ำหนักอ่อน แก่ แสดงแสงและเงาอย่างชัดเจน แบ่งเป็น 3 ระยะ โดยระยะหน้าเป็นส่วนปลายของกลีบดอกที่ถูกแสงสว่าง เน้นขอบกลีบดอก โดยคุมด้วยโทนสีขาว แทรกด้วยสีเหลืองเทา เพื่อแสดงถึงความนุ่ม เบา บริสุทธิ์ระยะกลางเป็นกลีบดอกที่อยู่ต่ำสุด และบนสุดของภาพซึ่งเป็นฐานของดอก เน้นน้ำหนักสีเข้ม ของโทนสีเหลืองเทา โดยการเพิ่มสีน้ำตาลอ่อนเพื่อเป็นน้ำหนักเพื่อแสดงแสง เงาของกลีบดอก ระยะหลัง เป็นพื้นสีน้ำเงินเขียวผสมสีเทาที่อยู่มุมบนด้านซ้ายของภาพเพื่อให้ได้ค่าน้ำหนักผลักให้ภาพ ลอยออกมา ด้านหน้าให้ดูเด่น

กลวิธีระบายสี มีการใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบ บริเวณกลีบดอก ระบายสีให้กลมกลืนกันไล่น้ำหนัก อ่อน แก่ โดยเฉพาะสีขาวนวล เพื่อแสดงถึงความเรียบเนียน และพลิ้วไหวของกลีบดอก ใช้วิธีทิ้งรอยฝีแปรงบนกลีบดอกบางจุดเพื่อแสดงวลีและแสดงพื้นผิวของกลีบดอก ใช้สีขาวยัดเส้นเพื่อเน้นขอบคม และใช้น้ำหนักสีอ่อนตัดกับสีเข้มบริเวณมุมซ้าย ด้านบนของภาพ เพื่อความเด่นชัดของดอก

ภาพที่ 17 Center of the Sun.. โดยศิลปิน Lexi Sundell . ปีที่สร้างผลงาน 2007.

(www.Exotic-Art-Gallery.com)

การบิดเบือนรูปทรง

- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 2 มิติ
- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา
- บิดเบือนรูปทรงแบบมีทั้ง 1 และ 2 โดยเพิ่มรายละเอียด

การจัดภาพ

- แบบแผ่กระจาย
- แบบมีเส้นสายตา มีจุดสนใจ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านบน
- มุมมองระดับสายตาปกติ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านล่าง

ชุดสี

- สีโทนร้อน
- สีโทนเย็น สีกลาง

กลวิธีระบายสี

- แบบเกลี่ยเรียบ
- แบบทิ้งรอยฝีแปรง
- แบบการป้ายโปะสีหนา ๆ
- เน้นขอบคม

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพ Center of the Sun. โดย ศิลปิน Lexi Sundell. ชาวอเมริกัน เป็นผลงานที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 2007 ด้วยสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 40 x 60 นิ้วพบว่า เป็นผลงานภาพดอกไม้สีแดงที่กำลังเบ่งบานเต็มที่ แสดงรายละเอียดใจกลางของดอก ด้านหลังเป็นสีแดงของกลีบดอก ในลักษณะอ่อน แก่ และมีรายละเอียดตามประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง ศิลปินบิดเบือนรูปทรงของกลีบดอกและรูปทรงของเกสรออก ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่ายเป็น 2 มิติ และ 3 มิติแบบวงตา ในลักษณะรูปทรงอิสระและรูปทรงอินทรีรูป รวมทั้งเพิ่มรายละเอียดของเกสร ก้านเกสร ใช้สีม่วงผสมเพื่อแสดงขอบเขตของกลีบดอกทำให้ด้านบนมองเห็น เป็น 2 มิติ และทำให้รูปทรง ลักษณะของเกสรและ กลีบดอกด้านล่างของภาพ เป็นแบบ 3 มิติด้วย

การจัดภาพ เป็นการจัดภาพแบบแผ่กระจายไม่มีเส้นสายตา โดยเน้นจุดสนใจที่ ด้านล่างของภาพ ด้วยสีส้มเหลืองของเกสร สีชมพูม่วงตรงกลางเกสร เป็นภาพมุมมองที่ระดับมองจากด้านบนทำให้เห็นรายละเอียดในใจกลางของดอก จัดภาพแบบสองข้างไม่เท่ากัน สร้างความสมดุลของภาพด้วยขนาดของกลีบดอกที่ใหญ่อยู่ด้านบนกับรายละเอียดของเกสรและสีที่เข้มของกลีบดอกที่อยู่ด้านล่างของภาพ

ชุดสี ใช้โทนสีร้อน เป็นส่วนใหญ่ คือสีแดงโดยเกลี่ยไล่สีน้ำหนักร้อน แก่ และใช้ สีกลาง บางส่วนคือสีขาวบริเวณ โคนกลีบดอกเพื่อสร้างความโดดเด่นของเกสร โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ระยะหน้าเป็นรูปทรงของเกสร คมด้วยโทนสีส้ม แทรกด้วยสีเหลืองและสีเขียวอ่อนเป็นบางจุด ระยะ กลางเป็นกลีบดอกสีแดงที่อยู่รอบ ๆ โดยเพิ่มสีม่วงเป็นน้ำหนักรเพื่อแสดงแสงเงาของกลีบดอก ระยะ หลัง เป็นพื้นสีแดงผสมสีขาวเพื่อให้ได้ค่าน้ำหนักร้อน แก่ เกลี่ยไล่สีน้ำหนักรเพื่อลดความคมชัดของกลีบดอก

กลวิธีระบายสี มีการใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบ ระบายสีให้กลมกลืนกัน โดยเฉพาะ สีแดง ระบายเพิ่มความเข้มเป็นจังหวะ เพื่อแสดงถึงพื้นผิวที่เรียบเนียนของกลีบดอก ระบายไล่ น้ำหนักสีขาวบริเวณกึ่งกลางของดอกเพื่อเน้นความชัดเจนของเกสร และทิ้งรอยฝีแปรงที่กลีบดอก ด้านล่างของภาพเพื่อแสดงการทับซ้อนกันของกลีบดอก ใช้สีน้ำหนักร้อน แก่ของสีแดงเพื่อเน้นขอบกลีบดอกให้คม

ภาพที่ 18 Pink Flower. No. 1 โดยศิลปิน Joanna Walker. ปีที่สร้างผลงาน 2005

(www.wikipaintings.org)

การบิดเบือนรูปทรง

- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 2 มิติ
- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา
- บิดเบือนรูปทรงแบบมีทั้ง 1 และ 2 โดยเพิ่มรายละเอียด

การจัดภาพ

- แบบแผ่กระจาย
- แบบมีเส้นสายตา มีจุดสนใจ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านบน
- มุมมองระดับสายตาปกติ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านล่าง

ชุดสี

- สีโทนร้อน
- สีโทนเย็น สีกลาง

กลวิธีระบายสี

- แบบเกลี่ยเรียบ
- แบบทิ้งรอยฝีแปรง
- แบบการป้ายโปะสีหนา ๆ
- เน้นขอบคม

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพ Pink Flower. โดย ศิลปิน Joanna Walker. ชาวอังกฤษ เป็นผลงานที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 2005 ด้วยสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 61 x 61 เซนติเมตรพบว่า เป็นผลงานภาพดอกไม้สีชมพูที่กำลังเบ่งบานเต็มที่ เห็นส่วนประกอบของดอก และเกสรชัดเจน พื้นหลังเป็นสีเทา และสีน้ำตาลเข้ม ในลักษณะอ่อน แก่ และมีรายละเอียดตามประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง ศิลปินบิดเบือนรูปทรงของธรรมชาติออก ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา ส่วนเกสรและกลีบดอกเป็นรูปทรงอิสระที่แสดงลักษณะธรรมชาติของกลีบดอกโดยการทับซ้อนกันแต่ยังเห็นเป็นเค้าโครงของกลีบดอกที่อยู่ด้านหลังชัดเจน

การจัดภาพ เป็นการจัดภาพแบบแผ่กระจายแต่ไม่สิ้นขอบ ไม่มีเส้นสายตา และเป็นภาพมุมมองระดับที่มองจากด้านบน ทำให้เห็นส่วนประกอบของดอกชัดเจน โดยเน้นจุดสนใจ ที่สีเหลืองทองของเกสร และรูปทรงของดอกในลักษณะดอกเดี่ยว อยู่กึ่งกลางของกรอบ เว้นระยะด้านข้างเล็กน้อยแสดงถึงดอกไม้ที่กำลังเบ่งบานเต็มที่

ชุดสี ใช้โทนร้อน คือสีแดง บริเวณกึ่งกลางของดอกไล่นำหน้าก่อน แก่ด้วยการผสมสีขาว ส่วนเกสรเป็นสีโทนเย็น คือสีเหลืองอมเขียวเพื่อแสดงมิติ และสีกลางคือสีขาวที่กลางกลีบดอก มีสีชมพูอ่อนผสมกับสีขาวในลักษณะกลมกลืน เพิ่มสีแดงบริเวณรอบเกสรเพื่อแสดงมิติมีสีขาวแสดงเส้นขอบใบและแสดงการทับซ้อน พื้นหลัง ระบายสีเขียวเข้มผสมกับสีเทาเพื่อสร้างความโดดเด่นรูปทรงของดอกไม้ให้ชัดเจน เสมือนหนึ่งว่าลอยอยู่ในอากาศ

กลวิธีระบายสี มีการใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบ ระบายสีให้กลมกลืนกัน โดยเฉพาะสีชมพู สีขาวของกลีบดอก เพื่อแสดงถึงความเรียบเนียน นุ่มและบางเบาของกลีบดอก ใช้วิธีการระบายแบบทิ้งรอยแปรงที่เกสร และพื้นหลัง ตัดเส้นขอบกลีบดอกด้านในด้วยสีเข้ม และใช้น้ำหนักสีชมพูเข้มกับสีขาวเพื่อเน้นขอบคม

ภาพที่ 19 Pink Flower No. 3. โดย ศิลปิน Joanna Walker. ปีที่สร้างผลงาน 2005

(www.wikipaintings.org)

การบิดเบือนรูปทรง

- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 2 มิติ
- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา
- บิดเบือนรูปทรงแบบมีทั้ง 1 และ 2 โดยเพิ่มรายละเอียด

การจัดภาพ

- แบบแผ่กระจาย
- แบบมีเส้นสายตา มีจุดสนใจ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านบน
- มุมมองระดับสายตาปกติ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านล่าง

ชุดสี

- สีโทนร้อน
- สีโทนเย็น สีกลาง

กลวิธีระบายสี

- แบบเกลี่ยเรียบ
- แบบทิ้งรอยฝีแปรง
- แบบการป้ายโปะสีหนา ๆ
- เน้นขอบคม

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพ Pink Flower No. 3. โดย ศิลปิน Joanna Walker. ชาวอเมริกัน เป็นผลงานที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 2005 ด้วยสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 61 x 61 เซนติเมตรพบว่า เป็นผลงานภาพดอกทานตะวันสีแดงที่กำลังเบ่งบานเต็มที่ เห็นส่วนประกอบของดอกและเกสรชัดเจน ด้านหลังเป็นสีขาว และมีรายละเอียดตามประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง ศิลปินบิดเบือนรูปทรงของธรรมชาติออก ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่ายเป็น 3 มิติ แบบลวงตา ในลักษณะของรูปทรงอิสระ รูปทรงของดอกขยายขนาดให้ใหญ่จนกลีบดอกกลืนออกนอกขอบ รูปทรงของกลีบดอกแต่ละกลีบมีลักษณะ เป็น วงรี ยาว ทับซ้อนกัน รูปทรงของเกสรมีลักษณะเป็นวงกลม แสดงรายละเอียดส่วนประกอบของเกสรที่อยู่ตรงกลาง และรอบ ๆ เกสร

การจัดภาพ เป็นการจัดภาพแบบแผ่กระจายไม่มีเส้นสายตา เน้นจุดสนใจบริเวณสีม่วงแดงที่ล้อมรอบด้วยสีขาวของเกสรและสีแดงสดของกลีบดอก จัดวางรูปทรงของดอกและน้ำหนักสีไว้กึ่งกลางของภาพ เป็นภาพมุมมองที่ระดับมองจากด้านบน ทำให้เห็นรายละเอียดที่ ตรงกลางของดอกโดยเฉพาะส่วนที่เป็นเกสร ด้านหลัง ด้านบน และด้านล่างทางซ้าย ของภาพ เป็นที่ว่างเพื่อแสดงรูปทรงของดอก

ชุดสี ใช้โทนสีร้อน และสีกลาง ในอัตราส่วน 80 : 20 สีโทนร้อนคือสีแดง ซึ่ง ลดค่าน้ำหนักด้วยการผสมกับสีขาว ไล่น้ำหนักอ่อนแก่ บริเวณของกลีบดอกและการทับซ้อนกันของกลีบดอก ในส่วนของเกสรเพิ่มค่าน้ำหนักด้วยการผสมกับสีม่วงแดงเป็นจังหวะเพื่อให้เกิดมิติและแสดงรายละเอียด สีกลาง ได้แก่สีขาวซึ่งเป็นพื้นหลังของภาพ รวมทั้งที่ล้อมรอบเกสร และตัดเส้นขอบกลีบดอก

กลวิธีระบายสี มีการใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบ ระบายสีให้กลมกลืนกัน โดยเฉพาะสีแดงในลักษณะไล่น้ำหนักอ่อนแก่ เพื่อแสดงถึงความเรียบเนียนกลีบดอก ระบายแบบทิ้งรอยฝีแปรง บริเวณที่เป็นเกสร รวมทั้งบริเวณกลีบดอกเพื่อแสดงการทับซ้อนกัน นอกจากนั้นศิลปินใช้วิธีระบายสีแบบป้ายโปะสีหนา ๆ ด้วยสีขาว เป็นจังหวะ ที่ขอบเกสรเพื่อแสดงความเป็นมิติ พร้อมทั้งตัดเส้นด้วยสีขาวเทาเพื่อเน้นขอบคม

ภาพที่ 20 Two Calla Lilies on Pink. โดยศิลปิน Georgia O'Keeffe . ปีที่สร้างผลงาน 1928
(ัญจุการ ชีรบวรกุล, 2549, 100)

การบิดเบือนรูปทรง

- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 2 มิติ
- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา
- บิดเบือนรูปทรงแบบมีทั้ง 1 และ 2 โดยเพิ่มรายละเอียด

การจัดภาพ

- แบบแผ่กระจาย
- แบบมีเส้นสายตา มีจุดสนใจ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านบน
- มุมมองระดับสายตาปกติ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านล่าง

ชุดสี

- สีโทนร้อน
- สีโทนเย็น สีกลาง

กลวิธีระบายสี

- แบบเกลี่ยเรียบ
- แบบทิ้งรอยฝีแปรง
- แบบการป้ายโปะสีหนา ๆ
- เน้นขอบคม

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพ Two Calla Lilies on Pink. โดย ศิลปิน Georgia O'Keeffe . ชาวอเมริกัน เป็นผลงานที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1928 ด้วยสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 40 x 30 นิ้วพบว่า เป็นผลงานภาพดอกกลีบลีหรือหน้าวัวสีขาว สองดอกที่กำลังเบ่งบานเต็มที่ แสดงส่วนประกอบของดอก และเกสรชัดเจน พื้นหลังเป็นกลีบดอกสีชมพู และมีรายละเอียดตามประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง ศิลปินบิดเบือนรูปทรงของดอกออก ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่าย ในลักษณะรูปทรงอิสระและเรขาคณิต กลีบดอกไม่ซับซ้อน ใช้สีขาวเทาใสน้ำหนักสีของกลีบดอก และสีส้มของเกสร มีการใช้สีเขียวเทาผสมเพื่อแสดงความลึกของดอก แล้วใช้สีเขียวเทาระบายรอบกลีบดอก ทำให้มองเห็น เป็น 3 มิติ ดอกคลี่แผ่ขยายออกเรียวยาวแหลม ปลายกลีบดอกม้วนตัวตกลง

การจัดภาพ เป็นการจัดภาพแบบแผ่กระจายไม่มีเส้นสายตา เป็นภาพมุมมองระดับที่มองจากด้านบน ทำให้สามารถมองลึกลงไปในแอ่งใจกลางดอก โดยเน้นจุดสนใจที่สีส้มของเกสร และรูปทรงของดอก แสดงลักษณะของดอกที่มีขนาดใกล้เคียงกัน อยู่ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งอยู่ด้านบนและด้านล่างของภาพ เพื่อแสดงการเคลื่อนไหวที่พื้นผิวไปในทิศทางเดียวกัน โดยจัดส่วนของกลีบดอกให้ล้นออกนอกขอบ

ชุดสี ใช้โทนกลาง และโทนร้อนบางส่วน แบ่งเป็น 3 ระยะ โดยระยะหน้าเป็นสีส้มของเกสรของทั้งสองดอก มีสีเหลืองอ่อนผสม เกือบใสน้ำหนักในลักษณะกลมกลืน เพื่อแสดงส่วนที่สว่างมีมิติ ระยะกลางเป็นสีขาวเทาของกลีบดอก โดยมีการเพิ่มสีเทาเข้มสร้างน้ำหนักเพื่อแสดง เส้นของกลีบดอก เกือบใสน้ำหนักเพื่อแสดงความลึก ความนุ่มนวล ดูนูน โดดเด่นตามลักษณะของกลีบดอก รวมทั้งแสดง การ พลิ้ว ไหว สวยงาม ระยะหลัง ระบายสีชมพูผสมด้วยสีขาว เกือบใสน้ำหนักในลักษณะกลมกลืนเพื่อสร้างมิติ เป็นพื้นหลังที่เรียบรื่น

กลวิธีระบายสี มีการใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบ ระบายสีให้กลมกลืนกัน โดยเฉพาะ สีขาวเทาของกลีบดอก และสีส้ม สีเหลือง ของเกสรที่ถูกห่อหุ้มด้วยกลีบดอกสีขาวนวล จนเป็นเกลียว เพื่อแสดงถึงความเรียบเนียน นุ่ม ของกลีบดอก ใช้วิธีการตัดเส้นด้วยสีขาวเทาเพื่อเน้นขอบคมทำให้ชิ้นงานดูสะอาดตา

ภาพที่ 21 Canna Red and Orange. โดยศิลปิน Georgia O'Keeffe . ปีที่สร้างผลงาน 1922
(ัญญากร ชีรवारกุล, 2549, 116)

การบิดเบือนรูปทรง

- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 2 มิติ
- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา
- บิดเบือนรูปทรงแบบมีทั้ง 1 และ 2 โดยเพิ่มรายละเอียด

การจัดภาพ

- แบบแผ่กระจาย
- แบบมีเส้นสายตา มีจุดสนใจ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านบน
- มุมมองระดับสายตาปกติ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านล่าง

ชุดสี

- สีโทนร้อน
- สีโทนเย็น สีกลาง

กลวิธีระบายสี

- แบบเกลี่ยเรียบ
- แบบทิ้งรอยฝีแปรง
- แบบการป้ายโปะสีหนา ๆ
- เน้นขอบคม

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพ Canna Red and Orange. โดย ศิลปิน Georgia O'Keeffe . ชาวอเมริกัน เป็นผลงานที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1922 ด้วยสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 20 x 16 นิ้วพบว่า เป็นผลงานภาพดอกพุทธรักษาสีแดงส้มในลักษณะขยายส่วนในของดอก เห็นส่วนประกอบชัดเจน และมีรายละเอียดตามประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง ศิลปินบิดเบือนรูปทรงของดอก ออก ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่าย ในลักษณะรูปทรงอิสระ กลีบดอกมีลักษณะที่ทับซ้อนกันหลายชั้น อันเกิดจากการไล่น้ำหนักสีแดงและสีเหลืองของกลีบดอก มีการใช้สีชมพูอ่อนผสมเพื่อแสดงส่วนที่อยู่ด้านใน แล้วใช้ส่วนที่เป็นแสงสว่างและเงาเพื่อเน้นขอบคม ทำให้มองเห็น เป็น 3 มิติและมีลักษณะเป็นกึ่งนามธรรม

การจัดภาพ เป็นการจัดภาพแบบแผ่กระจายไม่มีเส้นสายคา ไม่เน้นส่วนใดส่วนหนึ่งสำคัญไปกว่ากัน โดยถ่ายทอดในลักษณะขยายให้เห็นภายในของดอก มีเส้นขอบกลีบดอกจากด้านบนพุ่งลงสู่ด้านล่างเพื่อนำสายตา เป็นภาพมุมมองในระดับสายตา

ชุดสี ใช้โทนสีร้อน แบ่งเป็น 2 ระยะ โดยระยะหน้าเป็นรูปทรงของกลีบดอกที่คุมด้วยโทนสีแดงเข้ม เพื่อแสดงส่วนที่อยู่ใกล้ ระยะหลังเป็นกลีบดอกสีเหลืองและสีขาวยอมชมพู ที่ทับซ้อนอยู่ด้านหลัง ใช้น้ำหนักสีที่แตกต่าง เพื่อแสดงความคมชัด

กลวิธีระบายสี มีการใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบ ระบายสีให้กลมกลืนกันโดยเฉพาะสีแดง สีเหลือง และสีชมพูขาวเพื่อแสดงถึงความเรียบของดอก ใช้น้ำหนักสีที่ต่างกัน เพื่อเน้นขอบคม

ภาพที่ 22 Jimson Weed. โดยศิลปิน Georgia O'Keeffe. ปีที่สร้างผลงาน 1932
(อนุรักษ์ ชีรवारกุล, 2549, 69)

การบิดเบือนรูปทรง

- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 2 มิติ
- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา
- บิดเบือนรูปทรงแบบมีทั้ง 1 และ 2 โดยเพิ่มรายละเอียด

การจัดภาพ

- แบบแผ่กระจาย
- แบบมีเส้นสายตา มีจุดสนใจ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านบน
- มุมมองระดับสายตาปกติ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านล่าง

ชุดสี

- สีโทนร้อน
- สีโทนเย็น สีกลาง

กลวิธีระบายสี

- แบบเกลี่ยเรียบ
- แบบทิ้งรอยฝีแปรง
- แบบการป้ายโปะสีหนา ๆ
- เน้นขอบคม

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพ Jimson Weed. โดย ศิลปิน Georgia O'Keeffe. ชาวอเมริกัน เป็นผลงานที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1935 ด้วยสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 48 x 40 นิ้วพบว่า เป็นผลงาน ภาพดอกลาโพงสีขาวที่กำลังเบ่งบานเต็มที่ เห็นส่วนประกอบของดอกชัดเจน ด้านหลังเป็นสีเขียวของใบ มีพื้นหลังเป็นสีฟ้าใล่น้ำหนักอ่อนแก่ และมีรายละเอียดตามประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง ศิลปินบิดเบือนรูปทรงของธรรมชาติออก ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่าย ในลักษณะของธรรมชาติ มีลักษณะเป็นช่อง ๆ อันเกิดจากกลายของใบ ที่มีการใช้สีคำผสมเพื่อเพิ่มความเข้มของใบ แล้วตัดเส้นด้วยสีเหลืองทำให้มองเห็น เป็น 3 มิติทั้งส่วนของดอกและใบ

การจัดภาพ เป็นการจัดภาพแบบแผ่กระจายไม่มีเส้นสายตา โดยเน้นจุดสนใจที่สีขาวและรูปทรงของดอก ในลักษณะดอกเดียว เป็นภาพมุมมองจากบนลงล่าง

ชุดสี ใช้โทนสีเขียว แบ่งเป็น 3 ระยะ โดยระยะหน้าเป็นรูปทรงของดอกคุมด้วยโทน สีขาว แทรกด้วยสีเหลืองและสีเขียวที่เส้นใยของดอก ระยะกลางเป็นสีเขียวของใบที่อยู่รอบ ๆ ดอกระบายสีเขียวกลมกลืนของโทนสีเขียว โดยมีการเพิ่มสีคำเพื่อเป็นน้ำหนักและแสดงแสงเงาของใบ ระยะหลัง เป็นพื้นสีฟ้าผสมสีขาวเพื่อให้ได้ค่าน้ำหนักอ่อนแก่ เกลี่ยใล่น้ำหนักจนดูเหมือนรูปล่องลอยอยู่ในอากาศ

กลวิธีระบายสี มีการใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบ ระบายสีให้กลมกลืนกัน โดยเฉพาะสีขาว เพื่อแสดงถึงความเรียบเนียนของดอก ระบายใล่น้ำหนักสีเพื่อแสดงวลีของดอกและใบ ใช้สีที่แตกต่างกันและวิธีการตัดเส้นเพื่อเน้นขอบคม

ภาพที่ 23 Sunflowers. โดยศิลปิน Emil Nolde . ปีที่สร้างผลงาน 1917

(www.wikipaintings.org)

การบิดเบือนรูปทรง

- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 2 มิติ
- บิดเบือนรูปทรงให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา
- บิดเบือนรูปทรงแบบมีทั้ง 1 และ 2 โดยเพิ่มรายละเอียด

การจัดภาพ

- แบบแผ่กระจาย
- แบบมีเส้นสายตา มีจุดสนใจ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านบน
- มุมมองระดับสายตาปกติ
- มุมมองที่ระดับมองจากด้านล่าง

ชุดสี

- สีโทนร้อน
- สีโทนเย็น สีกลาง

กลวิธีระบายสี

- แบบเกลี่ยเรียบ
- แบบทิ้งรอยฝีแปรง
- แบบการป้ายโปะสีหนา ๆ
- เน้นขอบคม

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ภาพ Sunflowers. โดย ศิลปิน Emil Nolde . ชาวอเมริกัน เป็นผลงานที่สร้างขึ้นในปี ค.ศ. 1917 ด้วยสีน้ำมันบนผ้าใบ ขนาด 36 x 25 นิ้วพบว่า เป็นผลงานภาพกลุ่มดอกทานตะวันที่กำลังเบ่งบานเต็มที่ เห็นส่วนประกอบของดอก ด้านหลังเป็นสีเขียวของส่วนที่เป็นใบและลำต้น ในลักษณะอ่อน แก่ และมีรายละเอียดตามประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง ศิลปินบิดเบือนรูปทรงของธรรมชาติออก ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่าย ในลักษณะลดรายละเอียดของรูปทรง มีลักษณะเป็นดอก หลายดอก อันเกิดจากสีที่ต่างกันของแต่ละดอก ลดความคมชัดของใบ แล้วเพิ่มสีที่เข้มที่ตรงกลางของดอกและช่องว่างของใบ ทำให้มองเห็น เป็น 3 มิติ

การจัดภาพ เป็นการจัดภาพแบบแผ่กระจายไม่มีเส้นสายตา ไม่เน้นส่วนใดส่วนหนึ่งสำคัญไปกว่ากัน ขนาดของดอกมีความใกล้เคียงกัน โดยจัดวางรูปทรงของดอกทั้งด้านข้าง ด้านบน และด้านล่าง เป็นภาพมุมมองในระดับสายตา

ชุดสี ใช้โทนร้อนและโทนเย็น ในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน แบ่งเป็น 3 ระยะ โดยระยะหน้าเป็นรูปทรงของดอก มีทั้งดอกสีแดง สีเหลือง โดยมีสีน้ำตาลระบายกึ่งกลางดอก เพื่อแสดงส่วนที่จะเป็นเมล็ดของดอกทางตะวัน ระยะกลางเป็นใบสีเขียวที่อยู่รอบ ๆ ดอกระบายด้วยโทนสีเขียว โดยมีการเพิ่มสีขาวเพื่อแสดงแสงเงาของใบ ระยะหลัง เป็นพื้นสีน้ำเงินเข้ม และสีน้ำตาลที่เป็นพื้นหลังเพื่อให้เกิดมิติ

กลวิธีระบายสี มีการใช้กลวิธีระบายสีแบบทิ้งรอยฝีแปรง ทั้งในส่วนของดอกและใบ ใช้การป้ายโปะสีหนา ๆ เพื่อแสดงถึงความหนาแน่น มีมวล ของดอก ไม่เน้นรายละเอียดของรูปทรงและขอบคม

สรุปผลการวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ของศิลปิน

ตารางที่ 3 การบิดเบือนรูปทรงในผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้

ชื่อผลงาน	การบิดเบือนรูปทรง		
	การบิดเบือนรูปทรงให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 2 มิติ	การบิดเบือนรูปทรงให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติ แบบลวงตา	การบิดเบือนรูปทรงแบบมีทั้ง 1 และ 2 โดยเพิ่มรายละเอียด
1. Hibiscus for Delores		☐	
2. Wild White Rose,		☐	
3. Creation.		☐	
4. Center of the Sun.			☐
5. Pink Flower No. 1.		☐	
6. Pink Flower No. 3.		☐	
7. Two Calla Lilies on Pink.		☐	
8. Canna Red and Orange.		☐	
9. Jimson Weed.		☐	
10. Sunflowers.		☐	

อภิปรายผล

จากตารางที่ 2 พบว่า การบิดเบือนรูปทรงในผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ ทั้ง 10 ภาพ ใช้การบิดเบือนรูปทรง 2 แบบ คือบิดเบือนรูปทรงให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติ แบบลวงตา จำนวน 9 ภาพ และ บิดเบือนรูปทรงมีทั้ง 1 และ 2 โดยเพิ่มรายละเอียด จำนวน 1 ภาพ คือ Center of the Sun.

ตารางที่ 4 การจัดภาพในผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้

ชื่อผลงาน	การจัดภาพ				
	แบบ แผ่กระจาย	แบบมีเส้น สายตา มีจุดสนใจ	มุมมองที่ระดับ มองจากด้านบน	ระดับสายตา ปกติ	มุมมองที่ระดับ มองจาก ด้านล่าง
1. Hibiscus for Delores	☐		☐		
2. Wild White Rose,	☐		☐		
3. Creation.	☐		☐		
4. Center of the Sun.	☐		☐		
5. Pink Flower No. 1.	☐		☐		
6. Pink Flower No. 3.	☐		☐		
7. Two Calla Lilies on Pink.	☐		☐		
8. Canna Red and Orange.	☐			☐	
9. Jimson Weed.	☐		☐		
10. Sunflowers.	☐			☐	

อภิปรายผล

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลงานที่จัดภาพแบบแผ่กระจายและเป็นภาพมุมมองที่ระดับมองจากด้านบนจำนวน 8 ภาพ ได้แก่ Hibiscus for Delores Wild White Rose, Creation. Center of the Sun. Pink Flower No. 1. Pink Flower No. 3. Jimson Weed. จัดภาพแบบแผ่กระจายและมุมมองระดับสายตาปกติ จำนวน 2 ภาพ ได้แก่ Canna Red and Orange. Sunflowers.

ตารางที่ 5 การใช้ชุดสีในผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้

ชื่อผลงาน	ชุดสี		
	สีโทนร้อน	สีโทนเย็น	สีกลาง
1. Hibiscus for Delores		☐	
2. Wild White Rose,		☐	
3. Creation.		☐	
4. Center of the Sun.	☐		
5. Pink Flower No. 1.	☐		☐
6. Pink Flower No. 3.	☐		☐
7. Two Calla Lilies on Pink.		☐	
8. Canna Red and Orange.	☐		
9. Jimson Weed.		☐	
10. Sunflowers.	☐		

อภิปรายผล

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลงานที่ใช้สีโทนเย็น จำนวน 5 ภาพ ได้แก่ Hibiscus for Delores Wild White Rose, Creation. Two Calla Lilies on Pink. Jimson Weed. ใช้สีโทนร้อน จำนวน 3 ภาพ ได้แก่ Center of the Sun. Canna Red and Orange. Sunflowers. และใช้ทั้งสีโทนร้อนและโทนเย็น จำนวน 2 ภาพ ได้แก่ Pink Flower No. 1. Pink Flower No. 3.

ตารางที่ 6 กลวิธีระบายสีในผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้

ชื่อผลงาน	กลวิธีระบายสี			
	แบบเกลี่ยเรียบ	แบบทิ้งรอยแปรง	แบบป้ายโปะสี หนาๆ	เน้นขอบคม
1. Hibiscus for Delores	☐	☐	☐	☐
2. Wild White Rose,	☐	☐	☐	☐
3. Creation.	☐	☐		☐
4. Center of the Sun.	☐			☐
5. Pink Flower No. 1.	☐			☐
6. Pink Flower No. 3.	☐	☐	☐	☐
7. Two Calla Lilies on Pink.	☐			☐
8. Canna Red and Orange.	☐			☐
9. Jimson Weed.	☐			☐
10. Sunflowers.		☐	☐	

อภิปรายผล

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลงานส่วนใหญ่ใช้กลวิธีแบบเกลี่ยเรียบ และเน้นขอบคม โดยมีจำนวน 5 ภาพ ได้แก่ Center of the Sun. Pink Flower No. 1. Two Calla Lilies on Pink. Canna Red and Orange. และ Jimson Weed. ผลงานที่ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบ แบบทิ้งรอยแปรง แบบป้ายโปะสีหนา ๆ และเน้นขอบคม จำนวน 3 ภาพ ได้แก่ Hibiscus for Delores Wild White Rose, และ Pink Flower No. 3. ผลงานที่ใช้กลวิธีแบบเกลี่ยเรียบ แบบทิ้งรอยแปรง และเน้นขอบคม จำนวน 1 ภาพ ได้แก่ Creation. ผลงานที่ใช้กลวิธีแบบทิ้งรอยแปรง และแบบป้ายโปะสีหนา ๆ จำนวน 1 ภาพ ได้แก่ Sunflowers.

สรุปผลการศึกษาวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ ทั้ง 10 ภาพ พบว่า

การบิดเบือนรูปทรง ผลงาน บิดเบือนรูปทรงให้เหลือเฉพาะ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติ แบบลวงตา ในลักษณะรูปทรงอิสระและรูปทรงเรขาคณิต มีลักษณะกึ่งนามธรรม

การจัดภาพ ผลงานที่ศึกษาทั้งหมดจัดภาพแบบแผ่กระจาย ไม่มีเส้นสายตา ไม่นั้นจุดสนใจ เป็นภาพมุมมองที่ระดับมองจากด้านบน ในลักษณะขยายขนาดของดอกไม้ให้สั้นขอบ และเห็นส่วนในของดอกไม้ที่กำลังบาน

ชุดสี การใช้ชุดสีในผลงานมีทั้งโทนร้อน และ โทนเย็น โดยยึดสีจริงตามธรรมชาติ ของวัตถุ ส่วนใหญ่เป็นแบบสีเดียว ไล่น้ำหนักอ่อนแก่ เพื่อแสดงความลึก ใช้สีอ่อน และสีเข้มในการตัดเส้น เพื่อแสดงเส้นขอบของรูปทรง

กลวิธีระบายสี ผลงานส่วนใหญ่ ใช้วิธีระบายสีแบบ เกลี่ยเรียบ และเน้นขอบคม เพื่อแสดงความเรียบเนียนตามลักษณะของดอกไม้ รวมทั้งการทิ้งรอยฝีแปรง และการป้ายโปะสีหนา ๆ เพื่อแสดงพื้นผิวบางส่วน

ผลการสังเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาเพื่อการสร้างเครื่องมือ

จากการศึกษาวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ ทั้ง 10 ภาพ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาสังเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ โดยให้ความสำคัญสิ่งที่เป็นตัวตนของผู้วิจัย คือ ระบายสีแบบสีเดียว จัดภาพแบบแผ่กระจาย มีรูปร่างที่เรียบง่าย ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบและขยี้สี เพื่อหาสิ่งใหม่เพิ่มเติมจากผลงานที่ศึกษา ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง บิดเบือนรูปทรงของดอกไม้ให้เหลือเฉพาะ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบวงตา มีลักษณะรูปทรงอิสระและรูปทรงเรขาคณิต เน้นรายละเอียดของภาพบางส่วน ในลักษณะ กึ่งนามธรรม

การจัดภาพ จัดภาพแบบแผ่กระจาย ไม่มีเส้นสายตา ไม่เน้นจุดสนใจ ไม่มีส่วนใดส่วนหนึ่งสำคัญไปกว่ากัน ในลักษณะขยายขนาดของดอกไม้บานให้เต็มขอบ เห็นกลีบดอกและเกสร เป็นภาพมุมมองที่ระดับมองจากด้านบน จัดภาพแบบสองข้างไม่เท่ากัน สร้างความสมดุลในความรู้สึก

ชุดสี การใช้ชุดสี มีทั้งโทนร้อน และ โทนเย็น โดยยึดสีจริงตามธรรมชาติของวัตถุ เป็นแบบสีเดียว ไล่น้ำหนักอ่อนแก่ เพื่อแสดงความลึก ใช้สีอ่อน และสีเข้มในการตัดเส้นเพื่อแสดงเส้นขอบของรูปทรง

กลวิธีระบายสี ใช้วิธีระบายสีแบบ เกลี่ยเรียบเพื่อแสดงความเรียบเนียนบางส่วน สร้างความน่าสนใจของพื้นผิวกลีบดอก ด้วยกลวิธีระบายสีแบบขยี้สีโดยการใช้แปรงและวัสดุอื่น รวมทั้งการทิ้งรอยแปรงเป็นจังหวะ เพื่อแสดงพื้นผิวบางส่วน ด้วยการใช้พู่กันและวัสดุอื่นแทนพู่กัน

ผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ดังกล่าวมาสร้างเป็นผลงานจิตรกรรม เรื่องสี้นของดอกไม้บาน ด้วยสีอะคริลิก บนผ้าใบ จำนวน 4 ชั้น โดยได้รับการรับรองจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลตามเทคนิคเดลฟายประยุกต์ กับผู้เชี่ยวชาญทางศิลปะ จำนวน 3 ท่าน ปรากฏผลดังนี้

เครื่องมือชั้นที่ 1

ภาพที่ 24 ภาพเครื่องมือชั้นที่ 1, ตะแบก,
สีอะคริลิกบนผ้าใบ, 90 x 120 ซม.

ข้อมูลภาพผลงานเครื่องมือชั้นที่ 1 ภาพตะแบก ได้สร้างสรรค์ ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง บิดเบือนรูปทรงของดอกไม้ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา ในลักษณะรูปทรงอิสระเพื่อแสดงรูปลักษณะของดอกไม้ และเพื่อแสดงรอยหยักของกลีบดอก ลวดลายละเอียดของเกสรและส่วนต่างๆของดอกไม้ในลักษณะกึ่งนามธรรม

การจัดภาพ จัดภาพแบบแผ่กระจาย ไม่มีเส้นสายตา ไม่นั่นส่วนใดส่วนหนึ่งสำคัญไปกว่ากัน เป็นภาพมุมมองระดับที่มองจากด้านบนในลักษณะสั้นขอบ แสดงความชัดเจนในการทับซ้อนกันของดอกไม้หลายๆดอก และทำให้ภาพมีมิติ

ชุดสี ใช้สีโทนร้อนและสีกลาง โดยใช้สีแดง สีม่วงแดง สีชมพู ซึ่งเป็นสีร้อนในบริเวณของกลีบดอกด้วยการไล่น้ำหนักอ่อนแก่ เพื่อแสดงความลึก ดันของกลีบดอกและเกสร ใช้สีขาว ซึ่งเป็นสีกลางในบริเวณที่เป็นรอยหยักของกลีบดอก ใช้สีเหลือง สีส้ม ในบริเวณที่เป็นเกสรซึ่งอยู่ตรงกลางของแต่ละดอก

กลวิธีระบายสี ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบเพื่อแสดงความกลมกลืนบริเวณกลีบดอก ทั้งรอย ฝิแปร่งที่โคนกลีบดอก เพื่อแสดงพื้นผิว บริเวณส่วนกลางและส่วนปลายของกลีบดอกใช้กลวิธีระบายสีแบบขยี้สี แสดงความลึก ในลักษณะไล่น้ำหนักสี ใช้สีอ่อนที่ขอบของกลีบดอกเป็นจังหวะเพื่อเน้นขอบคม

จากการนำเครื่องมือชิ้นที่ 1 ภาพตะแบก เข้ากระบวนการเคลฟายประยุกต์ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ผลงานในภาพรวมมีความสอดคล้องกับเรื่องที่วิจัยซึ่ง เป็นภาพดอกไม้ที่กำลังบานเต็มที่ และมีข้อเสนอแนะตามประเด็นต่อไปนี้

การบิดเบือนรูปทรง มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงดังนี้

- 1) ส่วนที่เป็นเกสรของดอก ดูหยาบเกินไป ต้องให้มีความลึก สีเหลืองของเกสรควรกระจาย หรืออาจเปลี่ยนเป็นสีอื่น เช่น ม่วงอ่อน หรือสีมีสว่าง
- 2) ควรขยายขนาดของดอกให้ใหญ่ ล้นขอบ และแสดงรายละเอียด แต่ยังคงรูปทรงของดอก

การจัดภาพ มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงดังนี้

- 1) การแผ่กระจายยังคงดูไม่เต็มที่ควรเน้นดอกเดี่ยวขนาดใหญ่ หรือแสดงรายละเอียดส่วนใดส่วนหนึ่ง
- 2) ควรมีจุดสนใจบ้าง โดยเน้นรายละเอียดส่วนใดส่วนหนึ่ง เช่น เกสร หรือ เน้นความคมชัดในบางส่วน

ชุดสี มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงดังนี้

- 1) สีในภาพควรกระจาย และให้สัมพันธ์กัน เช่น สีม่วง กระจายมาที่สีชมพู
- 2) ควรเน้นน้ำหนักของสี เพื่อแสดงความลึกของภาพ

กลวิธีระบายสี มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงดังต่อไปนี้

- 1) ควรเพิ่มรายละเอียดในบางส่วน เช่น ขอบกลีบดอก
- 2) ควรเพิ่มเทคนิคให้น่าสนใจ เช่น การโรยวัสดุ สลับกับการระบายสี หรือ การใช้ฟองน้ำแทนพู่กับ สลับกับการขยี้สี

ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญพบว่า เครื่องมือชิ้นที่ 1 ภาพ ตะแบก ผลงานในภาพรวมมีความสอดคล้องกับเรื่องที่วิจัย เกสรต้องแสดงความลึก ควรจัดภาพให้แผ่กระจาย

โดยขยายขนาดของดอกไม้ให้ใหญ่ขึ้น ในลักษณะสั้นขอบ เน้นดอกเดี่ยว หรือ สองดอก เพื่อให้เกิดจุดสนใจในผลงาน ชุดสีที่ใช้ควรให้กระจาย และให้สัมพันธ์กัน และควรเน้นน้ำหนักของสีเพื่อแสดงความลึกของภาพ กลวิธีระบายสี ควรเน้นรายละเอียดในบางส่วน เพิ่มเทคนิคให้น่าสนใจ โดยการโรยด้วยวัสดุอื่น หรือ การใช้ฟองน้ำแทนพู่กัน สลับการขยี้สี

เครื่องมือชิ้นที่ 2

ภาพที่ 25 ภาพเครื่องมือชิ้นที่ 2 ลิลาวดี

สีน้ำมันบนผ้าใบ, 120 x 100 ซม.

ข้อมูลภาพผลงานเครื่องมือชิ้นที่ 2 ภาพลิลาวดี ได้สร้างสรรค์ ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง บิดเบือนรูปทรงของดอกไม้ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา ในลักษณะรูปทรงอิสระเพื่อแสดงรูปลักษณะของดอกไม้ และเพื่อแสดงรอยหยักของกลีบดอก ลดขนาดของดอกไม้ที่อยู่ด้านหลังเพื่อให้เกิดมิติ ในลักษณะกึ่งนามธรรม

การจัดภาพ จัดภาพแบบแผ่กระจาย ไม่มีเส้นสายตา ไม่เน้นส่วนใดส่วนหนึ่งสำคัญไปกว่ากัน เป็นภาพมุมมองระดับที่มองจากด้านบน เห็นส่วนประกอบของดอก แสดงความชัดเจนในการทับซ้อนกันของดอกหลายๆดอก และทำให้ภาพมีมิติ

ชุดสี ใช้สีโทนร้อนและสีกลาง โดยใช้สีชมพู สีชมพูอมขาว ในบริเวณของกลีบดอก ไล่สีน้ำหนักอ่อนแก่ เพื่อแสดงความลึก ตื้นของกลีบดอก ใช้สีขาวซึ่งเป็นสีกลางในบริเวณที่เป็นรอยหยักของกลีบดอก ใช้สีชมพูอมแดง ในบริเวณตรงกลางของแต่ละดอก

กลวิธีระบายสี ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบเพื่อแสดงความกลมกลืนบริเวณพื้นหลังที่รอย ฝิแปรงที่โคนกลีบดอก เพื่อแสดงพื้นผิว บริเวณส่วนกลางและส่วนปลายของกลีบดอก ใช้กลวิธีระบายสีแบบขยี้สี แสดงความลึก ในลักษณะไล่สีน้ำหนักสี ใช้สีอ่อนที่ขอบของกลีบดอกเป็นจังหวะเพื่อเน้นขอบคม

จากการนำเครื่องมือชิ้นที่ 2 ภาพลิลาวดี เข้ากระบวนการเคฟายประยุกต์ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าผลงานในภาพรวมมีความสอดคล้องกับเรื่องที่วิจัยซึ่ง เป็นภาพดอกไม้ที่กำลังบานเต็มที่ และมีข้อเสนอแนะตามประเด็นต่อไปนี้

การบิดเบือนรูปทรง มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงดังนี้

- 1) รูปทรงของภาพดอกไม้ดูชินตา ขาดความน่าสนใจ
- 2) ควรลดจำนวนของดอก ลดที่ว่าง เพิ่มความทับซ้อนของกลีบดอก

การจัดภาพ มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงดังนี้

- 1) ควรขยายขนาดของดอกไม้ให้ใหญ่ขึ้น ในลักษณะล้นขอบ
- 2) พื้นหลังอาจจะไม่เป็นดอก อาจเพิ่มเรื่องราว หรือฟอร์มปิด ฟอร์มเปิด
- 3) ควรเน้นรายละเอียดบางส่วนเพื่อเป็นจุดเด่น และน่าสนใจ

ชุดสี มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงดังนี้

1) ภาพรวมของสี ดูเรียบ แบน ควรลดส่วนที่เป็นสีขาว และเพิ่มน้ำหนักเพื่อแสดงความลึกของภาพ

- 2) ควรใช้สีคู่ตรงข้ามในส่วนที่เป็นความลึก

กลวิธีระบายสี มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงดังต่อไปนี้

- 1) ควรเน้นรายละเอียดในส่วนของกลีบดอก
- 2) บางส่วนลง Layer ไปได้ดี แต่มีเทคนิคค่อนข้างน้อย
- 3) ควรเพิ่มเทคนิคที่แปลก น่าสนใจ โดยการศึกษาและทดลอง

ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญพบว่า เครื่องมือชิ้นที่ 2 ภาพ ลิลาวดี ผลงานในภาพรวม มีความสอดคล้องกับเรื่องที่วิจัย เป็นภาพกลุ่มดอกไม้ที่กำลังบานผลงานออกแนวหวาน

การบิดเป็นรูปทรงควรวให้มีขนาดใหญ่ ลดจำนวนดอก ลดที่ว่าง เพิ่มความทับซ้อน การจัดภาพ มีรูปแบบที่จินตนา ควรขยายให้แผ่กระจายเต็มพื้นที่เฟรม และเน้นรายละเอียดบางส่วน ควรตัดพื้นหลังที่เป็นที่ว่างออก เพิ่มความทับซ้อน เพื่อแสดงมิติ หรือพื้นหลังอาจเป็นเรื่องราวแบบ ฟอรัม ปิด ฟอรัมเปิด ส่วนที่เป็นสีขาวมีมากเกินไป ทำให้ดูเรียบแบน ควรเน้นน้ำหนักของสี เพื่อแสดง ความลึก รวมทั้งการเพิ่มสีตรงข้าม

เครื่องมือชิ้นที่ 3

ภาพที่ 26 ภาพเครื่องมือชิ้นที่ 3 ชมพูนุชรัททิพย์
สีน้ำมันบนผ้าใบ, 120 x 100 ซม.

ข้อมูลภาพผลงานเครื่องมือชิ้นที่ 3 ภาพชมพูนุชรัททิพย์ ได้สร้างสรรค์ ดังนี้
การบิดเป็นรูปทรง บิดเป็นรูปทรงของดอกไม้ให้เหลือ โครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา ในลักษณะรูปทรงอิสระเพื่อแสดงรูปลักษณะของดอกไม้ และเพื่อแสดงรอยหยักของกลีบดอก ลดรายละเอียดของเกสรและส่วนต่างๆของดอกไม้ในลักษณะกึ่งนามธรรม

การจัดภาพ จัดภาพแบบแผ่กระจาย ให้เห็นรายละเอียดของดอกเต็มดอกไม่มีเส้นสายคาไม่มีจุดสนใจ ไม่เน้นส่วนใดส่วนหนึ่งสำคัญไปกว่ากัน เป็นภาพมุมมองระดับที่มองจากด้านบน แสดงความชัดเจนในการทับซ้อนกันของดอกหลายๆดอก และทำให้ภาพมีมิติ

ชุดสี ใช้สีโทนร้อนและสีกลาง โดยใช้สีแดง สีแดงอมชมพู ซึ่งเป็นสีร้อนในบริเวณของกลีบดอก ไล่สีน้ำหนักอ่อน แก่ เพื่อแสดงความลึก ดันของกลีบดอก ใช้สีขาวซึ่งเป็นสีกลางในบริเวณที่เป็นรอยหยักและขอบของกลีบดอก ใช้สีเหลืองอมขาวในลักษณะฟุ้งกระจาย ในบริเวณที่เป็นเกสรซึ่งอยู่ตรงกลางของแต่ละดอก

กลวิธีระบายสี ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบเพื่อแสดงความกลมกลืนบริเวณพื้นหลังที่รอย ฝิแปรงที่โคนกลีบดอก เพื่อแสดงพื้นผิว บริเวณส่วนกลางและส่วนปลายของกลีบดอกใช้กลวิธีระบายสีแบบขยี้สี แสดงพื้นผิวในลักษณะไล่สีน้ำหนักสี ใช้สีอ่อนที่ขอบของกลีบดอกเป็นจังหวะเพื่อเน้นขอบคม

จากการนำเครื่องมือชิ้นที่ 3 ภาพชมพูพันธุ์ทิพย์ เข้ากระบวนการเดฟายประยุกต์ ผู้เชี่ยวชาญ เห็นว่า ผลงานในภาพรวมมีความสอดคล้องกับเรื่องที่วิจัยซึ่ง เป็นภาพดอกไม้ที่กำลังบานเต็มที่ สีสดใสสดใสม และมีข้อเสนอแนะตามประเด็นต่อไปนี้

การบิดเบือนรูปทรง มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงดังนี้

- 1) ส่วนที่เป็นเกสรมีการบิดเบือนมากเกินไป ซึ่งดูใกล้เคียงกับกลีบดอก ควรแสดงรายละเอียดบ้าง
- 2) ควรตัดทอนรายละเอียดของดอกลงอีก

การจัดภาพ มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงคือ

- 1) การจัดภาพยังไม่แผ่กระจายเท่าที่ควร อยู่ในกรอบเกินไป
- 2) ควรขยายขนาดใหญ่ขึ้น กระจายจนล้นเฟรม หรือโฟกัส ส่วนใดส่วนหนึ่งแล้วแสดงรายละเอียด
- 3) ผลงานควรสิ้นสุดที่ความสมบูรณ์ และมีส่วนที่เด่น จุดสนใจ

ชุดสี มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงคือ

- 1) ควรใช้สีขาว หรือที่สว่าง ตัดริมขอบกลีบดอกเป็นจังหวะ เพื่อให้เกิดรสชาติของการรับรู้

กลวิธีระบายสี มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงดังต่อไปนี้

- 1) ควรเก็บรายละเอียดของเกสร
- 2) มีการลง Layer ได้ดี ดูฟุ้งกระจาย
- 3) ควรลง Glazing เพื่อเน้นน้ำหนัก และจะทำให้ดูน่าสนใจ

ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญพบว่า เครื่องมือชั้นที่ 3 ภาพ ชมพูพันธุ์ทิพย์ ผลงานในภาพรวม มีความสอดคล้องกับเรื่องที่วิจัย เป็นภาพกลุ่มดอกไม้ที่มีสีสัน การบิดเบือนรูปทรงค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะ ส่วนที่เป็นเกสรมีการบิดเบือนมากเกินไป ซึ่งดูใกล้เคียงกับกลีบดอก ควรแสดงรายละเอียดบ้างและควรตัดทอนรายละเอียดของดอกกลีบอื่น การจัดภาพยังไม่แพร่กระจายเท่าที่ควร อยู่ในกรอบเกินไป ควรขยายขนาดให้ใหญ่ขึ้น กระจายจนล้นเฟรม หรือโฟกัส ส่วนใดส่วนหนึ่งแล้วแสดงรายละเอียด ผลงานทางทัศนศิลป์ควรสิ้นสุดที่ความสมบูรณ์ และมีส่วนที่เด่นจุดสนใจ ควรใช้สีขาว หรือสีที่สว่าง ตัดริมขอบกลีบดอกเป็นจังหวะ เพื่อให้เกิดรสชาติของการรับรู้ ควรเก็บรายละเอียดของเกสร มีการลง Layer ได้ดี ดูพุ่งกระจาย รวมทั้งควรลง Glazing เพื่อเน้นน้ำหนัก และจะทำให้ดูน่าสนใจ

เครื่องมือชั้นที่ 4

ภาพที่ 27 ภาพเครื่องมือชั้นที่ 4 ฤณ
สีน้ำมันบนผ้าใบ, 120 x 100 ซม.

ข้อมูลภาพผลงานเครื่องมือชิ้นที่ 4 ภาพคุณ ได้สร้างสรรค์ ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง บิดเบือนรูปทรงของดอกไม้ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบลวงตา ในลักษณะรูปทรงอิสระเพื่อแสดงรูปลักษณะของดอกไม้ ลครายละเอียดของเกสร และส่วนต่างๆของดอกไม้ในลักษณะกึ่งนามธรรม

การจัดภาพ จัดภาพแบบแผ่กระจาย ในลักษณะ เต็มดอกไม้ไม่มีเส้นสายตา ไม่มีจุดสนใจ ไม่เน้นส่วนใดส่วนหนึ่งสำคัญไปกว่ากัน เป็นภาพมุมมองระดับที่มองจากด้านบนในลักษณะเต็มขอบ แสดงความชัดเจนในการทับซ้อนกันของดอกไม้หลายๆดอก เพื่อให้ภาพมีมิติ

ชุดสี ใช้สีโทนเย็น ได้แก่สีเหลือง สีเหลืองแก่ ในบริเวณของกลีบดอกด้วยการไล่น้ำหนักอ่อนแก่ เพื่อแสดงความลึก ต้นของกลีบดอก ใช้สีเทาซึ่งเป็นสีกลางในบริเวณพื้นหลังใช้สีเหลืองอมขาว ที่ขอบกลีบดอก ใช้สีเหลืองส้ม ในบริเวณพื้นหลังที่อยู่ตรงกลางของแต่ละดอก

กลวิธีระบายสี ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบเพื่อแสดงความกลมกลืนบริเวณพื้นหลังที่รอย ฝีแปรงที่โคนกลีบดอก เพื่อแสดงพื้นผิว บริเวณของกลีบดอกใช้กลวิธีระบายสีแบบขยี้สี แสดงความลึก ต้น ในลักษณะไล่น้ำหนักอ่อนแก่ ใช้ความแตกต่างของสีอ่อนขอบของกลีบดอก และสีเข้มของการทับซ้อนเพื่อเน้นขอบคม

จากการนำเครื่องมือชิ้นที่ 4 ภาพ คุณ เข้ากระบวนการเดฟายประยุกต์ ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า ผลงานในภาพรวมมีความสอดคล้องกับเรื่องทิวิจัยซึ่ง เป็นภาพดอกไม้ที่กำลังบานเต็มที่ และมีข้อเสนอแนะตามประเด็นต่อไปนี้

การบิดเบือนรูปทรง มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงดังนี้

- 1) ใช้บรรยากาศมาบิดเบือนรูปทรงของดอกไม้
- 2) ควรขยายขนาดขนาดใหญ่ขึ้น

การจัดภาพ มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงดังนี้

- 1) การจัดภาพยังไม่แผ่กระจายเท่าที่ควร ยังดูเป็นกลุ่มก้อน ควรขยายให้ใหญ่
- 2) การจัดภาพควรให้เป็นนามธรรมเพื่อเพิ่มเสน่ห์และความน่าสนใจ
- 3) ควรสร้างคุณค่าและความน่าสนใจของภาพ เช่น ขนาด สี หรือเทคนิค

ชุดสี มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงดังนี้

- 1) ผลงานดูเรียบแบบ ควรเพิ่มน้ำหนัก เน้นความลึกของภาพ
- 2) ควรเพิ่มสีคู่ตรงข้าม เพื่อสร้างความแตกต่าง และความรู้สึกลึก

กลวิธีระบายสี มีประเด็นที่ให้ปรับปรุงดังนี้

- 1) ควรขยี้สีให้ดูเบา นุ่ม เนียน เหมือนปุยมะพร้าวที่สลัว ๆ

2) การระบายกลีบดอกควรลงสีเข้มก่อน แล้วค่อยทับด้วยสีอ่อน เพื่อมีมิติและเกิดความคม

3) ควรลง Glazing บางส่วนเพื่อเน้นน้ำหนักสี

ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญพบว่า เครื่องมือชิ้นที่ 4 คุณ ผลงานในภาพรวม มีความสอดคล้องกับเรื่องที่วิจัย เป็นภาพกลุ่มดอกไม้ที่กำลังบาน ใช้บรรยากาศมาบิดเบือนรูปทรงของดอกไม้ ควรขยายขนาดขนาดใหญ่ขึ้น การจัดภาพยังไม่แผ่กระจายเท่าที่ควร ยังดูเป็นกลุ่มก้อน ควรขยายให้ใหญ่ ไม่ควรนำเสนอเพียงด้านเดียว อาจมีด้านข้างบ้าง การจัดภาพควรให้เป็นนามธรรมเพื่อเพิ่มเสน่ห์และความน่าสนใจ ควรสร้างคุณค่าและความน่าสนใจในภาพ เช่น ขนาดสี หรือเทคนิค ผลงานดูเรียบแบบควรเพิ่มน้ำหนัก เน้นความลึกของภาพ ควรเพิ่มสีคู่ตรงข้ามเพื่อสร้างความแตกต่าง และความรู้สึก รวมทั้งการเพิ่มน้ำหนักเบาของสีให้ชัดเจน ควรขยี้สีให้ดูเบา นุ่ม เนียน เหมือนปุยมะพร้าวที่สลัว ๆ การระบายกลีบดอกควรลงสีเข้มก่อน แล้วค่อยทับด้วยสีอ่อน เพื่อมีมิติและ เกิดความคม และควรลง Glazing บางส่วนเพื่อเน้นน้ำหนักสี

สรุปผลการสังเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

จากการนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น จำนวน 4 ชิ้น เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางด้านทัศนศิลป์เพื่อเก็บข้อมูลตามเทคนิคแบบเดลฟายประยุกต์ ปรากฏผลดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง ยังคงรูปทรงของดอกไม้อยู่ ควรตัดออกบ้าง หรือถ้ามีควรลดรายละเอียด เพิ่มความทับซ้อนให้เกิดมิติ

การจัดภาพ ควรจัดภาพในลักษณะดอกเดียวให้ใหญ่ล้อมกรอบ เน้นบางส่วนให้ดูเด่น เป็นดอกไม้มีจินตนาการ เพื่อไม่ให้เป็นรูปทรงของดอกไม้ชนิดาและเพื่อความเป็นสากล ควรให้กระจายจนล้นขอบ ควรครีออฟ หรือโฟกัส บางส่วนแล้วขยายใหญ่ให้เต็มพื้นที่เฟรม พื้นหลังอาจจะไม่เป็นดอก อาจเพิ่มเรื่องราวหรือออกแบบเป็น ฟอรัมเปิด ฟอรัมปิด ควรแสดงด้านข้างของดอกไม้บ้าง เพื่อเป็นเสน่ห์ของภาพ ควรจัดภาพให้ออกไปทางนามธรรมบ้าง

ชุดสี ควรให้มีความกลมกลืน และสัมพันธ์กัน ควรเก็บรายละเอียด ความคมชัดของสี บางส่วน เช่น ของกลีบดอกอาจจะทำในลักษณะของแสงอาทิตย์กระทบขอบของก้อนเมฆ และอาจใช้สีขาวตัดริมขอบกลีบดอกให้มีจังหวะ เพื่อให้เกิดรสชาติของการรับรู้ และจะช่วยลดความแข็งลง

กลวิธีระบายสี ไม่ควรเป็นวิธีธรรมดา ต้องเพิ่มเทคนิคเพื่อสร้างความน่าสนใจให้ผลงาน เช่น อาจเพิ่มพื้นผิวที่แปลกตา ด้วยการ โรยด้วยวัสดุบางอย่าง หรืออาจใช้ฟองน้ำ สลับกับการขยี้สี

และควรเน้นความลึกของภาพ ควรเคลือบภาพเพื่อเน้นน้ำหนักบางส่วน หรือ จากบนลงล่าง ส่วนที่ไม่เน้นควรระบายแบบเกลี่ยเรียบในลักษณะเบานุ่ม เนียน เหมือนปุยมะพร้าวที่สลับ ๆ

อื่น ๆ ควรเน้นรายละเอียดของเกสร เพิ่มน้ำหนักของสี เพื่อแสดงความลึกของภาพ สีเหลืองของเกสรอาจจะกระจายไปบริเวณอื่น หรืออาจจะเปลี่ยนเป็นสีอื่น เช่น ม่วงอ่อน หรือ สีที่สว่าง การขึ้นรูปควรขึ้นในภาพรวม ๆ ก่อน แล้วค่อย ๆ โฟกัส ค่อย ๆ เก็บ น้ำหนัก หรืออาจถ่ายภาพเป็นขาว ดำ ดู ประกอบ เพื่อดูน้ำหนัก เพิ่มแนวคิดในผลงาน เพื่อให้ผู้ชมติดตาม ผลงาน ควรสิ้นสุดที่ความสมบูรณ์ของภาพ การจัดองค์ประกอบทุกเรื่องต้องเหมาะสมกันและลงตัว

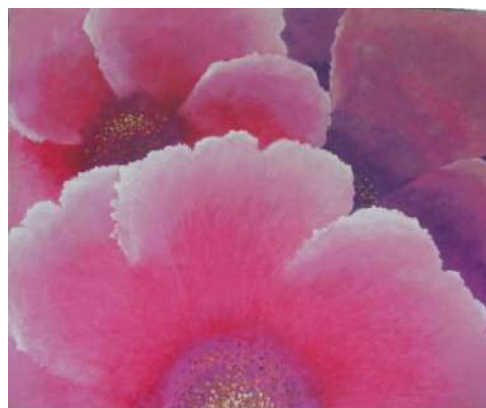
การสร้างสรรค์ผลงาน

จากผลการตั้งเคราะห์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำภาพร่างเพื่อการสร้างสรรค์ผลงาน นำเสนอภาพร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและสร้างสรรค์งาน ดังภาพการสร้างสรรค์ต่อไปนี้

การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 1

เครื่องมือชิ้นที่ 1

ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 28 ภาพการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 1 ตะแบก

สีน้ำมันบนผ้าใบ, 120 x 100 ซม.

ข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงาน

การบิดเบือนรูปทรง ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) สร้างความลึกของเกสรโดยการเพิ่มน้ำหนักของสี เพิ่มสีม่วงอ่อน สีขาว ที่เกสร เพื่อให้เกิดมิติ กระจายสีเหลืองของเกสรให้สัมพันธ์กับสีของกลีบดอก
- 2) ขยายขนาดของดอกให้ใหญ่ขึ้น แผ่กระจายจนล้นขอบ เพื่อแสดงรายละเอียดของดอก เพิ่มความคมชัดบริเวณขอบกลีบดอกด้วยสีสว่าง

การจัดภาพ ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

1) จัดภาพให้แผ่กระจายด้วยการเน้นดอกเดี่ยวขนาดใหญ่ และแสดงรายละเอียดของกลีบดอก

2) สร้างจุดสนใจของภาพโดยการเน้นรายละเอียดของ เกสร เน้นความคมชัดของกลีบดอก และแสดงพื้นผิวเทคนิคการขี้สี

ชุดสี ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

1) กระจายสีให้สัมพันธ์กัน โดย สีม่วง กระจายมาที่สีชมพูของกลีบดอก และที่สีเหลืองของเกสร

2) เพิ่มความลึกของภาพ โดยการเน้นน้ำหนักของสีม่วง

กลวิธีระบายสี ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

1) เพิ่มรายละเอียดขอบกลีบดอก โดยใช้สีสว่างตัดขอบ

2) เพิ่มเทคนิคให้น่าสนใจ โดยการโรยวัสดุ สลับกับการขี้สี

ผลจากการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 1 ภาพ ตะแบก ผู้วิจัยได้สร้างความลึกของเกสรโดยการเพิ่มน้ำหนักของสี เพิ่มสีม่วงอ่อน สีขาว ที่เกสร เพื่อให้เกิดมิติ กระจายสีเหลืองของเกสรให้สัมพันธ์กับสีของกลีบดอก ขยายขนาดของดอกให้ใหญ่ขึ้น แผ่กระจายจนล้นขอบ เพื่อแสดงรายละเอียดของดอก เพิ่มความคมชัดบริเวณขอบกลีบดอกด้วยสีสว่าง จัดภาพให้แผ่กระจายด้วยการเน้นดอกเดี่ยวขนาดใหญ่ และแสดงรายละเอียดของกลีบดอก สร้างจุดสนใจของภาพโดยการเน้นรายละเอียดของ เกสร เน้นความคมชัดของกลีบดอก และแสดงพื้นผิวเทคนิคการขี้สี กระจายสีให้สัมพันธ์กัน โดย สีม่วง กระจายมาที่สีชมพูของกลีบดอก และที่สีเหลืองของเกสร เพิ่มความลึกของภาพ โดยการเน้นน้ำหนักของสีม่วง เพิ่มรายละเอียดขอบกลีบดอก โดยใช้สีสว่างตัดขอบ เพิ่มเทคนิคให้น่าสนใจ โดยการโรยวัสดุ สลับกับการขี้สี

การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2

เครื่องมือชิ้นที่ 2

ผลงานสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2

ภาพที่ 29 ภาพการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2 ลีลาวดี สีน้ำมันบนผ้าใบ, 120 x 90 ซม.

ข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงาน

การบิดเบือนรูปทรง ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) จัดรูปทรงของภาพดอกไม้ให้น่าสนใจ โดยเน้นความสำคัญเพียงดอกเดียว
- 2) บิดเบือนรูปทรง โดยการลดจำนวนของดอก ลดที่ว่าง เพิ่มความทับซ้อนของ

กลีบดอก

การจัดภาพ ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) จัดภาพใหม่โดยการขยายขนาดของดอกไม้ให้ใหญ่ขึ้น ในลักษณะสั้นขอบ
- 2) ปรับพื้นที่หลังในลักษณะทับซ้อนกันและฟอร์มปิด ฟอร์มเปิด
- 3) เน้นรายละเอียดส่วนของกลีบดอกและขอบกลีบดอกเพื่อให้น่าสนใจยิ่งขึ้น

ชุดสี ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

1) แสดงความลึกของภาพโดยการลดส่วนที่เป็นสีขาว และเพิ่มน้ำหนักริเวณที่เป็นสีชมพูเพื่อแก้ปัญหาคความ เรียบแบน

- 2) เพิ่มความลึกของภาพโดยใช้สีคู่ตรงข้าม

กลวิธีระบายสี ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) เน้นรายละเอียดในส่วนของกลีบดอกโดยการตัดเส้นด้วยสีขาว เป็นจังหวะ
- 2) ลง Layer เพิ่มบริเวณกลีบดอก และเน้นการยี้สีที่ขอบกลีบดอก

ผลจากการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 2 ภาพ ลีลาวดี ผู้วิจัยได้ จัดรูปทรงของภาพดอกไม้ ให้น่าสนใจ โดยเน้นความสำคัญเพียงดอกเดียว บิดเป็นรูปทรงโดยการลดจำนวนของดอก ลดที่ว่าง เพิ่มความทับซ้อนของกลีบดอก จัดภาพใหม่โดยการขยายขนาดของดอกไม้ให้ใหญ่ขึ้น ในลักษณะล้นขอบ ปรับพื้นหลังในลักษณะทับซ้อนกันและฟอร์มปิด ฟอร์มเปิด เน้นรายละเอียด ส่วนของกลีบดอกและขอบกลีบดอกเพื่อให้น่าสนใจยิ่งขึ้น แสดงความลึกของภาพโดยการลด ส่วนที่เป็นสีขาว และเพิ่มน้ำหนักบริเวณที่เป็นสีชมพูเพื่อแก้ปัญหาคความ เรียบแบน เพิ่มความลึกของภาพโดยการใช้สีคู่ตรงข้าม เน้นรายละเอียดในส่วนของกลีบดอกโดยการตัดเส้นด้วยสีขาว เป็นจังหวะ ลง Layer เพิ่มบริเวณกลีบดอก และเน้นการขยี้สีที่ขอบกลีบดอก

การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 3

เครื่องมือชิ้นที่ 3

ผลงานสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 3

ภาพที่ 30 ภาพการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 3 ชมพูพันธุ์ทิพย์

สีน้ำมันบนผ้าใบ, 100 x 120 ซม.

ข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงาน

การบิดเป็นรูปทรง ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) แก้ไขการบิดเป็นรูปทรงของส่วนที่เป็นเกสร โดยการใช้สีเหลืองทอง ไล่น้ำหนักอ่อนแก่ เพื่อไม่ให้ดูใกล้เคียงกับกลีบดอกเกินไป
- 2) ตัดทอนรายละเอียดของดอก และขอบกลีบดอก

การจัดภาพ ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) การจัดภาพใหม่ให้แผ่กระจาย โดยขยายให้ใหญ่ขึ้น ในลักษณะสั้นขอบ เพื่อแสดงรายละเอียดของกลีบดอก เกสร และ ขอบกลีบดอก
- 2) สร้างความสมบูรณ์ของภาพ โดยการเพิ่มความเด่นชัดที่รูปทรงของดอก เกสร และขอบกลีบดอก

ชุดสี ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) ใช้สีขาว ตัดริมขอบกลีบดอกเป็นจังหวะ เพื่อให้เกิดรสชาติของการรับรู้
- กลวิธีระบายสี** ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) เก็บรายละเอียดในส่วนของเกสร โดยการเกลี่ยเรียบ
- 2) เพิ่มการลง Layer เพื่อให้ ดูพุ่งกระจาย
- 3) ลง Glazing เพื่อเน้นน้ำหนักของสี เพื่อให้ดูเด่นและน่าสนใจ

ผลจากการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 3 ภาพ ชมพูพันธุ์ทิพย์ ผู้วิจัยได้ แก้ไขการบิดเบือนรูปทรงของส่วนที่เป็นเกสร โดยการใช้สีเหลืองทอง ไล่น้ำหนักอ่อนแก่ เพื่อไม่ให้ดูใกล้เคียงกับกลีบดอกเกินไป ตัดทอนรายละเอียดของดอก และขอบกลีบดอก การจัดภาพใหม่ให้แผ่กระจาย โดยขยายให้ใหญ่ขึ้น ในลักษณะสั้นขอบ เพื่อแสดงรายละเอียดของกลีบดอก เกสร และ ขอบกลีบดอก สร้างความสมบูรณ์ของภาพ โดยการเพิ่มความเด่นชัดที่รูปทรงของดอก เกสร และขอบกลีบดอก ใช้สีขาว ตัดริมขอบกลีบดอกเป็นจังหวะ เพื่อให้เกิดรสชาติของการรับรู้ เก็บรายละเอียดในส่วนของเกสร โดยการเกลี่ยเรียบ เพิ่มการลง Layer เพื่อให้ ดูพุ่งกระจาย ลง Glazing เพื่อเน้นน้ำหนักของสี เพื่อให้ดูเด่นและน่าสนใจ

การสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 4

เครื่องมือชิ้นที่ 4

ผลงานสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 4

ภาพที่ 31 ภาพการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 4 คุณ

สีน้ำมันบนผ้าใบ, 120 x 90 ซม.

ข้อมูลการสร้างสรรค์ผลงาน

การบิดเบือนรูปทรง ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) สร้างการบิดเบือนรูปทรงของดอกไม้ โดยการทับซ้อน
- 2) ขยายขนาดขนาดของดอกไม้ให้ใหญ่ขึ้น

การจัดภาพ ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

1) จัดภาพใหม่ให้แก่กระจาย โดยการขยายขนาดของรูปทรงดอกไม้ให้ใหญ่ไม่ให้คุณเป็นกลุ่มก้อน ให้เป็นนามธรรมเพื่อเพิ่มเสน่ห์และความน่าสนใจ

2) สร้างคุณค่าและความน่าสนใจของภาพ โดยเพิ่มขนาด ขนาด ความสดใสของสี และเทคนิคการขี้สี

ชุดสี ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

1) แก้ปัญหาผลงานดูเรียบแบบ โดยการเพิ่มน้ำหนักของสีเหลือง เพิ่มความเด่นชัดของสีขาวบริเวณขอบกลีบดอก และเน้นความลึกของภาพ โดยการนำสีม่วงซึ่งเป็นสีคู่ตรงข้ามมาผสมกับสีเหลือง เพื่อสร้างความแตกต่าง และความรู้สึกลึก

กลวิธีระบายสี ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

- 1) เน้นการขี้สีให้ดูเบา นุ่ม เนียน เหมือนปุยเมฆที่สลัว ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศ

2) แก้ไขการระบายขอบกลีบดอก โดยการลงสีเข้มก่อน แล้วทับด้วยสีอ่อน เพื่อให้มีมิติและ เกิดความคม

3) ลง Glazing ในส่วนที่ทับซ้อนเพื่อเน้นน้ำหนักสี

ผลจากการสร้างสรรค์ ผลงานชิ้นที่ 4 คุณ ผู้วิจัยได้ สร้างการบิดเบือนรูปทรงของดอกไม้ โดยการทับซ้อน ขยายขนาดขนาดของดอกไม้ให้ใหญ่ขึ้น จัดภาพใหม่ให้แผ่กระจาย โดยการขยายขนาดของรูปทรงดอกไม้ให้ใหญ่ไม่ให้อยู่เป็นกลุ่มก้อน ให้เป็นนามธรรมเพื่อเพิ่มเสน่ห์ และความน่าสนใจ สร้างคุณค่าและความน่าสนใจของภาพโดยเพิ่มขนาด ความสดใสของสี และเทคนิคการยี้สี แก้ปัญหาผลงานดูเรียบแบบ โดยการเพิ่มน้ำหนักของสีเหลือง เพิ่มความเด่นชัดของสีขาวบริเวณขอบกลีบดอก และเน้นความลึกของภาพ โดยการนำสีม่วงซึ่งเป็นสีคู่ตรงข้ามมาผสมกับสีเหลือง เพื่อสร้างความแตกต่าง และความรู้สึก เน้นการยี้สีให้ดูเบา นุ่ม เนียน เหมือนปุยเมฆที่สลัว ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศ แก้ไขการระบายขอบกลีบดอก โดยการลงสีเข้มก่อน แล้วทับด้วยสีอ่อน เพื่อให้มีมิติและ เกิดความคม ลง Glazing ในส่วนที่ทับซ้อนเพื่อเน้นน้ำหนักสี

สรุปผลการสร้างสรรค์ผลงาน

จากการสร้างสรรค์ผลงานวิจัย เรื่อง สีเส้นของดอกไม้บาน สามารถสรุปผลการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานได้ดังนี้

การบิดเบือนรูปทรง บิดเบือนรูปทรงของดอก กลีบดอก และเกสร เป็น 3 มิติ ให้ดูเรียบง่าย ในลักษณะกึ่งนามธรรม มีความทับซ้อนกันของกลีบดอกเพื่อแสดงมิติ

การจัดภาพ จัดภาพแบบแผ่กระจายในลักษณะขยายส่วนประกอบของดอกไม้ให้ใหญ่ ล้นกรอบ เน้นรายละเอียดของกลีบดอก เกสร ให้ดูเด่น ตามจินตนาการ และความเป็นสากล เป็นภาพมุมมอง จากบนลงล่าง มีการบิดเบือนรูปทรง

ชุดสี เป็นชุดสีส่วนรวมตามลักษณะสีจริงของดอกไม้ มีทั้งโทนร้อน และโทนเย็นเน้นความกลมกลืน ใช้น้ำหนักอ่อนแก่ เพื่อแสดงความลึก ใช้สีอ่อน และสีเข้มในการตัดเส้นเพื่อแสดงเส้นขอบของรูปทรง และความสัมพันธ์กันของสี เน้นรายละเอียด ความคมชัดของสีเพื่อแสดงถึงความสมบูรณ์ และความน่าสนใจในผลงาน

กลวิธีระบายสี ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบ ในลักษณะเบานุ่ม เรียบเนียน เน้นขอบคมแบบมีจังหวะด้วยสีขาว ที่บริเวณขอบกลีบดอก แสดงความตื้น ลึก การทับซ้อนกันของภาพ ด้วยค่าน้ำหนักสีที่แตกต่าง แสดงพื้นผิวบางส่วนด้วยการระบายสีแบบวิจิษฐ์สี รวมทั้งแบบที่รอยฝีแปรงและวัสดุอื่น

การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 2

จากการประเมินผลงานวิจัย เรื่อง สีส้นของดอกไม้บาน สามารถสรุปผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญครั้งที่ 2 ของทั้ง 3 ท่าน ได้ดังนี้

ผลงานในภาพรวมมีความสอดคล้องกับเรื่องที่วิจัย ในระดับ มาก เป็นภาพกลุ่มดอกไม้ที่กำลังบาน เต็มที่ แสดงออกถึงความรู้สึกอ่อนหวาน นุ่มนวล ตามลักษณะของดอกไม้ ด้านการบิดเบือนรูปทรงดอกไม้ในผลงานมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง มีลักษณะเป็นกึ่งนามธรรม ลักษณะรูปทรงของดอกไม้ดูเรียบง่าย ตรงไปตรงมา การทับซ้อนกันของกลีบดอกทำให้เกิดมิติ ด้านการจัดภาพแบบแผ่กระจาย มีความเหมาะสมในระดับทั้งปานกลาง การขยายส่วนประกอบของดอก กลีบดอก และเกสร สามารถสร้างความโดดเด่นของภาพที่จัดภาพแบบแผ่กระจายนี้ได้ ด้านชุดสีที่ใช้ในภาพนี้มีความเหมาะสมในระดับมาก เป็นชุดสีจริงของดอกไม้ น่าเสนอ การแสดงน้ำหนัก อ่อน แก่ของสี สามารถแสดงความถี่ ลึกของภาพได้ การใช้สีขาวตัดเส้นแบบมีจังหวะเพิ่มความคมชัด และ ถือว่าเป็นเสน่ห์ของตัวผลงาน ส่วนด้านกลวิธีระบายสีมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง การเกลี่ยสีให้เรียบเนียน ทำให้ดูเบา นุ่ม ตามลักษณะเด่นของดอกไม้ การขยี้สีเป็นการสร้างลักษณะของพื้นผิว ที่น่าสนใจ

การปรับปรุง/พัฒนาผลงานชิ้นที่ 1

จากการสังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 1 และนำกลับไปหาผู้เชี่ยวชาญเป็นรอบที่ 2 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้งสามท่านเห็นว่าผลงานมีการบิดเบือนรูปทรง การจัดภาพ ชุดสี และกลวิธีระบายสี มีความเหมาะสมตามแนวทางที่กำหนดรวมทั้งได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์ปรากฏผล สรุปได้ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ได้เสนอแนะผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1 สรุปได้ว่า บริเวณกลีบดอกด้านขวา บน ควรลดความเข้มของสีม่วงน้ำเงินลงอีกนิด

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ได้เสนอแนะผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1 สรุปได้ว่า ควรตกแต่งขอบกลีบดอกให้คม

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ได้เสนอแนะผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1 สรุปได้ว่า ควรเพิ่มความสดและน้ำหนักสีเพื่อให้เกิดความลึก และลดความเข้มของพื้นหลังลง

สรุปผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนมีความเห็นไปในทางเดียวกันคือ ควรลดความเข้มของพื้นหลัง เพิ่มน้ำหนักสี ด้านหน้า และตกแต่งขอบกลีบดอก

จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงพัฒนาโดย ลดความเข้มของสีม่วงน้ำเงินลง เพิ่มความเข้มของสีแดงที่โคนกลีบดอก และตกแต่งขอบกลีบดอกด้วยสีขาว

เป็นจังหวะ แล้วนำกลับไปหาผู้เชี่ยวชาญเป็นรอบที่ 3 โดยได้รับการยืนยันผลงาน จากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน ดังภาพ

ภาพที่ 32 ผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1 ที่พัฒนาและได้รับฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว

ข้อมูลภาพผลงานการสร้างสรรค์/พัฒนาชิ้นที่ 1 ภาพตะแบก ได้สร้างสรรค์/พัฒนา ดังนี้
การ บิดเป็นรูปทรง บิดเป็นรูปทรงของดอกไม้ ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่ายเป็น 3 มิติแบบวงตา ในลักษณะรูปทรงอิสระ เพื่อแสดงรูปลักษณะ ของดอกไม้ โดยเฉพาะส่วนที่เป็น กลีบดอก และเกสร ขยายรูปทรงของกลีบดอก แต่ละดอกให้ใหญ่ขึ้น มองเห็นกลีบดอก และ เกสรของแต่ละดอกเพียงครั้งเดียว ลดรายละเอียดของเกสร และส่วนต่าง ๆ ของดอก ในลักษณะ กึ่งนามธรรม

การจัดภาพ จัดภาพแบบแผ่กระจาย ไม่มีเส้นสายตา ไม่เน้นส่วนใดส่วนหนึ่งสำคัญไป กว่ากัน ขยายขนาดของภาพให้ใหญ่ในลักษณะล้นขอบ เป็นภาพมุมมองระดับที่มองจากด้านบน เพื่อให้เห็นส่วนลึกและ ใจกลางของดอก กลีบดอก และเกสร ชัดเจน สร้างความน่าสนใจของ ภาพด้วยการจัดวางรูปทรงของดอกแต่ละดอกให้ทับซ้อนกัน เป็นมิติ จัดภาพแบบสองข้างไม่ เท่ากัน สร้างความสมดุลของภาพด้วยขนาดของกลีบดอกและน้ำหนักของสี

ชุดสี ใช้ทั้งสีโทนร้อน และสีกลาง สีร้อนได้แก่ สีแดง สีม่วงแดง สีชมพู ของกลีบดอก ในลักษณะไล่น้ำหนักอ่อนแก่ เพื่อแสดงถึงความลึก ดันของกลีบดอกและเกสร ส่วนสีกลางได้แก่ สีขาว ใช้แสดงส่วนที่ถูกแสงสว่าง โดยเฉพาะ บริเวณขอบกลีบดอก สีเหลือง ใช้ระบายส่วนที่เป็น เกสร ใช้ความสว่างของสีขาว ตัดกับความเข้มของสีม่วง ม่วงน้ำเงิน เพื่อแสดงการทับซ้อนกัน ของดอกและกลีบดอก

กลวิธีระบายสี ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบเพียงบางส่วน ระบายสีให้กลมกลืนกัน โดยเฉพาะสีชมพูอ่อน เพื่อแสดงถึงความเรียบเนียนของกลีบดอก บริเวณที่เป็นเกสรใช้กลวิธี ระบายสีแบบทิ้งรอยแปรง เป็นจังหวะ เพื่อให้เกิดมิติ บริเวณโคนกลีบดอกและพื้นหลังใช้กลวิธี ระบายสีแบบขี้สี ไล่น้ำหนักสีเพื่อแสดงลักษณะพื้นผิวและความลึก เพื่อสร้างมวล (Mass) รวมทั้ง เน้นขอบคมโดยใช้น้ำหนักสีอ่อนที่ขอบกลีบดอกเป็นจังหวะตัดกับน้ำหนักสีเข้มของพื้นหลัง

การปรับปรุง/พัฒนาผลงานชิ้นที่ 2

จากการสังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 2 และนำกลับไปหาผู้เชี่ยวชาญ เป็นรอบที่ 2 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้งสามท่านเห็นว่าผลงานมีการบิดเบือนรูปทรง การจัดภาพ ชุดสี และกลวิธีระบายสี มีความเหมาะสมตามแนวทางที่กำหนดรวมทั้งได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้ ผลงานมีความสมบูรณ์ปรากฏผล สรุปได้ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ได้เสนอแนะผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1 สรุปได้ว่า เพิ่มน้ำหนักของสี เพื่อให้เกิด มิติ

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ได้เสนอแนะผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2 สรุปได้ว่า ควรเพิ่มน้ำหนัก ของสีเพื่อแสดงความลึกของภาพ

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ได้เสนอแนะผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2 สรุปได้ว่า ควรเพิ่มน้ำหนักของ สีเพื่อแสดงความลึกของภาพ และตกแต่งขอบให้คม

สรุปผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มีความเห็นไปในทางเดียวกันคือควรเพิ่มน้ำหนักของสีเพื่อแสดง ความลึกของภาพ และตกแต่งขอบให้คม

จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงพัฒนาโดย เพิ่มน้ำหนักของสีแดง อมชมพูบริเวณใจกลางของดอก และใช้สีขาวตกแต่งขอบกลีบดอกเป็นจังหวะ แล้วนำกลับไปหา ผู้เชี่ยวชาญเป็นรอบที่ 3 โดยได้รับการยืนยันผลงาน จากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน ดังภาพ

ภาพที่ 33 ผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1 ที่พัฒนาและได้รับฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว

ข้อมูลภาพผลงานการสร้างสรรค์/พัฒนาชิ้นที่ 2 ภาพลิลาวดี ได้สร้างสรรค์/พัฒนา ดังนี้
การ บิดเป็นรูปทรง บิดเป็นรูปทรงของดอกไม้ ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่ายเป็น 3 มิติแบบลวงตา ในลักษณะรูปทรงอิสระ เพื่อแสดงรูปลักษณะ ของดอกไม้ โดยเฉพาะส่วนที่เป็น กลีบดอก ขยายรูปทรงของกลีบดอก แต่ละดอกให้ใหญ่ขึ้น มองเห็นกลีบดอก ของแต่ละดอก เพียงครั้งเดียว ในลักษณะกึ่งนามธรรม

การจัดภาพ จัดภาพแบบแผ่กระจาย ไม่มีเส้นสายตา ไม่มีจุดสนใจ ไม่เน้นส่วนใดส่วน หนึ่งสำคัญไปกว่ากัน ขยายขนาดของภาพให้ใหญ่ในลักษณะล้นขอบ เป็นภาพมุมมองระดับที่ มองจากด้านบน เพื่อให้เห็นส่วนลึกและ ใจกลางของดอก กลีบดอก ชัดเจน สร้างความน่าสนใจ ของภาพด้วยการจัดวางรูปทรงของดอกแต่ละดอกให้ทับซ้อนกัน เป็นมิติ จัดภาพแบบสองข้างไม่ เท่ากัน สร้างความสมดุลของภาพด้วยขนาดกลีบดอกและน้ำหนักของสี

ชุดสี ใช้ทั้งสีโทนร้อน และสีกลาง สีร้อนได้แก่ สีแดง สีแดงอมชมพู ของกลีบดอก ใน ลักษณะไล่สีน้ำหนักร้อนแก่ เพื่อแสดงถึงความลึก ดันของกลีบดอก ส่วนสีกลางได้แก่สีขาว ใช้ แสดงส่วนที่ถูกแสงสว่าง โดยเฉพาะ บริเวณขอบกลีบดอก ใช้ความสว่างของสีขาว ตัดกับความ เข้มของสีชมพู เพื่อแสดงการทับซ้อนกัน ของดอกและกลีบดอก

กลวิธีระบายสี ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบเพียงบางส่วน ระบายสีให้กลมกลืนกัน โดยเฉพาะสีชมพูอ่อน บริเวณที่เป็นขอบกลีบดอก ใช้กลวิธีระบายสีแบบทิ้งรอยแปรง เป็นจังหวะ เพื่อให้เกิดมิติ บริเวณ โคนกลีบดอกและกลีบดอกกลวิธีระบายสีแบบขยี้สี ไล่น้ำหนักสีเพื่อแสดง ลักษณะพื้นผิวและความลึก รวมทั้งเน้นขอบคมโดยใช้น้ำหนักสีอ่อนที่ขอบกลีบดอกเป็นจังหวะ ตัดกับน้ำหนักสีเข้มของพื้นหลัง

การปรับปรุง/พัฒนาผลงานชิ้นที่ 3

จากการสังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 3 และนำกลับไปหาผู้เชี่ยวชาญ เป็นรอบที่ 2 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้งสามท่านเห็นว่าผลงานมีการบิดเบือนรูปทรง การจัดภาพ ชุดสี และกลวิธีระบายสี มีความเหมาะสมตามแนวทางที่กำหนดรวมทั้งได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้ ผลงานมีความสมบูรณ์ปรากฏผล สรุปลงได้ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ได้เสนอแนะผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3 สรุปลงได้ว่า ควรเพิ่มความสด ของสีให้สะดุดตา และเพิ่มความสว่างที่ขอบกลีบดอก

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ได้เสนอแนะผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3 สรุปลงได้ว่า สีของดอกไม้ควรมีความสดใส ตามลักษณะชื่องานวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ได้เสนอแนะผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3 สรุปลงได้ว่า ควรเพิ่มความสว่าง ของขอบกลีบดอก

สรุปผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนมีความเห็นไปในทางเดียวกันคือควรเพิ่มความสดของสีให้สะดุดตา และเพิ่มความสว่างที่ขอบกลีบดอก

จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงพัฒนาโดยเพิ่มความสดของสีแดง ที่โคนกลีบดอก เพิ่มความสว่างที่ขอบกลีบดอกด้วยสีขาวเป็นจังหวะ แล้วนำกลับไปหาผู้เชี่ยวชาญ เป็นรอบที่ 3 โดยได้รับการยืนยันผลงาน จากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน ดังภาพ

ภาพที่ 34 ผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1 ที่พัฒนาและได้รับฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว

ข้อมูลภาพผลงานการสร้างสรรค์/พัฒนาชิ้นที่ 3 ภาพชมพูพันธุ์ทิพย์ ได้สร้างสรรค์/พัฒนา ดังนี้

การ บิดเบือนรูปทรง บิดเบือนรูปทรงของดอกไม้ ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่ายเป็น 3 มิติแบบลวงตา ในลักษณะรูปทรงรูปทรงอิสระ เพื่อแสดงรูปลักษณะ ของดอกไม้ โดยเฉพาะส่วนที่เป็นกลีบดอก และเกสร ขยายรูปทรงของกลีบดอก แต่ละดอกให้ใหญ่ขึ้น มองเห็นกลีบดอก แต่ละดอกเพียงครึ่งเดียว ลดรายละเอียดของเกสร และส่วนต่าง ๆ ของดอก ในลักษณะกึ่งนามธรรม

การจัดภาพ จัดภาพแบบแผ่กระจาย ไม่มีเส้นสายตา ไม่มีจุดสนใจ ไม่เน้นส่วนใดส่วนหนึ่งสำคัญไปกว่ากัน ขยายขนาดของภาพให้ใหญ่ในลักษณะล้นขอบ เป็นภาพมุมมองระดับที่มองจากด้านบน เพื่อให้เห็นส่วนลึกและ ใจกลางของดอก กลีบดอก และเกสร ชัดเจน สร้างความน่าสนใจของภาพด้วยการจัดวางรูปทรงของดอกแต่ละดอกให้ทับซ้อนกัน เป็นมิติ จัดภาพแบบสองข้างไม่เท่ากัน สร้างความสมดุลของภาพด้วยขนาดกลีบดอกและน้ำหนักของสี

ชุดสี ใช้ทั้งสีโทนร้อน และสีกลาง สีร้อนได้แก่ สีแดง สีแดง อมชมพู ของกลีบดอก ในลักษณะไล่สีน้ำหนักอ่อน แก่ เพื่อแสดงถึงความลึก ดื่นของกลีบดอกและเกสร ส่วนสีกลางได้แก่

สีขาว ใช้แสดงส่วนที่ถูกแสงสว่างโดยเฉพาะ บริเวณขอบกลีบดอก สีเหลือง ใช้ระบายส่วนที่เป็น เกสร ใช้ความสว่างของสีขาว ตัดกับความเข้มของสีแดง สีชมพู เพื่อแสดงการทับซ้อนกัน ของ ดอกและกลีบดอก

กลวิธีระบายสี ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบเพียงบางส่วน ระบายสีให้กลมกลืนกัน โดยเฉพาะสีชมพูอ่อน เพื่อแสดงถึงความเรียบเนียนของกลีบดอก บริเวณที่เป็นเกสรใช้กลวิธี ระบายสีแบบทิ้งรอยแปรง เป็นจังหวะ เพื่อให้เกิดมิติ บริเวณโคนกลีบดอกและกลีบดอกใช้กลวิธี ระบายสีแบบขี้สี ไล่น้ำหนักสีเพื่อแสดงลักษณะพื้นผิวและความลึก รวมทั้งเน้นขอบคมโดยใช้ น้ำหนักสีอ่อนที่ขอบกลีบดอกเป็นจังหวะตัดกับน้ำหนักสีเข้มของพื้นหลัง

การปรับปรุง/พัฒนาผลงานชิ้นที่ 4

จากการสังเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาสร้างสรรค์ผลงานชิ้นที่ 4 และนำกลับไปหาผู้เชี่ยวชาญ เป็นรอบที่ 2 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญทั้งสามท่านเห็นว่าผลงานมีการบิดเบือนรูปทรง การจัดภาพ ชุดสี และกลวิธีระบายสี มีความเหมาะสมตามแนวทางที่กำหนดรวมทั้งได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อให้ ผลงานมีความสมบูรณ์ปรากฏผล สรุปได้ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ได้เสนอแนะผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4 สรุปได้ว่า ภาพผลงานยังดู เรียบแบน

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ได้เสนอแนะผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4 สรุปได้ว่า ควรเพิ่มน้ำหนักสี เพื่อแสดงความลึกของภาพ

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ได้เสนอแนะผลงานการสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4 สรุปได้ว่า ควรเพิ่มน้ำหนักสี เพื่อแสดงความลึกและมิติ

สรุปผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คนมีความเห็นไปในทางเดียวกันคือ ควรเพิ่มน้ำหนักของสีเพื่อแสดง ความลึกของภาพ จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำไปปรับปรุงพัฒนาโดย เพิ่มน้ำหนัก ด้วยสีเหลืองส้มที่โคนกลีบดอก แล้วนำกลับไปหาผู้เชี่ยวชาญเป็นรอบที่ 3 โดยได้รับการยืนยันผลงาน จากผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน ดังภาพ

ภาพที่ 35 ผลงานการสร้างสรรค์ชั้นที่ 4 ที่พัฒนาและได้รับฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว

ข้อมูลภาพผลงานการสร้างสรรค์/พัฒนาชั้นที่ 4 ภาพคุณ ได้สร้างสรรค์/พัฒนา ดังนี้
การ บิดเบือนรูปทรง บิดเบือนรูปทรงของดอกไม้ ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่ายเป็น 3 มิติแบบลวดตา ในลักษณะรูปทรงอิสระ เพื่อแสดงรูปลักษณะ ของดอกไม้ โดยเฉพาะส่วนที่เป็น กลีบดอก ขยายรูปทรงของกลีบดอก ให้ใหญ่ขึ้น มองเห็นดอกและกลีบดอก เพียงครั้งเดียว ใน ลักษณะกึ่งนามธรรม

การจัดภาพ จัดภาพแบบแผ่กระจาย ไม่มีเส้นสายตา ไม่มีจุดสนใจ ไม่เน้นส่วนใดส่วน หนึ่งสำคัญไปกว่ากัน ขยายขนาดของภาพให้ใหญ่ในลักษณะล้นขอบ เป็นภาพมุมมองระดับที่ มองจากด้านบน เพื่อให้เห็นส่วนลึกและ ใจกลางของดอก กลีบดอก ชัดเจน สร้างความน่าสนใจ ของภาพด้วยการจัดวางรูปทรงของดอกแต่ละดอกให้ทับซ้อนกัน เป็นมิติ จัดภาพแบบสองข้างไม่ เท่ากัน สร้างความสมดุลของภาพด้วยขนาดกลีบดอกและน้ำหนักของสี

ชุดสี ใช้ทั้งสีโทนร้อน และสีกลาง สีร้อนได้แก่ สีส้ม สีเหลืองส้ม ของกลีบดอก ใน ลักษณะไล่สีน้ำหนกอ่อน แก่ เพื่อแสดงถึงความลึก ดันของกลีบดอก ส่วนสีกลางได้แก่สีขาว ใช้ แสดงส่วนที่ถูกแสงสว่าง โดยเฉพาะ บริเวณขอบกลีบดอก ใช้ความสว่างของสีขาว ตัดกับความ เข้มของสีส้ม สีส้มเหลือง เพื่อแสดงการทับซ้อนกัน ของดอกและกลีบดอก

กลวิธีระบายสี ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบเพียงบางส่วน ระบายสีให้กลมกลืนกัน โดยเฉพาะสีเหลืองอ่อน เพื่อแสดงถึงความเรียบเนียนของกลีบดอก บริเวณขอบกลีบดอกใช้กลวิธีระบายสีแบบทิ้งรอยแปรง เป็นจังหวะ เพื่อให้เกิดมิติ บริเวณโคนกลีบดอกและกลีบดอกใช้กลวิธีระบายสีแบบขยี้สี ไล่น้ำหนักสีเพื่อแสดงลักษณะพื้นผิวและความลึก รวมทั้งเน้นขอบคมโดยใช้น้ำหนักสีอ่อนที่ขอบกลีบดอกเป็นจังหวะตัดกับน้ำหนักสีเข้มของพื้นหลัง

จากการประเมินคุณภาพผลงานจิตรกรรมทั้ง 4 ชั้น ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อจัดลำดับความพึงพอใจในการสร้างสรรค์ผลงานของผู้วิจัยเรียงตามลำดับดังนี้

ตารางที่ 7 การจัดลำดับความพึงพอใจของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ	ชื่อ สกุล	ผลงานชั้นที่ 1	ผลงานชั้นที่ 2	ผลงานชั้นที่ 3	ผลงานชั้นที่ 4
					
1	อาจารย์ทวี รัชนิกร	1	3	2	4
2	พศ.ธนา เหมวงษา	1	4	2	3
3	อาจารย์นุกูล ปัญญาดี	1	4	2	3

สรุปได้ว่าผลงานชั้นที่ 1 ภาพผลงานชื่อ ตะแบก เป็นผลงานที่ผู้วิจัยสามารถถ่ายทอดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากที่สุด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “สีสันของดอกไม้บาน” สามารถสรุปผลการวิจัยตามหัวข้อต่าง ๆ ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 10 ภาพ ในประเด็น การบิดเบือนรูปทรง การจัดภาพ ชุดสี และกลวิธีระบายสี
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม เรื่อง สีสันของดอกไม้บาน ด้วยสีอะคริลิกบนผ้าใบ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 4 ภาพ
3. เก็บรวบรวมข้อมูลตามแบบเคลฟายประยุกต์ โดยการสอบถามผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน
4. วิเคราะห์สรุปผลข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อสร้างผลงานใหม่ 1 ชุด 4 ภาพ
5. สอบถามผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ครั้งที่ 2 โดยนำผลงานชุดใหม่เพื่อประเมินคุณภาพผลงานหลังการพัฒนา
6. สอบถามผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ครั้งที่ 3 เพื่อประเมินคุณภาพผลงานหลังการพัฒนา
7. อภิปรายผลการวิจัย จัดทำรายงาน และแสดงนิทรรศการ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “สีสันของดอกไม้บาน” มีกลุ่มตัวอย่าง เป็นผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 10 ภาพ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเป็นผลงานจิตรกรรม จำนวน 4 ชิ้น เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาแสดงความคิดเห็นด้วยวิธีการเคลฟายประยุกต์ และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ จำนวน 4 ชิ้น ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 10 ภาพ พบว่า

1.1 การบิดเบือนรูปทรง ผลงาน บิดเบือนรูปทรงให้เหลือเฉพาะโครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติ แบบลวงตา ในลักษณะรูปทรงอิสระและรูปทรงเรขาคณิต และเพิ่มรายละเอียด บางส่วน มีลักษณะกึ่งนามธรรม

1.2 การจัดภาพในผลงานที่ศึกษาทั้งหมดจัดภาพแบบแผ่กระจาย ไม่มีเส้นสายตา ไม่นั่น จุดสนใจ เป็นภาพมุมมองที่ระดับมองจากด้านบน ในลักษณะขยายขนาดของดอกไม้บานให้ล้นขอบ และเห็นส่วนในของดอก

1.3 ชุดสี การใช้ชุดสีในผลงานมีทั้งโทนร้อน และโทนเย็น โดยยึดสีจริงตามธรรมชาติ ของวัตถุส่วนใหญ่เป็นแบบสีเดียว ไล่น้ำหนักอ่อนแก่ เพื่อแสดงความลึก ใช้สีอ่อน และสีเข้มในการ คัดเส้นเพื่อแสดงเส้นขอบของรูปทรง

1.4 กลวิธีระบายสี ผลงานส่วนใหญ่ ใช้วิธีระบายสีแบบ เคลือบเรียบเพื่อแสดงความ เรียบเนียน ของดอก และทิ้งรอยฝีแปรง รวมทั้งการป้ายโปะสีหนา ๆ เพื่อแสดงพื้นผิวบางส่วน

2. การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสีต้นของดอกไม้บาน ด้วยสีอะคริลิกบนผ้าใบ พบว่า เป็นผลงานที่แสดงตัวตนของผู้วิจัย คือ ระบายสีแบบสีเดียว จัดภาพแบบแผ่กระจาย มีรูปร่างที่เรียบง่าย เน้นกลวิธีระบายสีแบบขี้สี และมีลักษณะตามประเด็น ดังนี้

2.1 การบิดเบือนรูปทรง บิดเบือนรูปทรงของดอกไม้ ให้เหลือโครงสร้างที่เรียบง่ายเป็น 3 มิติแบบลวงตา ในลักษณะรูปทรงอิสระ เพื่อแสดงรูปลักษณะ ของดอกไม้ โดยเฉพาะส่วนที่เป็น กลีบดอก และเกสร ขยายรูปทรงของกลีบดอก แต่ละดอกให้ใหญ่ขึ้น มองเห็นกลีบดอก และ เกสรของแต่ละดอกเพียงครั้งเดียว ลดรายละเอียดของเกสร และส่วนต่าง ๆ ของดอก ในลักษณะ กึ่งนามธรรม

2.2 การจัดภาพ จัดภาพแบบแผ่กระจาย ไม่มีเส้นสายตา ไม่นั่นส่วนใดส่วนหนึ่งสำคัญ ไปกว่ากัน ขยายขนาดของภาพให้ใหญ่ในลักษณะล้นขอบ เป็นภาพมุมมองระดับที่มองจาก ด้านบน เพื่อให้เห็นส่วนลึกและ ใจกลางของดอก กลีบดอก และเกสร ชัดเจน สร้างความ น่าสนใจของภาพด้วยการจัดวางรูปทรงของดอกแต่ละดอกให้ทับซ้อนกัน เป็นมิติ จัดภาพแบบ สองข้างไม่เท่ากัน สร้างความสมดุลของภาพด้วยขนาดของกลีบดอกและน้ำหนักของสี

2.3 ชุดสี ใช้ทั้งสีโทนร้อน และสีกลาง สีร้อนได้แก่ สีแดง สีม่วงแดง สีชมพู ของกลีบ ดอก ในลักษณะไล่น้ำหนักอ่อนแก่ เพื่อแสดงถึงความลึก ดันของกลีบดอกและเกสร ส่วนสีกลาง ได้แก่สีขาว ใช้แสดงส่วนที่ถูกแสงสว่าง โดยเฉพาะ บริเวณขอบกลีบดอก สีเหลือง ใช้ระบายส่วน ที่เป็นเกสร ใช้ความสว่างของสีขาว ตัดกับความเข้มของสีม่วง ม่วงน้ำเงิน เพื่อแสดงการทับซ้อน กัน ของดอกและกลีบดอก

2.4 กลวิธีระบายสี ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยเรียบเพียงบางส่วน ระบายสีให้กลมกลืนกัน โดยเฉพาะสีชมพูอ่อน เพื่อแสดงถึงความเรียบเนียนของกลีบดอก บริเวณที่เป็นเกสรใช้กลวิธีระบายสีแบบทิ้งรอยแปรง เป็นจังหวะ เพื่อให้เกิดมิติ บริเวณ โคนกลีบดอกและพื้นหลังใช้กลวิธีระบายสีแบบขี้สี ไล่น้ำหนักสีเพื่อแสดงลักษณะพื้นผิวและความลึก เพื่อสร้างมวล (Mass) รวมทั้งเน้นขอบคมโดยใช้น้ำหนักสีอ่อนที่ขอบกลีบดอกเป็นจังหวะตัดกับน้ำหนักสีเข้มของพื้นหลัง

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาวิเคราะห์ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ จำนวน 10 ภาพ พบว่า การบิดเบือนรูปทรง ผลงาน บิดเบือนรูปทรงให้เหลือเฉพาะโครงสร้างที่เรียบง่าย เป็น 3 มิติแบบวงตา ในลักษณะรูปทรงอิสระและรูปทรงเรขาคณิต และเพิ่มรายละเอียด บางส่วน มีลักษณะกึ่งนามธรรม ผลงานทั้งหมดจัดภาพแบบแผ่กระจายไม่เน้นจุดสนใจ มีลักษณะขยายขนาดของดอกไม้ให้ล้นขอบและเห็นส่วนในของดอก เป็นภาพมุมมองที่ระดับมองจากด้านบน และระดับสายตาปกติ การใช้ชุดสีในผลงานมีทั้งโทนร้อน และโทนเย็น โดยยึดสีจริงตามธรรมชาติ ของวัตถุ ส่วนใหญ่เป็นแบบสีเดียว ไล่น้ำหนักอ่อนแก่ เพื่อแสดงความลึก ใช้สีอ่อน และสีเข้มในการตัดเส้นเพื่อแสดงเส้นขอบของรูปทรง กลวิธีระบายสี ผลงานส่วนใหญ่ ใช้วิธีระบายสีแบบ เกลี่ยเรียบเพื่อแสดงความเรียบเนียนของดอก และทิ้งรอยแปรง รวมทั้งการป้ายโปะสีหนา ๆ เพื่อแสดงพื้นผิวบางส่วน ผลงานในภาพรวมล้วนเป็นการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ในเชิงสัญลักษณ์ ผ่านรูปทรงของดอกไม้ ให้ผู้ชมสัมผัสถึงความงาม ความหมาย ที่ศิลปินต้องการแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี อารมณ์นิยม ที่ให้ความสำคัญเรื่องการสื่อความหมาย อารมณ์ ความรู้สึก ทฤษฎีนิยมแสดงออกทางอารมณ์ เน้นคุณค่าการแสดงออกทางอารมณ์ ถ่ายโยงลงไปในงาน สามารถถ่ายโยงได้ทั้งผลงานที่อยู่ในกลุ่ม ลอกเลียนรูปทรง ขึ้นอยู่กับวิธีการแสดงออก เพื่อสื่ออารมณ์ความรู้สึกนั้นด้วยอะไร เช่น อาจเป็นสี รูปทรง บรรยากาศ หรือความรุนแรงของ Element ต่าง ๆ ทางศิลปะ ซึ่งผู้สร้างงานสามารถแสดงให้เห็นถึง ความเป็นตัวของตัวเอง ความจริงใจและความแจ่มชัดในการถ่ายทอดอารมณ์นั้นออกมา (ชะ วัชชัย ภาติณฐ 2544 : น.135) รวมทั้งการแปลความหมายโดยรวม ได้แก่ การมองภาพโดยรวม ใช้เวลาสั้น ๆ รวดเร็ว ไม่พิจารณา รายละเอียดในภาพ การมองอย่างรวดเร็วเช่นนี้สิ่งที่รับรู้ได้คือ ภาพรวมของสี ของรูปร่างรูปทรงที่มีความเด่นชัด ภาพรวมของทั้งหมดคือโครงสร้างความคิดของศิลปินที่ต้องการแสดงออกในภาพเขียนนั้น ๆ เราสามารถคาดคะเนถึงแนวคิดโดยรวมของศิลปินได้ อาจหมายถึงความน่ากลัวความลึกกลับ หากไม่สามารถคาดเดาได้ ให้ใช้ในการเวลามองเพิ่มขึ้น การกระทำเช่นนี้เป็นการจับประเด็น หรือคาดเดาแนวคิดหลักของศิลปินเท่านั้น (สมชาย พรหมสุวรรณ , 2546 : 10)

2. จากการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสีส้นของดอกไม้บาน ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จำนวน 4 ชิ้น พบว่า

ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 1 ภาพผลงานชื่อ ภาพ ตะแบก เป็นผลงานสร้างสรรค์ที่ ผู้วิจัยได้ บิดเบือนรูปทรงของดอก กลีบดอก และเกสร เพิ่มสีม่วงอ่อน สีขาว ที่เกสร เพื่อให้เกิดมิติ กระจายสีเหลืองของเกสรให้สัมพันธ์กับสีของกลีบดอก เพื่อแสดงถึงความงดงามของดอก เพิ่ม ความคมชัดบริเวณขอบกลีบดอกด้วยสีสว่าง จัดภาพให้แผ่กระจายด้วยการเน้นดอกเดี่ยวขนาดใหญ่จนล้นขอบ และแสดงรายละเอียดของกลีบดอกให้ดูสว่างสดใส สร้างความน่าสนใจของภาพ โดยการเน้นรายละเอียดของ เกสร เน้นความคมชัดของกลีบดอก และแสดงพื้นผิวเทคนิคการขยี้สี รวมทั้งการกระจายสีให้สัมพันธ์กัน โดย สีม่วง กระจายมาที่สีชมพูของกลีบดอก และที่สีเหลือง ของเกสร เพื่อแสดงการเบ่งบานของดอก เพิ่มความลึกของภาพ โดยการเน้นน้ำหนักของสีม่วง เพิ่มรายละเอียดขอบกลีบดอก โดยใช้สีสว่างตัดขอบ ระบายสีแบบขยี้สี เพื่อสร้างภาพดอกไม้ ให้มีชีวิตชีวา

ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 2 ภาพผลงานชื่อ ลีลาวดี ผู้วิจัยได้ จัดรูปทรงของภาพดอกไม้ ให้น่าสนใจ โดยเน้นความสำคัญเพียงดอกเดียว บิดเบือนรูปทรงโดยการลดจำนวนของดอก เพิ่ม ความทับซ้อนของกลีบดอก เพื่อให้เป็นรูปแบบกึ่งนามธรรมเพื่อถ่ายทอดในเชิงสัญลักษณ์ จัดภาพ แบบแผ่กระจายโดยการขยายขนาดของดอกให้ใหญ่ขึ้นในลักษณะล้นขอบเพื่อแสดงการเบ่งบาน เต็มที่ของดอกไม้ สร้างพื้นหลังในลักษณะทับซ้อนกันและฟอร์มปิด ฟอร์มเปิด เน้นรายละเอียด ส่วนของกลีบดอกและขอบกลีบดอกเพื่อให้น่าสนใจยิ่งขึ้น แสดงความลึกของภาพโดยการลด ส่วนที่เป็นสีขาว และเพิ่มน้ำหนักบริเวณที่เป็นสีชมพูเพื่อแก้ปัญหาความ เรียบแบน เพิ่มความลึก ของภาพโดยใช้สีคู่ตรงข้าม เน้นรายละเอียดในส่วนของกลีบดอกโดยการตัดเส้นด้วยสีสว่าง เป็นจังหวะ ลง Layer บริเวณกลีบดอก และเน้นการขยี้สีที่ขอบกลีบดอก เพื่อความเป็นลีลาวดีสี ชมพูที่งดงาม

ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 3 ภาพผลงานชื่อ ชมพูพันธุ์ทิพย์ ผู้วิจัยได้ บิดเบือนรูปทรงของ ดอก ขอบกลีบให้ดูเรียบง่าย และส่วนที่เป็นเกสร ใช้สีเหลืองทอง ไล่น้ำหนักอ่อน แก่ เพื่อสื่อถึง ความความอ่อนละมุน และไม่ให้ดูใกล้เคียงกับกลีบดอกเกินไป จัดภาพแบบแผ่กระจาย โดยขยาย ขนาดของดอกให้ใหญ่ ในลักษณะล้นขอบ แสดงรายละเอียดของกลีบดอก เกสร และ ขอบกลีบ ดอกอย่างชัดเจน สร้างความสมบูรณ์ของภาพ โดยการเพิ่มความเด่นชัดที่รูปทรงของดอก เกสร และขอบกลีบดอก ใช้สีขาว ตัดริมขอบกลีบดอกเป็นจังหวะ เพื่อให้เกิดรสชาติของการรับรู้ เก็บ รายละเอียดในส่วนของเกสร โดยการเกลี่ยเรียบ เพิ่มการลง Layer เพื่อให้ ดูฟูกระจาย ขยี้สีเพื่อ ถ่ายทอดความนุ่มและบางเบา ลง Glazing เพื่อเน้นน้ำหนักของสี สร้างความโดดเด่นและน่าสนใจ

ผลงานสร้างสรรค์ชิ้นที่ 4 ภาพผลงานชื่อ คุณ ผู้วิจัยได้ สร้างการบิดเบือนรูปทรงของดอกไม้ โดยการทับซ้อนเพื่อถ่ายทอดการสร้างสรรคของธรรมชาติได้อย่างลงตัว จัดภาพแบบแผ่กระจาย โดยการขยายขนาดของรูปทรงดอกไม้ให้ใหญ่ไม่ให้ดูเป็นกลุ่มก้อน ให้เป็นนามธรรม เพื่อเพิ่มเสน่ห์และความน่าสนใจ สร้างคุณค่าและความน่าสนใจของดอกไม้โดยเพิ่มขนาด ความสดใสของสี และเทคนิคการขยี้สี เพิ่มน้ำหนักของสีเหลือง เพิ่มความเด่นชัดของสีขาวบริเวณขอบกลีบดอก เน้นความลึกของภาพ โดยการนำสีม่วงซึ่งเป็นสีคู่ตรงข้ามมาผสมกับสีเหลือง เพื่อสร้างความแตกต่าง และความรู้สึก จึงเป็นภาพคุณค่าที่ทรงคุณค่า เน้นการขยี้สีให้ดูเบา นุ่ม เนียน เหมือนปุยเมฆที่สลัว ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศที่น่าหลงใหล ระบายสีขอบกลีบดอก ด้วยการลงสีเข้มก่อน แล้วทับด้วยสีอ่อน เพื่อสร้างมิติและ เกิดความคม ลง Glazing ในส่วนที่ทับซ้อนเพื่อเน้นน้ำหนักสี

จากการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมทั้ง 4 ภาพ ผู้วิจัยได้ใช้ภาพกลุ่มดอกไม้ที่กำลังบานเต็มที่ แสดงออกถึงความรู้สึกอ่อนหวาน นุ่มนวล ตามลักษณะของดอกไม้ ใช้การบิดเบือนรูปทรงดอกไม้ในผลงาน ให้มีลักษณะเป็นกิ่งนามธรรม ลักษณะรูปทรงของดอกไม้ดูเรียบง่าย สร้างมิติด้วยการทับซ้อนกันของกลีบดอก ใช้การจัดภาพแบบแผ่กระจาย ขยายส่วนประกอบของดอก กลีบดอก และเกสร เพื่อสร้างความโดดเด่นของภาพที่จัดภาพแบบแผ่กระจายนี้ ชุดสี ที่ใช้ในภาพเป็นชุดสีจริงของดอกไม้ แสดงน้ำหนัก อ่อน แก่ของสี เพื่อแสดงความตื่น ลึกของภาพ ใช้สีขาวตัดเส้นแบบมีจังหวะ เพิ่มความคมชัด และเพื่อสร้างเสน่ห์ของตัวผลงาน ใช้กลวิธีระบายสีแบบเกลี่ยให้เรียบเนียน เพื่อให้ดูเบา นุ่ม ตามลักษณะเด่นของดอกไม้ และเป็นการสร้างลักษณะของพื้นผิว ให้น่าสนใจยิ่งขึ้น ผลงานชุดนี้ประกอบกันขึ้นด้วยลักษณะเฉพาะตัวของผู้วิจัย และความงดงามของดอกไม้ ในลักษณะกิ่งนามธรรม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีอารมณ์นิยม ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญเรื่องการสื่อความหมาย อารมณ์ ความรู้สึก แนวคิด ถึงผู้ชม ทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า งานจิตรกรรมมิได้สร้างขึ้นจากความว่างเปล่า มิได้สร้างขึ้นจากการทำงานของประสาทมือและประสาทตาเท่านั้น แต่เป็นการสร้างงานผ่านสมอง ผ่านความรู้สึกของศิลปิน ฉะนั้นความหมาย ความรู้สึก หรือแนวคิดเป็นสิ่งที่ควรแสดงออกในงานจิตรกรรม ผลงานในทฤษฎีนี้จึงไม่เน้นรูปทรงธรรมชาติ เพราะเชื่อว่ารูปทรงธรรมชาติบางครั้งไม่สามารถใช้อธิบายความหมายได้ จึงเกิดการตัดทอนตัดแปลงรูปทรงขึ้น เพื่อให้สัมพันธ์สอดคล้องกับความรู้สึกที่ต้องการแสดงออก ไม่สนใจรูปทรงเหมือนจริงอีกต่อไป (ชะวัชชัย ภาคินธู 2544 : น.135) นอกจากนั้นผลงานในภาพรวมยังสื่อให้เห็นความสำคัญ ความงดงาม ของธรรมชาติ สร้างความตระหนักให้มนุษย์ มีความรัก ห่วงแค้น และช่วยกันอนุรักษ์ ธรรมชาติให้คงอยู่สืบไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คลวีร์ คงกัน (2553, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเพื่อสร้างสรรค์จิตรกรรม

กึ่งนามธรรมด้วยเทคนิค ดิแคลโคแมเนีย สรุปได้ว่าเป็นการศึกษาที่มุ่งสะท้อนเนื้อหาเกี่ยวกับธรรมชาติ เพื่อตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถเปรียบเทียบได้กับการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ ซึ่งนำเสนอผ่านผลงานจิตรกรรมสีอะคริลิก บนผ้าใบ โดยการผสมผสานเข้ากับเทคนิค ดิแคลโคแมเนีย กลวิธีสร้างสรรค์ผลงานก็เลือกใช้รูปร่างรูปทรงที่เข้าใจง่าย รูปทรงที่ใช้เป็นรูปทรงที่ตัดแปลง การใช้สี เป็นการใช้สีแบบไม่เหมือนที่มีอยู่ในธรรมชาติ รูปแบบที่ใช้ในการสร้างสรรค์งาน คือ ลักษณะกึ่งนามธรรม โดยมุ่งให้ผู้ชมเกิดสุนทรียภาพทางการรับรู้ทั้งภาพและเนื้อหาที่สอดคล้องตามกลวิธีการสร้างสรรค์งาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌ็องการ ชีรบรรกุล (2549, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ของจอร์เจีย โอคิฟฟ์ พบว่าเขาได้รับ แรงบันดาลใจมาจากสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ตั้งแต่อดีตที่ส่งผลกระทบต่อผลงานของ โอคิฟฟ์โดยตรง โอคิฟฟ์ใช้สีเลียนแบบธรรมชาติและตัดทอนบางส่วนที่ไม่สำคัญออกตามจินตนาการ และใช้สีเพื่อแสดงคุณสมบัติของสีความคิดในการใช้สีแบบสังเคราะห์ จะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของมนุษย์ เนื่องจากแต่ละสีจะมีคุณสมบัติในการตอบโต้กับความรู้สึกของมนุษย์แตกต่างกัน รูปทรงในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ นั้น โอคิฟฟ์ ใช้รูปทรงอินทรีย์รูปผสมผสานเชื่อมโยงกับรูปทรงอิสระและรูปทรงเรขาคณิต เป็นการเล่าเรื่องโดยใช้รูปทรงของดอกไม้มาตัดทอนให้เหลือเพียงสาระสำคัญ

ผลงานสีต้นของดอกไม้บาน เป็นส่วนประกอบหนึ่งของการรับรู้ทางการเห็น ซึ่งการเห็นจัดเป็นการรับรู้จากประสาทสัมผัสทางตา และถูกควบคุม สั่งการจากระบบสมอง สีต้นในผลงานมีสีที่เป็นแสง กับสีที่เป็นวัตถุ ได้แก่ สีที่มีอยู่ในธรรมชาติของดอกไม้ สีแต่ละสีมีความถี่ของคลื่นแสงไม่เท่ากัน สีแดงมีความถี่ต่ำที่สุดและมีช่วงคลื่นยาวที่สุด คลื่นแสงจะมีความถี่สูงขึ้นเรื่อยๆ จากแดงไปส้มจนถึงม่วงที่มีความถี่สูงสุดและช่วงคลื่นสั้นที่สุด คลื่นแสงที่มีความถี่ต่ำกว่าแดงหรือสูงกว่าม่วงยังมีอีกมากมาย สีเป็นทัศนธาตุ ที่สำคัญและมีบทบาทมากที่สุดในงานจิตรกรรม ผลงานสีต้นของดอกไม้บาน อาจเปรียบเทียบกับชีวิตในการเกิดขึ้น การดำรงอยู่ และการแตกสลายไป ดอกไม้กับชีวิตมีจุดเริ่มต้นและการสิ้นสุดคล้าย ๆ กัน กล่าวคือ มีติด แดกขยาย ตุม และบาน แล้วก็ร่วงโรย แต่ก่อนที่ดอกไม้จะร่วงโรยลงดิน ดอกไม้ได้ทิ้งความชื่นบานตาแก่ผู้พบเห็น เป็นประโยชน์ต่อโลก หนุนเก็บมอบให้คนรัก ศาสนิกชนเก็บไปบูชาสิ่งที่ตนเคารพนับถือ ปักแจกันตามที่ต่าง ๆ ชีวิตคนเราก็เช่นเดียวกัน ก่อนชีวิตจะดับสิ้นไปควรทำตัวให้มีประโยชน์หรือ สาระของชีวิต ทิ้งไว้ให้โลกดังเช่นดอกไม้

อย่างไรก็ตามผลงานวิทยานิพนธ์ทั้ง 4 ภาพ ก็สื่อถึงธรรมชาติ ซึ่งเป็นเครื่องหมายของความบริสุทธิ์ การมีใจที่สะอาด ความสวยงามของสีต้นดอกไม้ นั้นเป็นสุดยอดปารณาของมนุษย์ชนทั่วไป จึงอาจกล่าวได้ว่าดอกไม้คือส่วนสำคัญที่ทำให้การดำรงชีวิตของผู้คน มีความสุข

สงบ เยือกเย็น ขยับระดับจิตใจให้พ้นจากกิเลส ตัณหา ส่งผลให้สังคมไทยอยู่อย่างมีความสุข เป็นสังคมแห่งคุณธรรม เป็นสังคมที่เอื้ออาทรกัน โดยมีหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนาเป็นบริบทสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “สีสันของดอกไม้บาน” มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. ผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้ สามารถถ่ายทอดเรื่องราว อารมณ์ ความรู้สึก และสามารถใช้เป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งต่าง ๆ ได้ โดยอาศัยจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์
2. การพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้ผ่านกระบวนการเคลฟายประยุกต์ซึ่งมีประสิทธิภาพเป็นที่น่าพอใจ การพบผู้เชี่ยวชาญอย่างสม่ำเสมอและจำนวนหลายครั้ง ยิ่งส่งผลให้ผลงานมีคุณภาพ ทำให้ผู้คนที่ได้สัมผัสมีสุนทรียภาพ
3. การตั้งคำถาม และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ควรเป็นคำถามที่ชัดเจนตรงประเด็นที่ศึกษา เพื่อไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญอธิบายเกินขอบเขตของคำถาม และเนื้อหาที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรทดลองจัดองค์ประกอบในรูปแบบอื่น ให้มีรูปแบบและแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ต่อไป
2. ควรพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานให้มีขนาด เทคนิค ที่หลากหลาย สามารถนำมาใช้ในการแสดงนิทรรศการเดี่ยวได้อย่างมีคุณภาพ

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2540) **พจนานุกรมศัพท์และเทคนิคทางศิลปะ**. แปลโดย
มะลิฉัตร เอื้ออานันท์ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ.
- โกสุ่ม สายใจ. (2544) **จิตรกรรมพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : โครงการผลิตเอกสารตำราคณะศิลปกรรม
ศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
- กัจจกร สุนพงษ์ศรี. (2554). **ศิลปะสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ : วิปรีนทร์(1991) จำกัด
- เจตนา นาควัชระ. (2541). **ทัศนศิลป์**. กรุงเทพฯ : วิปรีนทร์(1991) จำกัด
- ชะลูด นิ่มเสมอ. (2531). **องค์ประกอบศิลป์**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- ชะวัชชัย ภาติณฐ. (2544). **ทัศนศิลป์วิจักษ์**. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว
- คลวีร์ คงกัน. (2553). **การศึกษาเพื่อสร้างสรรคงานจิตรกรรมด้วยเทคนิคดิแคลโคเมเนียในเนื้อหา
เกี่ยวกับธรรมชาติลักษณะกิ่งนามธรรม**, (อัคราณา)
- ณัฐกร ชีรบรรกุล. (2549). **กรณีศึกษาผลงานจิตรกรรมภาพดอกไม้อของจอร์เจีย โอคิฟ**. (อัคราณา)
- พีระพงษ์ กุลพิศาล. (2546). **มโนภาพและการรับรู้ทางศิลปะและศิลปะศึกษา**. กรุงเทพฯ : 21
เซ็นจูรี่ จำกัด.
- . (2549). **สุนทรียศาสตร์ในศิลปะและศิลปะศึกษา**. กรุงเทพฯ :
- . (2554). **การบิดเบือนรูปทรงในทัศนศิลป์**. อัคราณา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2541). **พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ อังกฤษ – ไทย**. กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2536). **ทัศนศิลป์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- . (2537). **มนุษย์กับความงาม**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สดชื่น ชัยประสาธน์. (2537). **การตีความเป็นจริงในกวีนิพนธ์และจิตรกรรมเซอร์เรียลลิสม์ในฝรั่งเศส
ค.ศ. 1916 – 1969** กรุงเทพฯ : อัมรินทร์ พรินตติ้ง กรุ๊ป
- สุชาติ เถาทอง. (2536). **หลักการทัศนศิลป์**. กรุงเทพฯ : นำอักษร
- . (มปป.). **ทัศนศิลป์กับมนุษย์**. กรุงเทพฯ : ไทน์ร่วมเกล้า จำกัด
- สุชาติ สุทธิ. (2535). **เรียนรู้การเห็นพื้นฐานการวิจารณ์ทัศนศิลป์**. กรุงเทพฯ : โอ เอส
พรินตติ้ง จำกัด
- สมชาย พรหมสุวรรณ. (2546). **การชื่นชมงานศิลปะ**. อัคราณา

- อารี สุทธิพันธุ์. (2528). **ศิลปะนิยม**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช จำกัด
 ----- . (2532). **ทัศนศิลป์และความงาม**. กรุงเทพฯ : แสงศิลป์การพิมพ์.
 อำนาจ เข็นสบาย. (2535). **ทัศนศิลป์ตะวันตกสมัยเก่า**. กรุงเทพฯ : แสงศิลป์การพิมพ์.
 อัสนีย์ ชูอรุณ. (2544). **จิตรกรรมร่วมสมัย**. กรุงเทพฯ : โอเอส พรินติ้ง เฮ้าส์
 วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2555) **ไม่มงคลประจำจังหวัด** . ค้นเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2556
 จาก [Http://www.wikipaintings.org](http://www.wikipaintings.org)
 สำนักงานจังหวัดร้อยเอ็ด. (2550). **สัญลักษณ์ของจังหวัด**. ค้นเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2555
 จาก [Http://www.roiet.go.th](http://www.roiet.go.th)
 Wikipaintings. (2003). **Artists by Alphabet**. ค้นเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2555
 จาก [Http://www.wikipaintings.org](http://www.wikipaintings.org)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์ทวี รัชนิกร
ตำแหน่ง ศิลปินแห่งชาติสาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ประจำปี 2548

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนา เหมวงษา
ตำแหน่ง คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (คลอง 6)

ชื่อผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์นุฎล ปัญญาดี
ตำแหน่ง ศิลปินอิสระ

ภาคผนวก ข

หนังสือราชการจากมหาวิทยาลัย

ที่ ศธ.๐๕๖๔.๑๔/๑๓๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี

เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์นฤมล ปัญญาดี (ศิลปินอิสระ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางนฤมล ประทุมวัน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
ศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สีสันของดอกไม้บ้าน" โดยมี
คณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รศ.พีระพงษ์	กุลพิศาล	ประธาน
๒. รศ.ประไพ	วีระอมรกุล	กรรมการ
๓. ผศ.พิสิษฐ์	พันธ์เทียน	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้
ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา
ของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๒-๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๓

ที่ ศธ.๐๕๖๔.๑๔/๑๒๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนา เหมวงษา (คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอุบล ประทุมวัน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
ศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สีสันของคอกไม้บ้าน" โดยมี
คณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รศ.พีระพงษ์	กุลพิศาล	ประธาน
๒. รศ.ประไพ	วีระอมรกุล	กรรมการ
๓. ผศ.พิสิษฐ์	พันธ์เทียน	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้
ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา
ของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังนี้เป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิวิรรณ เอี่ยมสะอาด)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๒-๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๘๓

ที่ ศธ.๐๕๖๔.๑๔/๑๓๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ทวี รัชนิกร (ศิลปินแห่งชาติ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นางอุบล ประทุมวัน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
ศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "สีส้นของดอกไม้บ้าน" โดยมี
คณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รศ.พีระพงษ์	กุลพิศาล	ประธาน
๒. รศ.ประไพ	วิระอมรกุล	กรรมการ
๓. ผศ.พิสิษฐ์	พันธ์เทียน	กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)
ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้
ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา
ของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังนี้เป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๒-๔๖๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๓

ภาคผนวก ง

การวิเคราะห์ผลงานของผู้เชี่ยวชาญ

ภาพที่ 40
ผู้วิจัยและ อ. ทวี รัชนิกร ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1

ภาพที่ 41
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 วิเคราะห์ผลงาน

ภาพที่ 42
ผู้วิจัยและผศ. ธนา เหมวงศา ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2

ภาพที่ 43
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 วิเคราะห์ผลงาน

ภาพที่ 44
ผู้วิจัยและอาจารย์นุกุล ปัญญาดี ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3

ภาพที่ 45
ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 วิเคราะห์ผลงาน

ภาคผนวก จ
ผลการวิเคราะห์เครื่องมือ

ตารางที่ 2 จัดลำดับข้อมูลการวิเคราะห์ผลงานชิ้นที่ 1

ประเด็นที่ศึกษา	ประเด็นคำถาม / เนื้อหาที่วิเคราะห์	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3			สรุป
		มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1 รูปแบบ	ผลงานมีความเป็นลัทธิเหนือจริง		✓		✓				✓		ปานกลาง
	ความสอดคล้องของเนื้อหากับศิลปะลัทธิเหนือจริง		✓		✓				✓		ปานกลาง
2 เนื้อหาเรื่องราว	เนื้อหาสะท้อนภาพสังคมนิยมชีวิต		✓		✓			✓			ปานกลาง
	เนื้อหากระตุ้นให้เกิดแนวคิดในเชิงบวก		✓		✓			✓			ปานกลาง
	เรื่องราวของภาพสอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษา		✓		✓			✓			ปานกลาง
3 กลวิธีในการสร้างสรรค์ผลงาน	เทคนิคที่ใช้ในผลงานสอดคล้องกับเนื้อหา	✓			✓			✓			ปานกลาง
	โทนสีที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา		✓		✓			✓			ปานกลาง
	องค์ประกอบทางศิลปะ		✓		✓			✓			ปานกลาง
	การจัดองค์ประกอบของภาพมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา		✓		✓			✓			ปานกลาง
4 การใช้สัญลักษณ์กับเนื้อหาที่นำเสนอ	สัญลักษณ์สื่อถึงสังคมนิยมชีวิตที่ศึกษา	✓			✓			✓			มาก
	สัญลักษณ์มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา		✓		✓			✓			ปานกลาง
	สัญลักษณ์ที่นำเสนอกระตุ้นให้เกิดแนวคิดตรงตามเนื้อหาที่ศึกษา		✓		✓			✓			ปานกลาง

ตารางที่ 3 จัดลำดับข้อมูลการวิเคราะห์ผลงานชิ้นที่ 2

ประเด็น ที่ศึกษา	ประเด็นคำถาม / เนื้อหาที่วิเคราะห์	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3			สรุป
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	มาก	ปาน กลาง	น้อย	มาก	ปาน กลาง	น้อย	
1 รูปแบบ	ผลงานมีความเป็นลัทธิเหนือจริง	✓			✓				✓		มาก
	ความสอดคล้องของเนื้อหากับศิลปะ ลัทธิเหนือจริง	✓			✓				✓		มาก
2 เนื้อหา เรื่องราว	เนื้อหาสะท้อนภาพสังคมชีวิต		✓			✓			✓		ปานกลาง
	เนื้อหากระตุ้นให้เกิดแนวคิดในเชิงบวก			✓			✓		✓		น้อย
	เรื่องราวของภาพสอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษา		✓			✓			✓		ปานกลาง
3 กลวิธี ในการ สร้างสรรค์ ผลงาน	เทคนิคที่ใช้ในผลงานสอดคล้องกับเนื้อหา		✓			✓			✓		ปานกลาง
	โทนสีที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา		✓			✓			✓		ปานกลาง
	องค์ประกอบทางศิลปะ		✓			✓			✓		ปานกลาง
	การจัดองค์ประกอบของภาพมีความ สอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา		✓				✓			✓	น้อย
4 การใช้ สัญลักษณ์ กับเนื้อหา ที่นำเสนอ	สัญลักษณ์สื่อถึงสังคมชีวิตที่ศึกษา		✓			✓			✓		มาก
	สัญลักษณ์มีความสอดคล้องกับเนื้อหา ที่ศึกษา		✓			✓			✓		ปานกลาง
	สัญลักษณ์ที่นำเสนอกระตุ้นให้เกิดแนวคิด ตรงตามเนื้อหาที่ศึกษา		✓			✓		✓			ปานกลาง

ตารางที่ 4 จัดลำดับข้อมูลการวิเคราะห์ผลงานชิ้นที่ 3

ประเด็น ที่ศึกษา	ประเด็นคำถาม / เนื้อหาที่วิเคราะห์	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3			สรุป
		มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1 รูปแบบ	ผลงานมีความเป็นลัทธิเหนือจริง	✓			✓				✓		มาก
	ความสอดคล้องของเนื้อหากับศิลปะลัทธิเหนือจริง	✓			✓				✓		มาก
2 เนื้อหาเรื่องราว	เนื้อหาสะท้อนภาพสังคมชีวิต		✓			✓		✓			ปานกลาง
	เนื้อหากระตุ้นให้เกิดแนวคิดในเชิงบวก		✓			✓		✓			ปานกลาง
	เรื่องราวของภาพสอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษา		✓			✓		✓			ปานกลาง
3 กลวิธีในการสร้างสรรค์ผลงาน	เทคนิคที่ใช้ในผลงานสอดคล้องกับเนื้อหา	✓				✓			✓		ปานกลาง
	โทนสีที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา		✓			✓			✓		มาก
	องค์ประกอบทางศิลปะ		✓			✓			✓		ปานกลาง
	การจัดองค์ประกอบของภาพมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา		✓			✓			✓		ปานกลาง
4 การใช้สัญลักษณ์กับเนื้อหาที่นำเสนอ	สัญลักษณ์สื่อถึงสังคมชีวิตที่ศึกษา	✓			✓				✓		มาก
	สัญลักษณ์มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา		✓			✓			✓		ปานกลาง
	สัญลักษณ์ที่นำเสนอกระตุ้นให้เกิดแนวคิดตรงตามเนื้อหาที่ศึกษา		✓			✓		✓			ปานกลาง

ตารางที่ 5 จัดลำดับข้อมูลการวิเคราะห์ผลงานชิ้นที่ 4

ประเด็นที่ ศึกษา	ประเด็นคำถาม / เนื้อหาที่วิเคราะห์	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3			สรุป
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	มาก	ปาน กลาง	น้อย	มาก	ปาน กลาง	น้อย	
1 รูปแบบ	ผลงานมีความเป็นลัทธิเหนือจริง	✓			✓				✓		มาก
	ความสอดคล้องของเนื้อหากับศิลปะ ลัทธิเหนือจริง	✓			✓				✓		มาก
2 เนื้อหา เรื่องราว	เนื้อหาสะท้อนภาพสังคมชีวิต		✓			✓		✓			ปานกลาง
	เนื้อหากระตุ้นให้เกิดแนวคิดในเชิงบวก		✓			✓		✓			ปานกลาง
	เรื่องราวของภาพสอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษา		✓			✓		✓			ปานกลาง
3 กลวิธี ในการ สร้างสรรค์ ผลงาน	เทคนิคที่ใช้ในผลงานสอดคล้องกับเนื้อหา	✓			✓				✓		มาก
	โทนสีที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา		✓		✓				✓		ปานกลาง
	องค์ประกอบทางศิลปะ		✓		✓				✓		ปานกลาง
	การจัดองค์ประกอบของภาพมีความ สอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา		✓		✓				✓		ปานกลาง
4 การใช้ สัญลักษณ์ กับเนื้อหา ที่นำเสนอ	สัญลักษณ์สื่อถึงสังคมชีวิตที่ศึกษา	✓			✓				✓		มาก
	สัญลักษณ์มีความสอดคล้องกับเนื้อหา ที่ศึกษา		✓		✓				✓		ปานกลาง
	สัญลักษณ์ที่นำเสนอกระตุ้นให้เกิดแนวคิด ตรงตามเนื้อหาที่ศึกษา		✓			✓		✓			ปานกลาง

ตารางที่ 6 จัดลำดับข้อมูลผลการวิเคราะห์ผลงานชิ้นที่ 5

ประเด็นที่ศึกษา	ประเด็นคำถาม / เนื้อหาที่วิเคราะห์	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3			สรุป
		มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	
1 รูปแบบ	ผลงานมีความเป็นลัทธิเหนือจริง	✓			✓				✓		มาก
	ความสอดคล้องของเนื้อหากับศิลปะลัทธิเหนือจริง	✓			✓				✓		มาก
2 เนื้อหาเรื่องราว	เนื้อหาสะท้อนภาพสังคมชีวิต		✓			✓		✓			ปานกลาง
	เนื้อหากระตุ้นให้เกิดแนวคิดในเชิงบวก		✓			✓		✓			ปานกลาง
	เรื่องราวของภาพสอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษา		✓			✓		✓			ปานกลาง
3 กลวิธีในการสร้างสรรค์ผลงาน	เทคนิคที่ใช้ในผลงานสอดคล้องกับเนื้อหา	✓			✓				✓		มาก
	โทนสีที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา		✓		✓				✓		ปานกลาง
	องค์ประกอบทางศิลปะ		✓		✓				✓		ปานกลาง
	การจัดองค์ประกอบของภาพมีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา		✓		✓				✓		ปานกลาง
4 การใช้สัญลักษณ์กับเนื้อหาที่น่าสนใจ	สัญลักษณ์สื่อถึงสังคมชีวิตที่ศึกษา	✓			✓				✓		มาก
	สัญลักษณ์มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา		✓		✓				✓		ปานกลาง
	สัญลักษณ์ที่น่าสนใจกระตุ้นให้เกิดแนวคิดตรงตามเนื้อหาที่ศึกษา		✓			✓		✓			ปานกลาง

ตารางที่ 7 จัดลำดับข้อมูลการวิเคราะห์ผลงานชิ้นที่ 6

ประเด็นที่ ศึกษา	ประเด็นคำถาม / เนื้อหาที่วิเคราะห์	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1			ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2			ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3			สรุป
		มาก	ปาน กลาง	น้อย	มาก	ปาน กลาง	น้อย	มาก	ปาน กลาง	น้อย	
1 รูปแบบ	ผลงานมีความเป็นลัทธิเหนือจริง	✓				✓			✓		ปานกลาง
	ความสอดคล้องของเนื้อหากับศิลปะ ลัทธิเหนือจริง	✓				✓			✓		ปานกลาง
2 เนื้อหา เรื่องราว	เนื้อหาสะท้อนภาพตั้งธรรมชีวิต		✓			✓		✓			ปานกลาง
	เนื้อหากระตุ้นให้เกิดแนวคิดในเชิงบวก			☐			☐	☐			น้อย
	เรื่องราวของภาพสอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษา		✓			✓		✓			ปานกลาง
3 กลวิธี ในการ สร้างสรรค์ ผลงาน	เทคนิคที่ใช้ในผลงานสอดคล้องกับเนื้อหา		✓				✓		✓		ปานกลาง
	โทนสีที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา		✓		✓				✓		ปานกลาง
	องค์ประกอบทางศิลปะ		✓		✓				✓		ปานกลาง
	การจัดองค์ประกอบของภาพมีความ สอดคล้องกับเนื้อหาที่ศึกษา			✓		✓				✓	น้อย
4 การใช้ สัญลักษณ์ กับเนื้อหา ที่นำเสนอ	สัญลักษณ์สื่อถึงตั้งธรรมชีวิตที่ศึกษา	✓			✓				✓		มาก
	สัญลักษณ์มีความสอดคล้องกับเนื้อหา ที่ศึกษา		✓		✓				✓		ปานกลาง
	สัญลักษณ์ที่นำเสนอกระตุ้นให้เกิดแนวคิด ตรงตามเนื้อหาที่ศึกษา		✓		✓			✓			ปานกลาง

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาพที่ 36 เครื่องมือชั้นที่ 1

ชื่อภาพ ตะแบก

ภาพที่ 37 เครื่องมือชั้นที่ 2

ชื่อภาพ ลีลาวดี

ภาพที่ 38 เครื่องมือชิ้นที่ 3
ชื่อภาพ ชมพูพันธุ์ทิพย์

ภาพที่ 39 เครื่องมือชิ้นที่ 4
ชื่อภาพ คุณ

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางอุบล ประทุมวัน
วัน เดือน ปีเกิด	1 มกราคม 2504
สถานที่เกิด	11 หมู่ 1 ตำบลตะโก อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	192 หมู่ 10 ตำบลตะโก อำเภอห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านนาตะคุ หมู่ที่ 6 ตำบลจี้ อำเภห้วยแถลง จังหวัดนครราชสีมา
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2538 ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช